

Relationes Annue Instituti Geologici Publici Hungarici

A Magyar Állami Földtani Intézet

Évi Jelentése

2007

Annual Report

of the Geological Institute of Hungary

Budapest, 2009

© Copyright Magyar Állami Földtani Intézet (Geological Institute of Hungary), 2007
Minden jog fenntartva! All rights reserved!

Lektorok — Reviewers:

GÁBRIS GYULA, LOVÁSZ GYÖRGY, ZENTAI TIBOR

Sorozatszerkesztő — Serial editor:

BALLA ZOLTÁN

Szakszerkesztő — Scientific editor:

PIROS OLGA

Műszaki szerkesztő — Technical editor:

SIMONYI DEZSŐ

Számítógépes nyomdai előkészítés — DTP:

SIMONYI DEZSŐ

Borítóterv — Cover design:

SIMONYI DEZSŐ

Kiadja a Magyar Állami Földtani Intézet — Published by the Geological Institute of Hungary

Felelős kiadó — Responsible editor:

KORDOS LÁSZLÓ
Igazgató — Director

HU ISSN 0368–9751

Tartalom — Contents

Működési jelentés — Activity Report

KORDOS LÁSZLÓ: Igazgatói előszó	7
NÁDOR ANNAMÁRIA: Működési jelentés	9

Szakkikkek — Scientific publications

ALBERT GÁSPÁR: Az észlelési földtani térképek digitális feldolgozásának/archiválásának menete. — <i>Digital processing/archiving of geological field maps</i>	45
ZOLTÁN BALLA: <i>The influence of the Coriolis force on rivers and the Baer law. Historical review</i>	53
BALLA ZOLTÁN: A Coriolis-erő hatása folyókra és a Baer-törvény. Történeti áttekintés	63
ZOLTÁN BALLA: <i>The influence of the Coriolis force on the rivers in Hungarian geoscience</i>	71
BALLA ZOLTÁN: A Coriolis-erő hatása folyókra a magyar szakirodalomban	79

Működési jelentés

Igazgatói előszó

KORDOS LÁSZLÓ
igazgató

2007. január elsejétől a Magyar Állami Földtani Intézet (MÁFI) jelentős, az intézet felügyeletét, fennmaradását, működési környezetét, belső szerkezetét, valamint stratégiai célkitűzéseinek átforgalmazását előrevetítő kényszerhatások közepette kezdte-folytatta működését, fennállásának 138. évében.

Jogi környezet

A megváltozott jogi környezet legfontosabb dokumentumai, és azokra adott válaszok a következők voltak:

— Egy 2006. évi Kormányhatározat előírta a Gazdasági és a Közlekedési (GKM) Miniszternek és a Környezetvédelmi és Vízügyi (KvVM) Miniszternek, hogy három kérdésben tegyenek javaslatot a Kormány számára. Ezek között szerepelt a MÁFI és az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet (ELGI) felügyeletének felülvizsgálata, javaslat az Adattár további működésére, valamint a Földtani Tanács (a minisztériumok és hatóságok képviselőiből álló tanácsadó testület) további sorsáról. A Kormányhatározatban által megadott határidő 2007. július 31. volt [2205/2006.(XI.27.)].

A felügyelet kérdésében öt reális alternatíva merült fel. 1) marad az eddigi kettős felügyelet, miszerint az Intézet felügyeletét a KvVM egyetértésével a GKM látja el; 2–3) az Intézet egyik, vagy másik minisztérium önálló felügyelete alá kerül; 4) a Magyar Tudományos Akadémia kutatóintézete lesz, vagy 5) kikerül az állami költségvetési szférából. A 2007. évben lefolytatott mindenirányú tárgyalások eredményeként az év végéig nem született olyan előterjesztés, amely alapján a Kormány eldönthette volna az Intézet felügyeletét, s így folytatja az Intézet tevékenységét.

Az Adattár, amelynek kezelését 1993-ban a Magyar Geológiai Szolgálat (MGSZ) vette át az Intézettől, jogfolytonosságból az újonnan létrehozott Magyar Bányászati és

Földtani Hivatal (MBFH) keretében folytatta munkáját. Az MBFH és a MÁFI közötti megállapodás keretében az MBFH szervezetében maradván, az Intézetben eddig elhelyezett anyagok közül az Intézet történetére vonatkozó dokumentumok továbbra is a MÁFI épületében és kezelésében maradtak. A többi adattári tételt 2007 őszén átszállították az MBFH Kolumbusz utcai székhelyének újonnan kialakított központi Adattárába (Magyar Állami Földtani, Geofizikai és Bányászati Adattár). Az Adattár használatát az Intézet számára is az MBFH elnökének 1/15/2007. sz. utasítása biztosítja.

A 2205/2006.(XI.27.) sz. Kormányhatározat harmadik kérdésében, a Földtani Tanács fenntartásában vagy megszüntetésében a jelentősebb súlyú kérdések mellett nem történt érdemi tárgyalás.

— 2007. január 1-től a Magyar Bányászati Hivatal (MBH) és a Magyar Geológiai Szolgálat (MGSZ) összevonásával létrejött a GKM szervezeti egységébe illeszkedő központi hivatal, a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (MBFH) [267/2006.(XII.20.) Korm. Rendelet]. Az MBFH, valamint a MÁFI és az ELGI közötti kapcsolatot két köldökzsinór biztosítja. A korábban is részben önálló gazdálkodású MÁFI pénzügyekkel kapcsolatos tevékenységét az MBFH keretében működő Gazdasági Főosztály látja el (MBFH SZMSZ, Alapító Okirat). Továbbiakban a MÁFI és az ELGI közreműködik az MBFH állami földtani feladatainak ellátásában [267/2006. (XII.20.) Korm. Rendelet].

— Még 2006-ban elkezdődött, és 2006. december 21-i dátummal aláírta a GKM minisztere (dr. Kóka János), egyetértésben a KvVM miniszterével (dr. Persányi Miklós) a Magyar Állami Földtani Intézet új Alapító Okiratát. Ennek értelmében a MÁFI felügyeletét a Kormány által megbízott gazdasági és közlekedési miniszter látja el, a környezetvédelmi és vízügyi miniszterrel egyetértésben. A MÁFI előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkező, részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv. A MÁFI igaz-

gatóját a felügyeletet ellátó gazdasági és közlekedési miniszter nevezi ki — a környezetvédelmi és vízügyi miniszter egyetértésével —, és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.

Az Intézet szervezeti átalakítása

A Kormány szerkezetátalakítási-racionalizálási célkitűzéseinek megfelelően 2007-ben az Intézet számára a korábban engedélyezett 144 fős létszámot 15%-kal, vagyis 20 fővel 114-re kellett csökkenteni. A különböző engedélyezett lehetőségek felhasználásával a létszámcsökkentés 2007. március 31-re fejeződött be.

Az immár jelentősen lecsökkent, és a hazai kutatóintézetek között közepes létszámúnak tekinthető MÁFI 2007-től már nem tarthatta fenn a nagyobb munkatársi körre kialakított belső szervezeti rendet. Ennek következtében 2007. április 1-től megszűntek a főosztályok, helyettük részben átszervezett osztályok jöttek létre, amelyeket belső pályázatok útján a továbbiakban három évre kinevezett osztályvezetők irányítanak. Szükségessé vált az eddigi egy igazgatóhelyettes feladatainak megosztása érdekében két új igazgatóhelyettes kinevezése. A nyilvános pályázatot elnyerve 2007. április 1-től dr. Halmai János általános igazgatóhelyettesi (az igazgató első helyettese, gazdasági és üzemeltetési feladatok), és dr. Nádor Annamária kutatási igazgatóhelyettesi (kutatásirányítás) kinevezést kapott három-három évre. Az Intézet 2007. októberében jóváhagyásra benyújtotta a GKM-hez és egyetértésre KvVM-hez az új helyzetnek megfelelő Szervezeti és Működési Szabályzatát.

Kutatási struktúra és stratégia

A korábbi szervezeti struktúrára (főosztály–osztály–téma) felépített kutatási rendszert felváltva 2007-től a témák (projektek) kapták a vezető szerepet. Ily módon a cél-, feladat-, termékorientált feladatok kerültek kialakításra és pontosításra. Az Intézet 2007. évi terve, és jelenlegi beszámolója már ebben a szellemben készült. A témák egy-egy osztályhoz telepítésével megnőtt az osztályvezetők felelőssége, mivel az ő feladatuk a rendszerint osztályok között átnyúló projektek egyeztetése, felügyelete és működésének biztosítása. Egyes kiemelt, valamint stratégiai fontosságú projektek felügyeletét a kutatási igazgatóhelyettes látja el.

A kutatási stratégia alapját természetesen az Intézet évtizede kialakított és kikristályosodott, pénzügyileg stabil, nagyrészt az Európai Unió célkitűzéseivel kapcsolódó kutatási, adatbázis-építő és szolgáltatási feladatai képezték. Ugyanakkor nyilvánvalóvá vált, hogy az Intézet több olyan projektet is megörökölt, amelyeket érdektelenség, improduktivitás és finanszírozási háttér hiányában le kellett zárni.

Az Intézet tevékenysége 3 nagy területet ölel fel. (1) a nemzeti téradat infrastruktúra fejlesztéséhez, Magyarország földtani termomodelljének kialakításához kapcsolódó kutatások; (2) a természeti környezet elemeinek fenntartható hasznosításához kapcsolódó kutatások; valamint (3) a közszolgálati feladatok ellátása.

A Magyar Állami Földtani Intézet 2007. évi tervének teljesítését dokumentálja a most közzétett működési jelentés.

Budapest, 2008. február

DR. KORDOS LÁSZLÓ
igazgató

Működési jelentés

NÁDOR ANNAMÁRIA
kutatási igazgatóhelyettes

1. A nemzeti téradat infrastruktúra fejlesztéséhez, Magyarország földtani térmodelljének kialakításához kapcsolódó kutatások

Földtani és geofizikai információs rendszer metaadatbázisa (pilot projekt)

A kutatás célja egy kiválasztott hegyvidéki és medence-terület teljes kutatási vertikumát (földtani, geokémiai, geofizikai információk) és interneten történő lekérdezhetőségét bemutató metaadatbázis kialakítása volt a geo-portal honlapon.

Előzmények: A 2007. március 14-én közzétett 2007/2/ EC INSPIRE (Infrastructure for Spatial Information in the European Community) irányelv a Közösség környezetpolitikáját támogató térinformációs rendszerek kialakítását fogalmazza meg. Az INSPIRE alapján a tagállamok térinformációs infrastruktúráinak kell képezniük, amelyeket úgy kell megtervezni, hogy azok biztosítsák a téradatok legmegfelelőbb szintű tárolását, rendelkezésre bocsátását és frissítését, valamint lehetővé tegyék, hogy a Közösségen belül a különféle forrásokból származó téradatok összekapcsolhatóak legyenek. Az irányelv által szabályozott téradat-témák közül a 6.4. pont foglalja magába a földtant, amely szerint a geológiai téradatok alapját a földtani térképek és az ehhez kapcsolódó adatbázisok jelentik. Az irányelv 5. cikk 1. bekezdése értelmében a tagállamoknak a téradat-témáknak megfelelő téradat-készletekhez és szolgáltatásokhoz szükséges metaadatok létrehozásáról és azok naprakésszé tételéről kell gondoskodnia az elkövetkező 1-2 éven belül.

A geo-portal honlapot 2006-ban azzal a céllal alapította a Magyar Állami Földtani Intézet, hogy földtudományi szakma számára legyen egy olyan közös pont, ahol adatbázisok, szolgáltatások, projektek megjelenhetnek. Ezen a

honlapon, nem egy-egy intézmény, cég arculata jelenik meg, hanem közcélú szolgáltatások, információk, melyek nagy része az eredeti gazda honlapjáról is elérhető. A felhasználók és a szakma ezen a honlapon találkozhat, s céljaik szerint egyre gazdagabb adat- és információegyütteshez juthat.

2007-ben megoldott feladatok: Tanulmányoztuk a nemzetközi szinten tér–metaadat témában kialakult helyzetet és a tapasztalatot összegezve megállapítottuk, hogy az ISO 19115 szabvány alapján alakítják ki a téradattal rendelkező intézmények metaadat rendszerüket. Az év végére az INSPIRE, első témával foglalkozó, szövegváltozata is megjelent, mely egyértelműen kimondja a szabvány használatát. A szabvány értelmezése, megvalósítása és alkalmazása nem egyszerű és kézenfekvő feladat, a pontos megoldás kialakítása a 2008. év feladata lesz.

Elkészítettük a Magyarország földtani térmodelljéhez kapcsolódó alaptermatikák felmérését (mélyföldtani térképek, szénhidrogén-prognózis térképsorozat tényadat témái) és metaadatbázisához szükséges kulcsinformációk összefoglalását (cím, kulcsszavak).

Termék: ISO 19115-el kapcsolatos dokumentumok és honlapok összegyűjtése, metaadat-előkészítő táblázat. (\\Srv-geo\projekt\metaadatbázis)

Az integrált földtani adatbázisrendszer fejlesztése különös tekintettel a fúrési adatbázisokra

A kutatás célja: A XXI. század igényeinek megfelelő adatszolgáltatási rendszer kiépítése, és folyamatos feltöltése.

Előzmények: A különböző források felkeresése és az adatok begyűjtése 2005 óta zajló folyamat. Az 5 fő forrás-adatbázis:

- MÁFI–MGSZ mélyfúrési adatbázis (188 000 fúrás),
- mélyfúrési alapadatok (59 000 fúrás),

- kútkataszter (75 000 fúrás),
- ELGI karotázis adatbázis (11 000 fúrás),
- szénhidrogénes fúrások (7 700 fúrás).

A fúrás adatbázis kialakításának egyik sarkalatos pontja a sekélyfúrás adatbázisok integrálása. 2005–2006-ban a sekélyfúrás adatbázis struktúrájának megtervezése, az adatbeviteli- és keresőfelület logikai megtervezése és programjának elkészítése megtörtént.

2007-ben megoldott feladatok:

- feltérképeztük az intézetben fellelhető adatbázisokat,
- folyamatosan karbantartottuk az egységes földtani jelkulcsot,
- megkezdjük az országos fúrás alapadattörzs előállítását: a MÁFI–MGSZ adatbázisok törzsadatainak összehangolása megtörtént, a többi adatbázis folyamatban van,
- folyamatosan szolgáltatunk fúrás adatokat a futó projektek számára,
- a sekélyfúrás adatbázist tárolási helyére (SRV_SQL) installáltuk, a keresőmodult és az adatfeltöltő modult üzembe helyeztük. (A modulok az Intézet bármely számítógépére telepíthetők). Folyik az esetleges programhibák felmérése és javítása. Elkezdődött az adatbázis szedimentológiai és vízkémiai adatokkal való feltöltése. Ez 2007. decemberi állapot szerint 7 db 100 000-es Gauss-Krüger vetületű térképlap az Alföld és a Kisalföld területéről,
- a Balaton-adatbázisban az adatok rendezése (rendszeresen word és excel állományokból) megtörtént és azok betölthető formába kerültek, de a betöltés előtt a törzsadathibák javítása szükséges, amely 2008-ra áthúzódó feladat,
- az eContent szöveglista és az adatbázisban előforduló szavak lefordítása megtörtént.

Együttműködő partnerek: piLine Kft.

Termék: harmonizált MGSZ–MÁFI törzsadatok; működő sekélyfúrás adatbázis, feltöltött adatok; elkészült tezausz. Elérhetőség: MÁFI központi SQL szerver (SRV_SQL)

Magyarország 1:500 000-es prekainozoos földtani térképének szerkesztése

A kutatás célja: egy olyan prekainozoos aljzattérkép szerkesztése, amely tükrözi a felgyülemlett új információkat és szakértők konszenzusán alapul. A térkép a medencealjzat geológiai felépítése és minősített tektonikai elemekkel bemutatott szerkezete mellett annak mélységét is ábrázolja 1:500 000-es méretarányban. A publikálandó térkép szerkesztéséhez felhasznált adatok digitális adatbázisba kerülnek és a jogosult felhasználók rendelkezésére állnak a térkép későbbi aktualizálása, valamint további elméleti és gyakorlati célú földtani feladatok megoldása érdekében.

Előzmények: A MÁFI, az ELGI, a szénhidrogénipari és egyéb szellemi központok összefogásával az 1980-as évek során készült el „Magyarország földtani térképe a kainozoikum elhagyásával” című 1: 500 000-es méretarányú térképműve (FÜLÖP, DANK et al. 1987), majd ezt követően Magyarország szerkezetföldtani térképe (DANK, FÜLÖP et al. 1990). Az elmúlt két évtizedben jelentősen előrehaladt a

Kárpát-medence, ezen belül Magyarország területének geológiai megismerése. Az intenzív szénhidrogén-kutatás számos helyen rendkívül fontos új adatokat, információkat eredményezett. Jelentősen bővültek az ismeretek az aljzattérkép földtani képződmények jellegéről, és a szerkezetföldtani felfogás is számottevően megváltozott, merőben új értelmezési lehetőségek merültek fel. Az új információk mennyisége és az elméleti alapok fejlődése elérte az a szintet, amely új szintézis megalkotását indokolta, új térkép szerkesztését igényelte. Az új prekainozoos aljzattérkép elkészítésére 2004 végén fogalmazódott meg a javaslat, amelynek feladatai a Térképezési Főosztály éves terveiben jelentek meg.

2007-ben megoldott feladatok: A térkép földtani vonalművének lezárása (az észak-magyarországi részterület megszerkesztése, az egyes részterületek összeszerkesztése); a digitális vonalmű javítása; a tektonikai elemek minősítése; az aljzattérkép és a földtani vonalmű illesztése; próbanyomatás; a szerkesztés során felhasznált fúrások törzsadatainak adatbázisba rendezése lektorálásra történő előkészítése megtörtént. A medencealjzat domborzatának térképéhez a Gazdasági Minisztérium megbízására 2005-ben készített „A fürdőfejlesztésekkel kapcsolatban a hazai termálvízkészlet fenntartható hasznosításáról és a használt víz kezeléséről szóló hidrogeológiai kutatás” c. jelentéshez készített aljzattérkép térképet használtuk fel.

Együttműködő partnerek: MTA Geológiai Kutatócsoport, ELTE Általános és Történeti Földtani Tanszék, Mol Nyrt.

Kapcsolódó pályázatok, szerződések: A Rudabányai- és Aggteleki-hegység szerkezetföldtani vizsgálata (OTKA T. 48824)

Termék: a digitális vonalmű lektorálásra alkalmas első változata, a szerkesztés során felhasznált fúrások törzsadatainak ArcGIS alapú térinformatikai adatbázisa- (\Srv-geo\projekt\500E-s_aljzat).

Magyarország 1:200 000-es földtani térképének szerkesztése

A kutatás célja: Magyarország 1:250 000-es földtani térképi adatbázisának elkészítése, amely alapja lehet áttekinthető méretarányú levezetett térképek, illetve kiadványok elkészítésének. Ilyen kiadvány a tervben szereplő 1:200 000-es méretarányú országos földtani atlasz. A Föld Bolygó Nemzetközi Éve (2008) alkalmából a kiadvány közreadásának célja a földtan népszerűsítése, az ország földtani értékeinek ismeretterjesztő szintű bemutatásával.

Előzmények: A Magyar Állami Földtani Intézet szerkesztőbizottsága 2001-ben vetette fel a gondolatát egy új, 1:250 000-es méretarányú falitérkép előállításának, amely a Térképezési Főosztály 2002. évi feladatai között már szerepelt. A szerkesztési munkálatok elhúzódása miatt azonban a falitérkép nem készült el a tervezett időre (Geológiai Világkongresszus, Firenze 2004). A könyv formátumú földtani atlasz előállításának ötlete már 2003-ban felvetődött, a tudomány-népszerűsítő jellegű kiadvány intézeti megjelentetése pedig a Föld Évével kapcsolatban fogalmazódott meg.

2007-ben megoldott feladatok:

— *Térképi adatbázis:* a térkép vonalművének egységesítése a hegyvidéki és a síkvidéki területek határzónájában; a digitális vonalmű véglegesítése; a földtani vonalmű illesztése a topográfiahoz; próbanyomtatás; lektorálás (Császár G.).

— *200 000-es atlasz:* A földtani térképi adatbázis lezárásával párhuzamosan elkészült a kiadvány számára egyszerűsített jelkulcs; továbbá a kötet második részét képező szöveges fejezet leírásainak mintegy 80%-a (az ország földtani értékeinek ismertetése). Beszereztük a barlangok és a földtani tanösvények listáját, valamint a szöveges kiadványban szereplő fényképek felhasználási engedélyét (KvVM).

Együttműködő partnerek: Környezetvédelmi- és Vízügyi Minisztérium, MTA Geológiai Kutatócsoport

Termék: a földtani térképi adatbázis digitális vonalművének lektorált kézírata; a szöveges fejezetek leírását és a mellékelendő fényképeket tartalmazó könyvtárrendszer (\\Srv-geo\projekt\fdt250).

A Vértes hegység 1:50 000-es földtani térképének és magyarázójának kiadásra történő lezárása

A kutatás célja: a Vértes és környezetének 1:50 000 méretarányú földtani térképnek és a kapcsolódó magyarázónak az elkészítése. A térkép a Magyar Állami Földtani Intézetben kiadásra került tájegységi térképek sorozatának részeként fog megjelenni, ezt tükrözi a magyarázó jellege és felépítése is. A térkép határait úgy alakítottuk ki, hogy DK-en érintkezzen a nemrég kiadott Velencei-hegység térképével, nyugaton (kis átfedéssel) a Bakony 1:50 000-es térképével, míg északon a Gerecse felé jelenhet meg a térkép folytatása.

Előzmények: A Magyar Állami Földtani Intézet egyik leghagyományosabb tevékenysége a földtani térképek felvétele és kiadása. A térképkiadás egyik fontos eleme volt a XX. század második felében az úgynevezett tájegységi térképek megjelentetése. A Vértes és előtereinek földtani térképe ebbe a sorba illik. A terepi munkálatok az 1990-es évek elején megkezdődtek, az egységesen tervezett Gerecse–Vértes térkép részeként. Néhány éve az a döntés született, hogy a Vértes térképe és magyarázója önállóan jelenjen meg. Ezt a terület térképének mérete is indokolta, mivel az önálló Vértes térkép ábrázolása egy A0-ás lapon megoldható. A 2007-es év a térkép és magyarázó kötet munkálatainak befejezését célozta.

2007-ben megoldott feladatok: Véglegesítettük a térkép kivágatát oly módon, hogy a Móri-víz és ÉK-i oldala végig ábrázolásra kerüljön. A Geoinformatikai Osztály munkájával elkészült a térkép topográfiai alapja. Több lépésen keresztül elkészült a térképhez tartozó jelkulcs. Megtörtént a térkép földtani vonalművének végleges megszerkesztése és ennek előfeltételeként elkészült a szerkezeti minta vonalműve. A földtani koncepció és a jelkulcs (főleg annak negyedidőszaki elemeinek) megváltozása miatt mindegyik 1:25 000-es Gauss-Krüger szelvénylapot átszerkesztettük. A szerkesztés részben papíron, de már nagyobb részben digitálisan Intergraph software-rel folyt. A szerkesztés folyamán további

fúrások átértékelésére volt szükség. Ezek közül kiemelkedik az Alcsútdoboz Ad-3-as fúrás; az oligocén rétegsor újraértelmezése alapvetően befolyásolta a képződmények besorolását és kapcsolatait. A szerkesztett lapokat ARC-GIS rendszerben a Geoinformatikai Osztály munkatársai dolgozták fel. A térinformatikai feldolgozás következtében felismert hibák javítása megtörtént, a jelkulcsot és a földtani indexeket egyeztetettük. A térképre rétegdőlési adatokat rögzítettünk. Az elkészült GIS térképi adatbázis segítségével lekérdezéseket tudtuk megvalósítani, melyek eredményeit a magyarázóba beépítettük. Ezen munkálatok eredményeképpen elkészült a térkép vonalműve, amelyet lektorálásra átadtunk. 2008-ra áthúzódó feladatok a lektorálás utáni javítások elvégzése, és a térkép kartografálása, amely magában foglalja a szerkezeti jelek rögzítését.

A Magyarázó szövegéből a legtöbb fejezet elkészült, a szerkezetföldtani fejezet készültsége 95%-os, a fejlődéstörténeté 80%-os. A vízföldtani fejezet összeállítás alatt van. A korábbi fejezetek szövegét a térképpel egyeztetettük. Számos esetben belső lektorálást végeztünk, az ellentmondások kiszűrésére, illetve a kapcsolódások kiemelésére. A térkép szerkesztés során felmerült újabb formációk leírása megtörtént. Az új szövegrészek angol fordítása megtörtént, nyelvi lektorálása folyik. A fotótáblák, fekete-fehér ábrák, fényképek készültsége 90%-os, leginkább a szerkezeti és a fejlődéstörténeti fejezethez tartozó anyagok hiányoznak. A fenti munkák eredményeképpen a magyarázó és a földtani térkép lektorálása megkezdődött.

A térképezés főbb szakmai eredményei a következők:

Új rétegtani és fejlődéstörténeti értelmezést tudunk adni a középső–késő-triászra, amely kifejlődés kapcsolatot teremt a jól ismert bakonyi és gerecsei–budai kifejlődések között.

Több helyen új jura előfordulásokat, nagy mélységbe lehatoló neptuni teléreket ismertünk fel, ezek üledékköltési jellege aktív deformációra utal.

Rögzítettük több kréta formációnak néhány új feltárását, és ezek alapján a kréta formációk kapcsolatát jobban meg tudtuk határozni.

Az eocén képződmények új, részletes üledékköltési értelmezése alapján meghatároztuk a formációk kapcsolatát, pontosítottuk képződési környezetüket, ösföldrajzi viszonyait és fejlődéstörténetüket. Megállapítottuk, hogy az egyes fáciesek létrejöttében és az üledékköltési környezetek megváltozásaiban a globális euszatikus vízszintváltozás mellett a színszediment deformációknak is jelentős szerepük volt. Kimutattuk, hogy az eocén üledékköltési környezetek a hegységben és a Vértes előtereiben alapvetően pásztás elrendeződésűek, és az egyes részmedencék fejlődésének főbb eseményei korrelálhatók egymással.

A tengeri és szárazföldi oligocén formációk kapcsolatára új adatokat kaptunk és így pontosíthattuk azok korát és megállapítottuk egykorúságukat.

A késő-miocén–pliocén képződmények esetében több új rétegtani egység bevezetésére tettünk javaslatot, kidolgoztuk az ÉNy-i és DK-i előtér kapcsolatát, megállapítottuk a szerkezeti deformációknak az üledékköltésre gyakorolt hatását.

A negyedidőszaki képződményeket a korábbi intézeti rendszert fejlesztve részletesen tagoltuk, és relatív sorrendbe helyeztük, amelynek során a morfológiai helyzetet is meszszerűen figyelembe vettük.

Térképünkön számos felszíni formaelemet ábrázoltuk, sok esetben dokumentáltuk a szél felszínformáló hatását, a több szintben megjelenő, eltérő irányban kiépülő hegyláb-felszíneket azonosítottunk.

13 deformációs fázist különítettünk el, ezek közül különösen fontosak és részben újak a kréta gyűrődést és a jelentős késő-miocén megnyúlást okozó deformációk. A késő-miocén–negyedidőszaki képződmények, a geomorfológiai és földrengésadatok alapján neotektonikusan aktív szerkezetek meglétét körvonalaztuk. A terepi munkára alapozva, az elemzések segítségével olyan térképet készíthettünk, amely új megközelítésben, az eddigieknél lényegesen részletesebben, időbeni bontásban ábrázolja a töréses szerkezeti elemeket.

A földtani szakmai eredményeken túl, a Vértes (és a Gerecse) területén a földtani térképezést és ezzel kapcsolatos digitális adatfeldolgozást végző munkatársak több éves munkája és tapasztalata alapján kialakult egy térinformatikai szemléletű adatarchiválási és feldolgozási módszer.

Együttműködő partnerek: MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézete, Eötvös Loránd Geofizikai Intézet

Kapcsolódó pályázatok: A Vértes előtereinek szerkezetfejlődése és annak kapcsolata a kainozoos üledékképződéssel és ősföldrajzzal (OTKA T. 42799), A Dunántúli-középhegység középső-triász földtörténete (OTKA T. 43341), A szél hatása a késő-neogén–negyedidőszaki üledékképződésre és a domborzat alakulására a Magyar-középhegység előterében (OTKA K.62478).

Termék: A tájegységi földtani térkép lektorálásra alkalmas változata, a háttér térinformatikai térképi adatbázis, a magyarító kötet nagyobb részének lektorálásra alkalmas változata.

Magyarító: \\Srv-geo\terkepezes\VERTES\2_ilektor, Térkép, adatbázisok és térképdokumentumok: \\Srv-geo\Projekt\Vertes\ArcGIS_allomanyok

A Gerecse hegység 1:50 000-es földtani térképének és magyarázójának szerkesztése

A kutatás célja: A Gerecse tájegységi földtani térképének és a hozzá tartozó magyarázónak kiadásra történő előkészítése.

Előzmények: A Gerecse részletes földtani térképezése az 1980-as évek elején kezdődött a hegység DK-i előterében zajló bauxitkutatáshoz kapcsolódva, ez azonban mindössze néhány 10 ezres szelvény területét érintette. Ezt követően azonban (az 1980-as évek végétől az 1990-es évek közepéig) a hegység területét lefedő szinte összes térképlap felvételre került a Danreg projekt keretén belül. A Vértes–Gerecse projekt 1997-ben történt beindulását követően a térképezés a Vértes területére helyeződött át, a Gerecse térképlapjainak digitális archiválása mellett mindössze a Lábatlan jelű térképlapon zajlott rendszeres felvétel.

Az áttekinthető térkép a gerecsei térképlapok 2002. évi készületi állapotát tükrözi, amelyben azóta lényeges változás alig történt (felvételre és szerkesztésre került a Mogyorósbánya jelű 1:10 000-es lap is).

A gerecsei felvételezés készületi állapotát az alábbiakban lehet röviden összefoglalni:

— régi felvétel (1970-es évek közepe) a kisalföldi előtér területén, de korszerű szerkesztési elvek szerinti 1:100 000-es nyomtatásban (Danreg);

— korszerű felvétel a hegység területét lefedő térképlapokon, de a kvarter képződmények bontása nagyvonalú;

— korszerű felvétel a hegység K-i előterében, leszámítva a reambulálandó Tarján jelű lapot.

A térképlapok digitális archiválása megtörtént, a digitális állományok minősége azonban erősen heterogén, jelentős szerkesztési feladat elvégzésével egységesíthető.

A terület földtani ismertségi fokát növelte, hogy a hegyvidéki területek szénhidrogénkutatását megalapozó MÁFI–Mol projekt keretében a Gerecse és tágabb környezete is feldolgozásra került 2002-ben. Ennek során megtörtént a területen mélyült összes fúrás ártértékelése, továbbá 1:100 000-es méretarányú tematikus szinttérképek készültek (prekvarter földtani térkép, prepannóniai földtani térkép és domborzat, pretercier földtani térkép és domborzat).

2007-ben megoldott feladatok: A tervben szereplő feladatok a vártnál szerényebb volumenben valósultak meg, elsősorban a Vértes földtani térképének és a hozzá tartozó magyarázónak elhúzódnak szerkesztési munkálatai miatt. Tovább folytatódott a korábban felvett és digitálisan archivált térképlapok egységes átszerkesztése és a térképi adatbázis építése (Naszály, Dunaszentmiklós, Lábatlan), de a térképlapok rendszeres terepi reambulációja nem kezdődött meg. A tájegységi térkép magyarító kötetének összeállítása megkezdődött, elkészült a mezozoos formációk leírásának első, nyers változata.

Kapcsolódó pályázatok: A Dunántúli-középhegység középső-triász földtörténete (OTKA T.43341), A szél hatása a késő-neogén–negyedidőszaki üledékképződésre és a domborzat alakulására a Magyar-középhegység előterében (OTKA K. 62478), Triász platform és medence fáciések kapcsolata Pilis vonulatban (OTKA T. 682224)

Termék:

Magyarító fejezetek:

(\\Srv-geo\terkepezes\Tajjegysegek\Vertes-Gerecse\magyarazo\50magyzo\gercse_50magyaraz),

Digitális térképek kéziratok:

(\\Srv-geo\terkepezes\Tajjegysegek\Vertes-Gerecse\terkepek\10es25ezresek) és a térképi adatbázis bővítése (ugyanitt).

A Mecsek hegység 1:50 000-es földtani térképének és magyarázójának szerkesztése

A kutatás célja: A Mecsek hegység 1:50 000-es földtani térképének és magyarázójának megszerkesztése és kiadása.

Előzmények: 2004-re elkészült a fedett földtani térkép első változata, amelyet a firenzei földtani kongresszuson

bemutattunk. Ez a változat volt az alapja a következő években készült 1:100 000-es földtani térképsorozat Szigetvár, Pécs és Baja jelű lapjainak.

2007-ben megoldott feladatok: A víztestekhez kapcsolódóan, az ott megfogalmazott igényeket is figyelembe véve megszerkesztettünk négy földtani szelvényt a hegységen keresztül. Ezek a Csertő–Várdomb (Ny–K irányú), az Aranyosgadány–Kishajmás (D–É irányú), a Monyoród–Tófü (D–É irányú) és a Magyarhertelend–Nagykozár (ÉNy–DK irányú) szelvények. Elkészült a földtani képződmények rétegoszlopa. A víztestekkel kapcsolatos feladatok elhúzdása miatt a feladatban résztvevők csak 2007 közepén tudták a magyarázó készítését elkezdni. Ennek a paleozoikumra és a mezozoikum egy részére, valamint a miocénre és a negyedidőszakra vonatkozó fejezetei elkészültek, a mezozoikum egy része (jura, kréta) még megírásra vár.

Termék: Az adatbázisok, térképek, szelvények, rétegoszlop, valamint a magyarázó eddig elkészült anyagai a \\Srv-geo\terkepezes\DDTULMECSEK könyvtárban találhatóak.

Magyarország medence- és medenceperemi területei földtani felépítésének pontosítása

A kutatás célja: A medenceanalízis integrált kutatási módszereinek (szedimentológia, szekvencia- és ciklusztratigráfia, lito-, bio-, kronosztratigráfia, öskörnyezeti- és paleoklíma vizsgálatok, szerkezetföldtani-neotektonikai elemzés, valamint karotázások és szeizmikus szelvények földtani értelmezése) alkalmazásával Magyarország medencekitöltő üledékeinek és medenceperéinek komplex vizsgálata és térmodellekben történő megjelenítése.

Előzmények: Az Alföld negyedidőszaki képződményeinek integrált értelmezése, elsősorban a mélymedence területein az elmúlt 10 év során, nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő alapkutató jellegű eredményt szolgáltatott, elsősorban az üledékképződés és a Milanković-féle klímaciklusok kapcsolata, valamint a késő-pleisztocén–holocén vízhalózati fejlődésének elemzése terén. A mélymedencebeli pannóniai képződmények szekvencia-sztratigráfiai vizsgálatai során elemeztük és értékeltük a harmad- és negyedrendű szekvenciák üledékföldtani felépítését, a fáciesváltozások nyomait. A tudományos eredmények mellett ugyanakkor egyre több igény jelentkezett a több ezer méter vastag felső-neogén medencekitöltő üledékkomplexum alkalmazott földtani, elsősorban vízföldtani szempontokat szem előtt tartó tagolására. Az ilyen irányú munka 2005–2006-ban a Víz Keretirányelv hazai feladatainak megvalósításához kapcsolódva a felszín alatti porózus hideg és termál víztestek földtani jellemzése kapcsán hatalmas lendületet vett. Az Alföld területén 4 db porózus termál, és 25 db porózus hideg víztest részletes jellemzését végeztük el regionális földtani szelvények mentén, amelyekhez elvi földtani rétegoszlopok, és az egyes víztestek földtani felépítésének szöveges ismertetése is társult.

2007-ben megoldott feladatok: Az Alföld negyedidőszaki képződményeinek 1:250 000 méretarányú talptér-

képének megszerkesztéséhez táblázatos formában kigyűjtöttük a 2006-ban a felszín alatti víztestek jellemzéséhez szerkesztett szelvényháló fúrásainak (kb. 330 db) negyedidőszaki talpdatait, majd ebből „próbatérképet” szerkesztettünk abból a célból, hogy meghatározzuk a végleges talptérkép megszerkesztéséhez szükséges, adott területegységre eső fúrási sűrűséget és eloszlást. Az adathiányok területi megoszlása alapján meghatároztuk az „ideális” fúráspontsűrűséget és további (kb. 730) fúrást jelöltünk ki, elkészítettük az újonnan kijelölt fúrások rétegoszlopaian fációsbeosztáson alapuló átértékelését a negyedidőszaki képződmények talpáig, illetve 350 m-ig (sekélyebb és kvarter talpat el nem ért fúrások esetében a fúrástalpig). Ezután kb. 1060 fúráspon alapján megszerkesztettük az Alföld, Mezőföld és Sárköz területére a negyedidőszaki képződmények talptérképét, amely a korábbi térképváltozatoknál (URBANCSEK, 1977, RÓNAI 1985, FRANYÓ 1992) jóval nagyobb részletességgel mutatja a negyedidőszaki képződmények vastagságviszonyait, illetve elsőként fúrasi adatbázis kapcsolódik hozzá. A térkép ellenőrzése és az esetleges korrekciók elvégzése, valamint a térkép szerkezeteinek elemzése 2008-ra áthúzódó feladat, csakhogy, mint az átértékelt fúrások beillesztése a MÁFI integrált földtani adatbázisába.

Megkezdtük a pannóniai s.l. képződmények szeizmikus sztratigráfiai elemzését a Duna–Tisza köze É-i, illetve középső részén, szénhidrogén- és vízkutató fúrások rétegoszlopaian elemzésével kiegészítve. Az Alföld középső részén, a Pannon-tavat ÉNy-i irányból feltöltő delta rendszer útvonalán a szeizmikus szelvényeken észlelhető hatalmas bevágódott kanyonrendszer vizsgálata alapján megállapítottuk, hogy azok egyértelműen a medencében eddig azonosított egyik legmarkánsabb felülethez, a Pa-4 (6,8 M év sensu VAKARCS 1997) szekvenciahatárhoz kötődnek. A kanyonrendszer legmarkánsabb része a Duna–Tisza közti oldaleltolódási zóna irányváltásához köthető és az ott kialakuló duplex szerkezettel mutat térbeli egyezést (POGÁCSÁS et al. 1989a). A kanyonok falát több helyen a virágszerkezetek helikoidális nyírási zónái alkotják, jelezve, hogy kialakulásukban a vízszintcsökkenésen túl az oldaleltolódásos tektonika is nagy szerepet játszott.

Medenceperemi területek földtani–neotektonikai vizsgálata:

— A Baranyai-dombság keleti peremének és a Drávaköz földtani–rétegtani vizsgálata (részben a Horvát Földtani Intézet munkatársaival közösen) során a Tolna és Baranya megyei löszszelvények korrelációját kezdtük meg az országhatár horvát oldalán található löszfeltárásokkal.

— A Budapestet keletről, a Gödöllői-dombságot átszelő M0-ás autópálya időszakos szelvényeinek földtani–neotektonikai dokumentálását végeztük el. Maglód és Pécel térségében a vizsgált szelvények bázisát az *Unio wetzleri*-s keresztarégtett pliocén homok alkotja, melyre Tengelic Aggyag, illetve idős barna erdei talajszintekkel tagolt löszök települnek. 8-10 km-re északra, Kerepes határában már keresztarégtett Duna teraszkvacs és -homok anyaga adta az autópálya nyomvonalának rézsűjét (feltehetően a legidősebbnek tartott V. szint üledékei).

— Az Erdélyi-középhegység nyugati peremének neotektonikai vizsgálatára kapcsán a Fehér- és Fekete-Körösök völgyeinek teraszait vizsgáltuk az egymással való párhuzamosítás céljából.

Folytattuk a medencefejlődés fiatal fázisainak és üledékeinek *lumineszcens (OSL) kormeghatározását* a Körös-medence, az Érmellék, és a Bécsi-medence területéről. Összesen 41 db minta kormeghatározását és nehézsavány vizsgálatát végeztük el.

Együtműködő partnerek: Eötvös Loránd Geofizikai Intézet, Mol Nyrt., TXM Kft., Horvát Állami Földtani Intézet

Kapcsolódó pályázatok, szerződések: A Pannon-tó jelentősebb relatív vízszintingadozásainak vizsgálata az Alföld ÉNy-i behordási területén (OTKA T.60861); A neotektonika és a klíma szerepe a folyó- és felszínfejlődésben a késő-pleisztocén és a holocén során a Körös-medence területén (OTKA T.46307); A neotektonika és a klíma szerepe a folyó- és felszínfejlődésben a késő-pleisztocén és a holocén során: a Körös-medence (Magyarország) és a Ganga-Yamuna-síkság (India) összehasonlító vizsgálata alapján (TÉT IND/1-03); Délkelet-dunántúli és szlavóniai löszök korrelálása (TÉT CRO-24/2006); Dráva-medencei negyedidőszaki képződmények térképezése (TÉT CRO-25/2006); OSL kormeghatározás — Universitat für Bodenkultur, Austria; magleírások készítése és integrált értelmezésben történő részvétel a TXM Kft. számára (Makói-árok)

Termék: A negyedidőszaki talptérkép eddig elkészült változata és a felhasznált adatbázisok, szerkesztési lépések a \\Srv-geo\alapkutatás\sakmai\KUTATAS\Qtalp_2007\Qtalp_térkép_2007 könyvtárban találhatóak. A pannóniai képződmények vizsgálati eredményeit több cikkben publikáltuk (l. 2007. évi publikációs lista).

2. A természeti környezet elemeinek fenntartható hasznosításához kapcsolódó kutatások

Kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladékok lerakóhelyének kutatása

A kutatás célja: a kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére szolgáló tározó befogadására alkalmas kőzettest kijelölése és vizsgálata a Mórággyi Gránit Formációban.

Előzmények: A kutatási tervet a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal jogelődje, a Magyar Geológiai Szolgálat Dél-dunántúli Területi Hivatala engedélyezte 2004. július 30-án kiadott 241/33/2004. sz. határozatában. Az engedély a 241/35/2004. sz. határozat szerint 2004. augusztus 23-án emelkedett jogerőre. A kutatás fő eszköze két lejtősakna (a Nyugati- és a Keleti-) kihajtása volt, továbbá különböző vizsgálatok lefolytatása a lejtősaknában, valamint felszínről mélyített fúrásokban és a felszínen. A kutatásról 2007 áprilisában összefoglaló jelentés készült a Nyugati-lejtősakna 600. méterének elérési időpontjában, 2006. április 25-én fennálló állapotra. Újabb, rövid összefoglalás készült a

2007. december 21-i állapotra (Nyugati-lejtősakna, 1573,2 m, Keleti-lejtősakna, 1482,9 m). Ebben a kutatás végeredményeként a tároló befogadására alkalmas kőzettesteket jelöltünk ki.

2007-ben elvégzett feladatok:

— A kihajtott vágatokban folyamatos földtani és tektonikai dokumentálást végeztünk. Ennek során a korábbinál részletesebben megismertük a kőzeteket, metamorfózisukat és egyéb elváltozásait, tektonikájukat és érkitöltéseiket.

— A vágatokból lemélyített potenciál- és vágathatásfúrás magján földtani és tektonikai dokumentálást végeztünk.

— A telephelyre és környezetére 3D földtani, tektonikai és hidrogeokémiai modellt készítettünk.

— Lefolytattuk a Mórággyi Gránit Formáció integrált értékelését.

— Vízföldtani szempontból értékeltük az áramlási pályák felszínre lépési körzeteit.

— Folyamatosan végeztük a vízföldtani monitoring észleléseit, amely alapján a tervezett tároló közvetlen és tágabb térségében folyamatos információk alapján értékeljük a környezetben lejátszódó természetes és mesterséges folyamatok hatásának méretét, változékonyságát és annak trendjét.

— Elkezdjük a bátaapáti Nagymórággyi-völgyet érő külső természeti hatások vizsgálatát.

— Megvizsgáltuk az üveghutai repedéskitöltésekben megjelenő különböző ásványfázisok lehetséges geokémiai rokonságát. Megállapítottuk, hogy az érkitöltések egy része rokonságban lehet a kréta korú alkálilbazalt-vulkanizmussal.

— Paleomágneses vizsgálatokat folytattunk le az üveghutai fúrások által feltárt és a Keleti-Mecsekben felszínre bukkanó kréta szubvulkáni telérekben. Megállapítottuk, hogy a korábbi paleomágneses adatokkal összhangban az üveghutai telérek irányai is jelentős, az óramutató járásával egyező elfordulást mutatnak az alsó-kréta vulkanitokhoz és jura-alsó-kréta üledékekhez képest.

— Elláttuk a víz- és kőzetminták különböző laboratóriumi mérési feladatait, anyagvizsgálatait.

— Elkészítettük a jelentésekhez szükséges nagyméretű rajzmellékleteket (térkép és szelvény), a térképek egyszerűsített MGE alapú adatbázisát, valamint a jelentések egyes szövegváltozásait, valamint részt vettünk a terület földtani térmodelljének építésében is.

Együtműködő partnerek: Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt., ETV-Erőterv Zrt., Golder Associates (Magyarország) Kft., Eötvös Loránd Tudományegyetem, Hygecon Kft., Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet

Termékek (elkészült jelentések):

A Megrendelőnek (Mecsekérc Zrt.) átadott jelentések: BALLA Z., CSÁSZÁR G., FÖLDVÁRI M., GULÁCSI Z., GYALOG L., HORVÁTH I., KAISER M., KOLOSZÁR L., KOROKNAI B., LANTOS Z., MAGYARI Á., MAROS GY., MARS I., PEREGI ZS., RÁLISCH E., ROTÁRNÉ SZALKAI Á., SZÓCS T., TÓTH GY. (MÁFI); ANDRÁSSY M., BENEDEK K., MOLNÁR P., SZEGŐ I., TUNGLI GY. (Golder); BERTA J., CSICSÁK J., DEÁK F. GORJÁNÁCS Z., HÁMOS G., HOGYOR Z., KOVÁCS

- B., MENYHEI L., MOLNOS I., ORSZÁG J., SIMONCSICS G., SZAMOS I., SZIKSZAI Zs., SZÚCS I., TURGER Z., VÁRHEGYI A. (Mecsekérc); VÁSÁRHELYI B. (BMÜ); MADARASI A., PRÓNAY Zs. (ELGI); SZONGOTH G. (Geo-Log); GACSÁLYI M. (Geopar); KOVÁCS L. (Kútfej) 2007: Bábaapáti hulladéktároló felszín alatti létesítményeinek előkészítési munkái 2006–2007. A földtani kutatás eredményeinek összefoglalása a Nyugati-lejtőszakna 600. méterénél. Jelentés a V-124/2006. rend. sz., Üh-65/2006. sz. szerződés FA90109 kódszámú tételének teljesítéséről. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1351.
- BALLA Z., GYALOG L., HORVÁTH I., MAROS Gy. 2007: Földtani, tektonikai és hidrogeokémiai modell. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1382.
- GYALOG L., ALBERT G. 2007: A Bábaapáti Bv-1 jelű vágat-hatásfúrás földtani vizsgálata. Vágatból történő kutatás. V-140/2006. sz. szerz. FA 38032. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1356.
- GYALOG L., ALBERT G., BÍRÓ I., BORSODY J., FÜRI J., GULÁCSI Z., HALÁSZ A., MAROS Gy., MUSITZ B., PALOTÁS K., SZOLGAY Zs., TÖRÖK P. 2008: Kiterített földtani-tektonikai palásttérkép a vágatok 850–1450/1500 m-es szakaszairól. Bábaapáti hulladéktároló felszín alatti létesítményeinek előkészítési munkái 2006–2007. Jelentés az Üh-65/2006. sz. szerződés FA90300 kódszámú tételének teljesítéséről. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1385.
- GYALOG L., MAROS Gy., ZSÁMBOK I. 2006: A Bábaapáti Bp-1 jelű potenciálfúrás földtani és tektonikai leírása. Vágatból történő kutatás. V-140/2006. sz. szerződés FA 3808C kódszámú tételének teljesítéséről. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1350.
- KÁZMÉR M., KÓRÓDY G., KOVÁCS A. (ELTE) 2007: Az eróziós folyamatok vizsgálata a bábaapáti Nagymórógyi-völgyben. Az atomerőművi kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére szolgáló tároló létesítési engedélyeztetésével kapcsolatos dokumentációk elkészítése. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1345.
- KIRÁLY E., GULÁCSI Z., KOROKNAI B. 2008: A Mórógyi Gránit Formáció integrált értékelése. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1384.
- KÓRÓDY G., KÁZMÉR M. (ELTE) 2007: A maximális árvíz vizsgálata a bábaapáti Nagymórógyi-völgyben. Az atomerőművi kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére szolgáló tároló létesítési engedélyeztetésével kapcsolatos dokumentációk elkészítése. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1346.
- MÁRTONNÉ SZALAY E. (ELGI) 2007: Jelentés a Bábaapátiiban folytatott földtani térképezés során, a területen mélyült fúrásokban, valamint a Keleti-Mecsekben összehasonlító anyagként előforduló kréta vulkanitok 1. csoportjának paleomágneses vizsgálatáról. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1377.
- MOLNOS I., DEÁK F., JAKAB A., SOMODI G., SZAMOS I., VÁSÁRHELYI B. (Mecsekérc Zrt.), GYALOG L., GULÁCSI Z., MAROS Gy., MUSITZ B., KIRÁLY E., OLÁH I., SZEBÉNYI G. (MÁFI) 2007: Jelentés a Bábaapátiiban mélyített Nyugati-lejtőszakna 600,00–1309,50 és Keleti-lejtőszakna 599,40–1254,10 m-es szakaszán elvégzett földtani-tektonikai, geotechnikai és vízföldtani dokumentálási munkákról. FK 30000. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1381.
- MOLNOS I., DEÁK F., JAKAB A., SOMODI G., VÁSÁRHELYI B. (Mecsekérc Zrt.), BALLA Z., GYALOG L., GULÁCSI Z., MAROS Gy., PALOTÁS K., RÁLISCH E., SZEBÉNYI G. (MÁFI) 2007: Jelentés a Bábaapátiiban mélyített lejtőszaknák 0–600 fm-es szakaszán elvégzett földtani-tektonikai, geotechnikai és vízföldtani dokumentálási munkákról. Térképezési munkák. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1332/U.
- NÉDLI Zs., SZABÓ Cs. (ELTE Közvetlen és Geokémiai Tanszék) 2007: Az üveghutai repedéskitöltésekben megjelenő különböző ásványfázisok lehetséges geokémiai rokonságának vizsgálata. Vulkanitminták magmás rokonságának vizsgálata (javított változat). — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1375/U.
- ROTÁRNÉ SZALKAI Á., HORVÁTH I., TÓTH Gy., SZŐCS T., MURÁTI J. 2007: Az áramlási pályák felszínre lépési körzeteinek hidrogeológiai értékelése. Beruházás előkészítés hatósági és műszaki adatszolgáltatási feladatai a V-124/2006. sz., Üh-65/2006. munkaszámú szerződés FA90106 kódszámú tételének teljesítése. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1347.
- SZÉKELY F. (Hygecon Kft.) 2007: Extrém csapadék hatására kialakuló árvíz és erózió modellezése 1. fázis: számítás eltömődött Rocla-csövek esetére. HG-2007/1. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, Tekt. 1380.

Az országos vízföldtani, vízgeokémiai és hévízföldtani modellek fejlesztése

A kutatás célja: Az országos hidrogeológiai modellezések alapjául szolgálnak a Víz Keretirányelv feladatainak ellátásához, az ivóvizek egészségkárosító komponenseivel kapcsolatos védelmi és gazdálkodási feladatok megalapozásához, a klímaváltozások felszín alatti vizekre gyakorolt hatásának vizsgálatához, valamint a geotermális energiahasznosítással és a fürdőfejlesztésekkel kapcsolatos kormányzati programok támogatásához.

Előzmények: A munka előzményét képező vízföldtani modell első, Pannon-medence méretű változata elsősorban a medencebéli termálvíztermelések előtti, és a 2000-es évek elejére vonatkozó állandósult állapotra vonatkozó megítéléshez készült. Bár a modell már számolt a hideg víztestekkel is, (és mint ilyen jó keretet biztosít a további modellezésekhez), azonban még nem elégíti ki a Víz Keretirányelv által elvárható részletességű értékeléseket. 2007-évi munkáinkat úgy szerveztük, hogy a más feladatokhoz (szlovák-magyar határ menti feladatok – ENWAT projekt, kis- és

közepes aktivitású radioaktív hulladékok lerakóhelyének kutatása, geotermikus projekt induló feladatai és a víztestek kémiai állapotértékelésével kapcsolatos feladatok) kapcsolódó regionális modellezési munkák során szerzett, és az adott projektek eredményein túlmutató tapasztalatok épüljenek be az országos vízföldtani, vízgeokémiai és hévízföldtani modellek fejlesztésébe.

2007-ben megoldott feladatok: regionális hidrogeológiai modellépítéseket és koncepcionális vízföldtani modellek kialakítását végeztünk az alábbi területeken:

— Az ENWAT projekt mintaterületein (Börzsöny–Cserhát–Ipoly, észak-borsodi hegyvidéki és karsztvíz-teszt, Bodrogek és Rétköz porózus hideg víztestjei) elkészítettük a területek regionális áramlási modelljét a Modflow szoftver segítségével. \\Srv-geo\Projekt\Enwat\8_Modellek\Bodrog\models\Bodr2Dgeo; \\Srv-geo\Projekt\Enwat\8_Modellek\Aggtelek\modellek\KunE\Elomod_Gy; Regionális áramlási modellt készítettünk a Geresdi-dombvidék hegyvidéki és porózus hideg víztestjeire (\\Srv-geo\Vizfoldtan\Modellezes\2007_models\Geresd).

— A határon túli területek is figyelembe véve elkészítettük a Pannon-medence részletes talajvíz-domborzati képet modellezés segítségével, amihez kalibrációként felhasználtuk a térképezés során keletkezett térben részletes, de időben elhúzódó adatokat, valamint a térben általában szegényes, de azonos időtartamra vonatkozó monitoring-mérések adatait. A modellezés segítségével készített talajvíz-domborzati kép alapján kijelölhetőek az áramlási pályák, elérési idők, megadhatóak a fontosabb vízháztartási adatok, amelyek a Víz Keretirányelv további feladatainak ellátásához nélkülözhetetlenek (\\Srv-geo\Vizfoldtan\Modellezes\2007_models\2007_tvmod).

— Az országos vízgeokémiai modell fejlesztését kapcsoltuk a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium megbízására készített, a természetes háttértértek meghatározására irányuló korábbi munkákhoz. A megbízás által megszabott feladatokon felül elvégeztük a rendelkezésre álló országos vízminőségi adatbázis szűrését, majd elvégeztük az egyes víztestek különböző mélységközeire vonatkozó térbeli és statisztikai elemzéseket. Az eredmények birtokában értékeltük az alföldi porózus hidegvíz-teszt geokémiai alapállapotát, különös tekintettel az ott végbemenő víz-kőzet kölcsönhatási folyamatokra. Ezen folyamatok közül is részletesen értékeltük azokat, amelyek az emberi egészség, illetve a határértékek szempontjából jelentős alkotók (arzén, bór, fluorid, ammónia, nátrium) alakításában szerepet játszanak.

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium szakreferenseivel és szlovákiai partnereinkkel közösen elkészítettük az ENSZ egyik szervezete, (UN ECE: United Nations Economic Commission for Europe) által „pilot” területnek kijelölt Aggtelek–Szlovák karszt együttes vízföldtani és vízgeokémiai értékelését.

Együtműködő partnerek: Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Szlovák Földtani Szolgálat (Štátny Geologický Ústav Dionýza Štúra)

Kapcsolódó pályázatok, szerződések: ENWAT projekt, a kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladékok lerakóhe-

lyének kutatása, A talajvíz nagy arzén tartalmának eredete fiatal medencékben (OTKA T. 67967).

Termék: Az elkészült modellezett talajvízdomborzat változatok megtalálhatók a \\Srv-geo\Projekt\Enwat\8_Models\ és a \\Srv-geo\Vizfoldtan\Modellezes\2007_models\ könyvtárakban.

Az Országos Felszín Alatti Vízmegfigyelő Hálózat működtetése, az adatok értékelése

A kutatás célja: Folytattuk az ország területét behálózó, hosszú időszorral rendelkező vízföldtani megfigyelőhálózat működtetését. Az észlelőhálózat 83 megfigyelőkútja az EU Víz Keretirányelv által megkövetelt operatív és jelentési monitoring-rendszer részét képezi. A mennyiségi monitoring megfigyelések célja adatszolgáltatás a kijelölt 108 víztest állapotának és változásának jellemzéséhez, az EU felé küldendő rendszeres jelentési kötelezettség teljesítéséhez.

Előzmények: A rendszeres mérésekkel a mintegy két évtizede folyamatos vízszintészleléseket biztosítottunk az ország legfontosabb régióiban (Alföld, Dunántúli-középhegység, Dunántúl, Pilis–Gerecse). Az adatsorok számos országos és regionális vízföldtani értékelés alapjául szolgáltak.

2007-ben megoldott feladatok: Alaptevékenységként az ország területét behálózó vízföldtani megfigyelőhálózat működtetését végeztük, összesen mintegy 160 db észlelőkút rendszeres mérésére került sor az ország különböző pontjain. A működtetés magába foglalja az észleléseket, a kutak karbantartását, az adatfeldolgozást, valamint az adatszolgáltatást. Az észlelés költségeit változatlanul külső forrásból biztosítottuk.

A mérések mellett összegyűjtöttük és ellenőriztük valamennyi megfigyelőkút műszaki és alapadatait. Összeállítottuk az észlelőkutak vízjogi üzemeltetési engedélyének dokumentációját, illetve ahol az engedélyezéshez szükséges volt beszereztük a kutak által érintett területek tulajdonosainak mérésekhez történő hozzájáruló nyilatkozatát. Összesen 177 észlelőkút engedélykérelmét nyújtottuk be, amelyből 47 engedélyt még 2007-ben megkaptunk, a többi engedélyezési eljárás még folyamatban van.

Az észlelőhálózat mérési adatai nyíltak, a 2003-ig mért adatsorok a Vízrajzi Évkönyvekben hozzáférhetőek. A 2006. december 31-ig a kiemelt térségekben észlelt adatokat, illetve az elektronikus műszerekkel mért adatokat naprakészen számítógépes adatbázisba rendeztük.

Rendszeres adatszolgáltatást végzünk mind a MÁFI más osztályai részére, mind a főhatóságok (Nyugat-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség, Észak-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség) felé. Három megfigyelőkút a közös magyar–szlovák szigetközi monitoring rendszer tagja, melyeknek idősorait 2007-ben is átadtuk az illetékes Vízügyi Igazgatóság számára. A Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság számára a zsirai észlelőkút adatait átadtuk át az országhatáron kívül létesített, de a zsirai észlelőkúttal azonos vízadó képződményt megcsapoló

Lutzmannsburg területén mélyült termálkút magyarországi hatásainak vizsgálatához. Ezen kívül adatcserét folytattunk a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.-vel, a Vituki Rt.-vel és a Lencsehegyi Szénbánya Kft.-vel.

Együttműködő partnerek: Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, az ország valamennyi területileg illetékes Vízügyi Igazgatósága, és a Környezetvédelmi-, Természetvédelmi-, Vízügyi Felügyelőségek, Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság, Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Részvénytársaság (Vituki Rt.), Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., Lencsehegyi Szénbánya Kft.

Kapcsolódó pályázatok, szerződések: kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladékok lerakóhelyének kutatása, D-Bakony–Zala-medence regionális hidrogeológiai modellje és a felszín alatti áramlás szimulációja, Szigetköz monitoring, eWater projekt

Termék: A Víz Keretirányelv monitoring részét alkotó kutak engedélyezési dokumentációja, észlelési adatok adatbázisa, amely a Vízföldtani Osztály üzemeltetése alatt álló külön adatbázis-szerveren található meg.

A „D-Bakony–Zala-medence regionális hidrogeológiai modellje és a felszín alatti áramlás szimulációja” projekt számára monitoring tevékenység és egyéb vízföldtani feladat elvégzése

A kutatás célja: A kutatási program célja a Déli-Bakony és Zala-medence térsége termálkarszt áramlási rendszerének megismerése, a lehetséges víztermelések meghatározása. Feladata a térség felszín alatti vízei áramlási modelljének kialakítása és a térségi monitoringrendszer működtetése. Az áramlási modell továbbá fontos szerepet tölthet be a régió vízgazdálkodásában, alapul szolgálhatna hatékony vízgazdálkodás kialakításához, készletmegosztáshoz, alternatív vízkivétel lehetőségének feltérképezéséhez, esetleges vízkorlátozások bevezetésének előrejelzéséhez.

Előzmények: A területen vízkivételi kontingenssel rendelkezők egy csoportja finanszírozási konzorciumot alakított a kutatási projekt támogatására, amely 2006-ban kezdődött és három éves kutatási terv alapján folyik. A program támogatói pénzügyi helyzetük, és a régióban betöltött szerepük szerint önkéntes alapon járulnak hozzá a program kivitelezéséhez. Elvi/szakmai támogatók azon állami, hatósági szervek, amelyek valamilyen formában területileg érintettek a projekt témájában, egyetértenek annak céljaival és szellemiségével, továbbá segítenek a projekt irányításában, módszertanának és eredményeinek elfogadtatásában.

A kutatási programot az Eötvös Loránd Tudományegyetemen működő Hantken Miksa Alapítvány menedzseli. A kutatásban résztvevő intézmények és szakemberek a térségben már számos egyéb munkát végeztek. A Magyar Állami Földtani Intézet részletesen vizsgálta a terület földtani felépítését, hidrogeológiai jellemzőit, többek között a Dunántúli-középhegység karsztvízszint változásának vizsgálatához kapcsolódó kutatások, illetve a más intézményekkel közösen végzett kutatás, a Hévízi-tó védőterületének meghatározása keretében.

2007-ben megoldott feladatok:

— közreműködés a Keszthelyi-hegység és környezete karsztos kibúvásainak környékén a karsztvízkészletre veszélyt jelentő szennyezőforrások felmérésben, a munka tervezésével és irányításával, szakmai tanácsadással;

— közreműködés az üzemelő termálkútak egymásra-hatás-vizsgálatainak észlelési feladataiban, a MÁFI kutakban végzett észlelésekkel;

— folyamatos vízszintmérések végzése a térségben működő MÁFI észlelőkutakban;

— közreműködés a rendelkezésre álló archív vízkémiai adatok áttekintésében;

— a kijelölt kutakból akkreditált vízmintavétel és vízvizsgálatok végzése;

— az összefoglaló jelentésben a MÁFI által 2007-ben elvégzett munkákról szóló fejezetek elkészítése.

Együttműködő partnerek: Hantken Miksa Alapítvány, Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi-, Természetvédelmi-, és Vízügyi Felügyelőség, Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Nyugat-Magyarországi Egyetem

Termék (jelentés):

GÖRÖG Á., VISZKOK J., JOCHÁNE EDELENYI E., GÁL N., ROTÁRNÉ SZALKAI Á., CSERNY T. SZINGER B. 2007: Déli-Bakony–Zala-medence regionális hidrogeológiai modell és felszín alatti áramlás szimuláció. — *Kézirat*, Karsztvíz kutatási projekt előrehaladási jelentés. Hantken Miksa Alapítvány, Budapest.

Szigetköz monitoring

A kutatás célja: Az 1995 óta tartó monitoring folytatása négy alkalommal történő terepi mintavétellel és vízkémiai vizsgálatok végzésével.

Előzmények: A Magyar Tudományos Akadémia Szigetközi Munkacsoportja keretében 1995 óta végzünk földtani monitoring vizsgálatokat a Szigetközben. Éves jelentésekben, időszakos összefoglalásokban értékeljük a talajvíz állapotát, utánpótlódási körülményeit, a bekövetkezett aktuálgeológiai eseményeket.

2007-ben megoldott feladatok: A megbízási szerződésben részletezett pontokon (16 db) mintavételt és terepi vizsgálatot végeztünk négy alkalommal, 2007. április 10–13., július 2–5., augusztus 27–30. és október 15–18. között, alkalmazkodva a Duna vízjárásához. Elvégeztük a vízminták laboratóriumi elemzését és értékelésüket.

Az aktuálgeológiai megfigyeléseket 1986-ban kezdtük a Szigetközben. A vizsgálatokat 1991-ben megismételtük, majd az észlelések 1994-től váltak rendszeressé. 1995-ben 9 db megfigyelési pontot választottunk ki a főmederben és a hullámtéri mellékágak mentén. Az egyes helyszínek különböző típusú, de a Szigetközben gyakori és jellegzetes szedimentációs-eróziós folyamatokat, beszivárgási-megcsapolási viszonyokat jellemeznek. 2007-ben is a korábbi helyszíneken folytattuk a megfigyeléseket. Ebben az évben is több természetes árvíz vonult le a Szigetközben és az immár szokásos tervezett elöntés is megvalósult. A

heves vízmozgások hatására helyenként lényeges medermorfológiai változás következett be és a főmeder korábbi zátonyain, ill. a középvízi mederben további iszaplerakódás figyelhető meg.

Együttműködő partnerek: Észak-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség, MTA Szigetközi Munkacsoport

Termék (jelentés):

DON GY., HORVÁTH I., PENTELENYI A., SCHAREK P., 2007: Földtani monitoring hálózat működtetése és az adatok értékelése a Szigetközben. — *Kézirat*, p. 149 + melléklet, és CD, Magyar Állami Földtani, Bányászati és Geofizikai Adattár T. 21 555
<http://www.szigetkozi-monitoring.hu/>

eWater nemzetközi projekt feladatainak időarányos teljesítése

A kutatás célja: Az eWater projekt célja, hogy 12 európai ország földtani szolgálatainál meglévő, a felszín alatti vizekre vonatkozó országos adatbázisokat nemzetközivé tegye olyan több nyelvű, internetes adatszolgáltató felület kialakításával, amely a résztvevő országok felszín alatti vizeire vonatkozó adatbázisokat, illetve metaadatbázist tartalmaz. A rendszer lehetővé teszi a résztvevő országokkal történő hatékony információcserét, ami elsősorban a határokon átnyúló víztestek esetében nélkülözhetetlen. Ezek segítségével térképek szerkeszthetők, illetve vízföldtani modellek fejleszthetők, amelyek alapvető feltételeket biztosítanak a fenntartható vízgazdálkodás és környezetvédelem európai szintű kezeléséhez.

Előzmények: A több évtizede folytatott vízföldtani kutatások során jelentős méretű vízföldtani adatbázisok készültek. A rendelkezésre álló adatok jelenlegi szerkezetükkel az eWater projekt alapjául szolgálnak.

2007-ben megoldott feladatok: 2007-ben a MÁFI feladata volt a partner országok vízföldtani adatokkal rendelkező intézményeinek és ezek kapcsolatának felmérése, az egyes országokon belüli adatforgalomról és nemzeti adatbázisról összefoglaló jelentés készítése.

További feladatunk volt az eWater projekt vízföldtani adattípusainak kidolgozásában, illetve az egységes vízföldtani térkép jelkulsának kialakításában történő részvétel. Megkezdtük a többnyelvű szótár magyar nyelvű változatának készítését, és támogattuk a technikai tervezést. Elkészítettük Magyarország hidrológiai térképkivágatának ArcGIS változatát.

Együttműködő partnerek: Geological Survey of the Netherlands (TNO), Geological Survey of France (BRGM), Geological Survey of Denmark and Greenland (GEUSS), Geofond-Czech Geological Survey, Geological Survey of Sloval Republic (GSSR), Geological, Seismic and Soil Survey of Emilia-Romagna region, Italy (SGSS), Geological Survey of Austria (GBA), Lithuanian Geological Survey (LGT), Informacines Technologijos Lithuania, Geodan Mobile Solutions, GIM nv., Belgium, Geological Survey of Slovenia (GeoZS), Geological Survey of Spain (IGME), Geological Survey of Sweden (SGU)

Termék (jelentés):

ROTÁRNÉ SZALKAI Á., NAGY P., TULLNER T., 2007: Organization of groundwater data management in the participating countries. eWater: Multilingual cross-border access to groundwater databases. — *Kézirat*, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest.

A projekt eredményei részben a MÁFI honlapján (www.mafi.hu), részben a projekt saját honlapján (<http://ewater.geolba.ac.at>) érhetőek el.

Magyar–szlovák határmenti közös felszínalatti víztestek környezetállapota és fenntartható használata (Interreg projekt)

A kutatás célja: az EU Víz Keretirányelvben megfogalmazott környezeti célkitűzések (a felszín alatti vizek jó mennyiségi és minőségi állapotának elérése 2015-ig) támogatása három — Ipoly-völgy körzete, Aggteleki és Szlovák-karszt térsége, Bodrogszlovák térsége — országhatárral osztott víztestcsoport esetében olyan egységes geológiai, hidrogeológiai és környezetgeológiai térinformatikai rendszer létrehozásával, mely alapját képezi a felszín alatti vizekkel kapcsolatos víz- és környezetgazdálkodási feladatoknak.

Előzmények: A kutatási téma megvalósítása az Európai Regionális Fejlesztési Alap INTERREG IIIA Közösségi Kezdeményezési Program, Magyarország–Szlovákia–Ukrajna Szomszédsági Program 2004–2006 pályázati támogatásából 2006. június 1-én indult. A négy fázisra bontott program első fázisa (Előkészítési szakasz: Adatgyűjtés és előkészítés) 2006-ban lezárult, a vonatkozó jelentés leadása, és a pénzügyi elszámolás, a tervezett ütemezés szerint 2007-ben történt.

2007-ben megoldott feladatok:

1. A kutatási program első fázisáról (1. Előkészítési szakasz: Adatgyűjtés és előkészítés) készült jelentés és pénzügyi beszámoló leadása (2007. január 15.). A jelentést az Interreg Koordináló Testület elfogadta, a pénzügyi elszámolás megtörtént.

2. A kutatási program második fázisának (2. szakasz: Felszínalatti víztestek modellezésének megalapozása) elvégzett feladatai:

— A már rendelkezésre álló adatok alapján meghatároztuk és kiértékeljük a diffúz és pontszerű mezőgazdasági és ipari szennyezőforrásokat.

— Feladatul tűztük ki a három területről rendelkezésre álló talajvízszint és karsztvízszint térképek összegyűjtését. A Bodrog régióról rendelkezésre áll azon talajvízszint térképsorozat, melyet az országos talajvíz-megfigyelőhálózat adataiból képeztek, 5 éves időszakok átlagértékei alapján, (az 1951–2000 közötti időszakokra). Az Aggteleki-karszt területére nem készült eddig általános karsztvízszint térkép, mert nincs elegendő vízszintészlelő kút. Ezt lehet majd pótolni részletterületek adataiból. Az Ipoly régió egészére vonatkozóan nem készült talajvíz-domborzati térkép. A sérülékeny vízbázisok körzetében azonban minden esetben készültek részlettérképek, melyek összegyűjtése megfelelő ellenőrzési állapot fog nyújtani az ENWAT keretében modellezéssel előállításra kerülő talajvíz-domborzati képhez.

— A MÁFI-ban rendelkezésre álló, különböző forrásokból származó, eltérő felbontású és pontosságú domborzatmodellek térinformatikai összevonásával előállítottuk a digitális terepmodelt (DTM) amely legjobban megfelel a vízföldtani modellezés és a vízgazdálkodási terv céljainak az országhatáron túlnyúlóan is.

— Elkészítettük azt a táblázatot és a hozzá tartozó shp állományokat, mely a MÁFI 1:100 000 méretarányú digitális térképváltozatából vezeti le adott területre vonatkozó beszívárgási százalék értékeket.

— Vízkémiai vizsgálatokra összesen 60 helyen vettünk mintát: Az Ipoly-völgy területén vízáradó kutakból, a folyó mentén és a folyóból; az Aggteleki-karszt területén a fő forrásokból és néhány karsztkútból; a Bodrogtúzában helységek területén és mezőgazdasági területeken fúrásokból 5 különböző mélységben: (0–50 m, 50–100 m, 100–200 m, 200–500 m, 500 m alatt). A vízmintavétel kivitelezését meghatározott vízmintavételi terv szerint a MÁFI NAT-1-1404/2005 számon akkreditált vízmintavevő csoportja végezte.

— A 60 mintát elemeztük a következő komponensekre: Általános vízkémia, nyomelemek, peszticidek, egyéb szerves alkotók, trícium, $\delta^2\text{H}$ – $\delta^{18}\text{O}$ és ^{14}C – $\delta^{13}\text{C}$. A vízkémiai vizsgálatokat a MÁFI és a Szlovák Földtani Szolgálat (SGUSD) laboratóriumaiban végezték. A peszticidek elemzéseket a Bálint Analitika laboratóriumában végezték el mind a magyar, mind a szlovák fél számára. Az izotópokat a MTA Geokémiai Laboratóriumában és a Hydrosys Kft. laboratóriumaiban elemezték. A különféle kontrolminták jó egyezéseket mutatnak.

— A korábbi nitrát- és kloridelemzésekből izovonalas térképeket szerkesztettünk, melyeken feltüntettük az új mintavételek elemzési adatait. A Rétköz területén a nitrátkoncentrációk zöme a megengedett 50 mg/l alatt van, de előfordulnak 100 mg/l feletti értékek is. A térképeken a nyírségi részen jelentős nitrátszennyeződés látható, a maximális koncentráció 732 mg/l. Bodrogtúza térségében, a 0–20 méteres felszín alatti mélységközben a kloridkoncentráció döntően 50–200 mg/l között változik. A Nyírség irányából a Bodrogtúza felé egyre nő a vizek kloridtartalma.

— Aggtelek térségében a 0–20 méteres felszín alatti mélységközben 10 mg/l alattiak a nitrátkoncentrációk és a kloridtartalom zömmel 0–50 mg/l között változik.

— Az Ipoly régióban a korábbi 281 db nitrátvizsgálás alapján megállapíthatjuk, hogy a nitrátkoncentrációk zöme az 50 mg/l-es egészségügyi határérték alatt található. A maximális nitrátkoncentráció 550 mg/l.

— Összesen 32 darab mintavételi helyen gyűjtöttünk peszticid elemzésre vízmintát. A peszticidek leginkább az Ipoly régióban tűnnek fel. Három minta esetében a peszticid és egyéb szerves komponensek koncentrációinak összege meghaladja a 0,5 µg/l-es egészségügyi határértéket. E határérték-túllépést a triazin származékok magas koncentrációja okozta, túllépve az egyedi komponensekre vonatkozó 0,1 µg/l-es határértéket is. Két minta az Ipolyból származik, míg a harmadik Dejtár település belterületi részéről, egy magáncélra használt ásott kútból. Az atrazin, valamint a dezetil atrazin még két helyen túllépte a 0,1 µg/l-es határértéket.

3. A kutatási program harmadik fázisának (3. szakasz: Vízgazdálkodási terv kidolgozása és a modellezés befejezése) 2007-ben elvégzett feladatai:

— Felfrissítettük és kiegészítettük az adatbázist, amely azonos szerkezetben tartalmazza a magyar és a szlovák területre vonatkozó adatokat három fő részben: (1) Vízgeokémiai adatbázis, (2) Modellezési adatbázis, amely régióként tartalmazza a modellezéshez szükséges vízszint- és vízhozam adatokat és (3) Térinformatikai adatbázis, amely a modellezéshez és értékeléshez szükséges vektoros és raster adatok régióként tárolt rendszere.

— Befejeztük a kémiai analíziseket. A MÁFI 62 mintát és szlovák fél 88 mintát gyűjtött be és elemzett meg. A 150 minta nyomelem-meghatározása a MÁFI-ban történt, a peszticidek vizsgálatát a Bálint Analitika laboratóriumában végezték el 50 mintára. Az egyéb szerves alkotók meghatározását a szlovák fél végezte el az iglói laboratóriumában, összesen 31 mintából. A magyarországi minták 81 minta trícium és 19 minta ^{14}C – $\delta^{13}\text{C}$ izotóp mérését a Hydrosys Kft. és 99 $\delta^2\text{H}$ – $\delta^{18}\text{O}$ meghatározását a MTA GKL végezte.

— A hidrogeológiai viszonyok pontosítása érdekében egy kiegészítő vízmintavételt végeztünk az Ipoly régiójában, valamint további trícium-, illetve oxigén- és deutérium-izotóp vizsgálatokat végeztettünk. Megtörtént az Ipoly régió, az Aggteleki és Bodrogtúza régió kiegészítő vízgeokémiai értékelése, valamint az oxigén- és deutérium-izotópadatok elsődleges értelmezése.

— Meghatároztuk a három modellezett területen a modellezés alapjául szolgáló paramétereket, amelyek: földrajzi helyzet; domborzati és lefolyási viszonyok; vízrajzi viszonyok; éghajlati jellemzők földtani és vízföldtani viszonyok; beszívárgási viszonyok; vízkivételek. Részletesen leírtuk a numerikus modellezés menetét. Elemeztük a modellezés eredménye alapján az áramlási teret és a vízháztartást.

— A begyűjtött adatok integrálása és a területek kategóriákra bontása és vízgazdálkodási döntéstámogató-rendszer kialakítása elkezdődött. Ezt a feladatot a negyedik munkaszakaszban dokumentáljuk.

— Kiértékeljük az alkalmazott módszereket és technikákat.

Együttműködő partnerek: Szlovák Földtani Szolgálat (Státny Geologický Ústav Dionýza Štúra). Alvállalkozók: Smaragd GSH Kft. (vízföldtani modellezés); Geological Survey of Finland, GTK (vízgazdálkodási terv előkészítés); Hydrosys Kft. (laboratóriumi mérések); Bálint Analitika Kft. (laboratóriumi mérések); MTA Geokémiai Kutatóintézet (laboratóriumi mérések); C Mobil Labor Kft. (laboratóriumi mérések), Akadimpex Kft. (közbeszerzési eljárás bonyolítása).

Termék: A projekt honlap létrehozása (www.geo-portal.hu), 2007/01/03; Első Időközi Jelentés 2007. 01. 15.; Második Időközi Jelentés 2007. 08. 15.

A kutatási program valamennyi dokumentációja az alábbi internetes címen érhető el: www.geo-portal.hu, \\Srv-geo\Projekt\ENWAT\, ftp.gtk.fi, www.sah-podzemnavoda.sk/enwat/

A Víz Keretirányelv víztestekkel kapcsolatos vízföldtani feladatainak elvégzése

A kutatás célja: Az EU Víz Keretirányelv felszín alatti vizekkel kapcsolatos, 2006-ban megkezdett földtani munkáinak eredményes lezárása.

Előzmények: A 2000/60/EK Víz Keretirányelv előírja, hogy a felszín alatti víztesteket 2015-re jó mennyiségi és minőségi állapotba kell hozni. A feladat teljesítése több minisztérium összehangolt munkáját igényli, amint ezt a 1189/2002. (XI. 7.) számú Kormányhatározat is előírja. A feladatokat ez a határozat az alábbiak szerint szakaszolta:

1. 2005: az első, ún. országjelentés (Nemzeti jelentés 2005) leadása Brüsszelben,
2. 2006: a monitoring-rendszerek felállítása és monitoring-programok indítása,
3. 2007–2009: vízgyűjtő-gazdálkodási tervek (VGT) készítése,
4. 2009–2015: a vizek jó állapotba hozása, illetve jó állapotban tartása,
5. a későbbiekben 6 évenként a víztestek állapotának felülvizsgálata.

A Víz Keretirányelvvvel kapcsolatos munka második fázisában, a Vízigazgató (a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium főosztályvezetője) felkérésére, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium szakállamtitkára 2006. július elején megbízta a Magyar Állami Földtani Intézetet a kitzűzött feladatok földtani részének elvégzésével.

A víztestek földtani felépítésének vizsgálatát szelvények és elvi rétegoszlopok megszerkesztésével, a víztestek földtani és vízföldtani jellemzésével, és a vonatkozó földtani, vízföldtani irodalom összegyűjtésével, továbbá a víztest-lehatárolás megalapozottságának földtani szempontú felülvizsgálatával kívántuk megvalósítani. A vízügyi szakemberekkel állandó szakmai kapcsolatot tartottunk, továbbá 2006. szeptember 21-én és december 11-én munkaértekezleteket szerveztünk. A kitzűzött feladatokat — a munka nagy volumene és az idő rövidege miatt — 2006 végére csak részben (kb. 75%) tudtuk teljesíteni.

2007-ben megoldott feladatok: A 2007. június 11-ére elkészült anyagok első munkaváltozatát CD-hordozón adtuk át, melynek tartalma az alábbi volt:

- 140 db földtani szelvény és 108 db víztest elvi földtani rétegoszlopának adatbázisa,
- Magyarország felszíni földtani térképsorozata, M = 1:100 000, magyarázó kötettel,
- A felszín alatti víztesteket felépítő formációk, földtani és hidrogeológiai paramétereit összefoglaló táblázatok,
- A felszín alatti víztesteket felépítő formációk rövid földtani és vízföldtani jellemzése,
- Magyarország felszín alatti víztesteit bemutató földtani és vízföldtani, publikált és kéziratot irodalmának jegyzéke.

Az elért szakmai eredmények (2006–2007) az alábbiakban foglalhatók össze:

- Megkezdődött egy egységes szemléletű, vízföldtani szempontokat is figyelembe vevő földtani térmodell kiala-

kítása 1:100 000-es méretarányban, az azonos méretarányban elkészült és az egész országot lefedő felszíni földtani térképsorozat folytatásaként.

— Az egész országot behálózó szelvények segítségével képet alkothattunk a felszín alatti térrész felépítéséről és a legfontosabb földtani szerkezetekről, alkalmas arra ezzel a korábban kijelölt víztestek egymáshoz való viszonyának bemutatására és a víztesthatárok pontosítására.

— A földtani szelvényekhez kapcsolódóan elvi földtani-hidrostratigráfiai rétegoszlopok is készültek, külön-külön a szelvényekre eső víztestek mindegyikére.

— Rövid földtani és vízföldtani leírás foglalta össze az egyes víztesteket jellemző kiemelkedően fontos információkat, illetve a szelvényeken — a méretarány következtében — ki nem fejezhető, de földtanilag, vagy vízföldtanilag fontos sajátosságokat.

— Elkészült a víztestekhez kapcsolódó legfontosabb földtani és vízföldtani szakkikkek és kutatási jelentések irodalomjegyzéke.

A fentiekben ismertetett anyagok jelenlegi állapotukban, a szakmai lektorálás nélkül kéziratként kezelendők, azaz belső használatra készültek.

A megszerkesztett földtani szelvények vízföldtani szelvényekké konvertálása, továbbá a földtani szelvények, rétegoszlopok és szöveges leírások szakmai lektorálása, javítása tervmódosítás keretében, a humán-erőforrás hiányára hivatkozva, elmaradt.

Ugyanakkor — az eredeti tervektől eltérően lényegesen kisebb kapacitással — részt vettünk a víztestek lehatárolásának pontosításában. Két közös munkaértekezleten (2007. október 3–5. és október 9–11. között), a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság és 12 Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság szakembereivel folytattunk víztesthatár-módosításokat.

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium felkérésére részt vettünk a felszín alatti vizekkel foglalkozó szakértői munkacsoportban, legfőképpen a Víz Keretirányelv hazai adaptációjával kapcsolatos feladatokban nyújtottunk szakértői segítséget.

Az országhatárokkal osztott felszín alatti vizekkel kapcsolatos munkákban a magyar tárgyaló-küldöttség szakmai vezetőjét (Tóth Gy.) az intézet biztosította a szlovák, a horvát, a román, a horvát féllel végzett tárgyalásokon. A Francia Földtani Szolgálat (BRGM), a Vituki Consult és a romániai Apele Romana cég kivitelezésében készülő „Körösök vízgyűjtő gazdálkodásának megalapozása” című munkában a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium felkérésére elvégeztük a határmenti víztestek egyeztetését, és a legfontosabb jellemzéseket. A Balkánhoz kapcsolódó határmenti víztestjeinkre vonatkozóan szakértői felkérést kaptunk az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságától (United Nations Economic Commission for Europe — UNECE).

Együttműködő partnerek: Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Vízgyűjtőgazdálkodási és Vízvédelmi főosztályának (a Vízigazgató vezetésével), továbbá a Környezetvédelmi

és Vízügyi Igazgatóságoknak és a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségeknek felszín alatti vizekkel foglalkozó szakemberei

Termék: 140 db földtani szelvény és 108 db víztest elvi földtani rétegoszlopainak adatbázisa, a felszín alatti víztesteket felépítő formációk, földtani és hidrogeológiai paramétereit összefoglaló táblázatok, a felszín alatti víztesteket felépítő formációk rövid földtani és vízföldtani jellemzése, Magyarország felszín alatti víztesteit bemutató földtani és vízföldtani, publikált és kéziratok irodalmának jegyzéke. A termék elérhető \\Srv-geo\projekt\Viztest-VKI\2007\Viztest\4_Vegtermekek\atadas_2e70629.

CSERNY T., GÁL N.: 4.5. EU Víz Keretirányelv. Felszín alatti víztestek földtani és vízföldtani jellemzése — *Kézirat*, Jelentés a 2006. július – 2007. március között elvégzett feladatokról, Magyar Állami Földtani Bányászati és Geofizikai Adattár T. 21548

Környezetgeokémiai kutatások

A kutatás célja: A bányászati meddőhányókkal kapcsolatos EU direktíva hazai végrehajtásának megalapozásához a még nem közzétett brüsszeli Végrehajtási Javaslat alapján a keretirányelv magyarországi teljesítése módszerének kidolgozása és javaslat a végrehajtására. A kutatás keretében további cél a toxikus elemek valós háttértértékeinek meghatározása mintaterületi kutatásokkal, melynek távlati célja, hogy az eredmények országos kiterjesztésével a helyi szennyezések jelentőségét meg tudjuk határozni a helyi geokémiai határértékekhez képest.

Előzmények: a) Az Európai Unió elfogadta a Bányászati Hulladék Direktívát, és elkészítette az ennek végrehajtását megalapozó Végrehajtási Javaslatot, ami Magyarországra is kötelezettségeket ír elő a bányászattal érintett területeink környezeti felmérésére. Korábban végzett szakmai tevékenységünk e témában, elsősorban a direktíva „a meddőhányók kockázat-alapú környezeti felmérése” cikkelyére koncentrált azzal a céllal, hogy módszertani szempontból elemezze, milyen módszerekkel lehet a bányászati hulladékokat hatékonyan felmérni.

b) Az Országos Geokémia Atlasz lehetőséget adott a regionális geokémiai háttértértékek meghatározására. Kimutattuk, hogy nem lehet az egész országra meghatározni egy egységes geokémiai háttértértéket, hanem azt a helyi geokémiai viszonyok figyelembevételével kell meghatározni. Ennek részletes tanulmányozása érdekében választottuk ki egyik kutatási területünknek a martonyi mintaterületet, ahol részletes mintavétellel és elemzésekkel igyekszünk a helyi geokémiai háttértértékeket vizsgálni.

2007-ben megoldott feladatok: A EuroGeoSurveys geokémiai munkacsoportjában a „Bányászat Környezeti Felmérése” c. kiemelt témája társvezetését végezzük egy portugál kollégával együtt. Ennek eredményeképpen munkajavaslatot dolgoztunk ki és juttattunk el az Európa Bizottságnak a témában. E munka eredményeként elkészült a recski tanulmányterület összefoglaló angol nyelvű közleménye. A United

States Geological Survey (USGS)-ben tett tanulmányút során kidolgoztuk a Recski Ércbányák meddőhányóinak nehézfém geokémiai modelljeit. Mintákat vettünk a recski meddőhányókból és kapcsolódó folyóvízi üledékekből ásványtani vizsgálatra.

Az év végén a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal felkérésére szakmai javaslatot dolgoztunk ki a Bányászati Hulladék Direktíva hazai végrehajtásával kapcsolatos közbeszerzési pályázat tervezésének segítésére.

A toxikus elemek valós háttértértékeinek meghatározása keretében megtörtént a martonyi mintaterület felszíni vizeinek mintázása és megkezdődtek a laborvizsgálatok. Elkészült a terület irodalmi áttekintése.

Együttműködő partnerek: United States Geological Survey (USGS), Leuveni Egyetem, Szegedi Egyetem, bécsi BOKU Egyetem, EuroGeoSurvey geokémiai munkacsoport

Termék: Bányászat Környezeti Felmérése munkajavaslat az Európa Bizottság számára, könyvfejezet (l. 2007. évi publikációs lista)

Településgeológia

A kutatás célja: a már rendelkezésre álló adatok, adatbázisok felhasználásával és, amennyiben szükséges, klaszszikus geológiai feltárások létesítésével különböző, a valós önkormányzati „társadalmi” igényeket kielégítő, különböző adatbázisokkal összekapcsolt térképek szerkesztése nagyvárosi–városi környezetben.

Előzmények: A 2001 óta működő Településgeológiai Osztály eddig pesti kerületeket dolgozott fel. A feldolgozás során bővítettük a fúrás adatbázist, kerületenként kb. 50%-al. Az újonnan létesített fúrások alapján, ahol lehetett finomítottuk a felszíni földtani térképet.

A 2007. évben budai, hegyvidéki területek kerültek sorra, melyek feldolgozási tematikája és lehetőségei a morfológiai adottságok miatt lényegesen eltérőek a síkvidéki területektől. Ezek az eltérések főleg a talajvíz-adottságokban és az építésalkalmassági osztályozásban térnek el a síkvidéki területektől.

Egy adott terület felmérése során a földtani változatok mellett általánosságban az alábbi fő térképváltozatok készülnek:

— Vízföldtani, talajvízszint térképek

— Vízkémiai térképek: ezek alapját a Magyar Állami Földtani Intézet laboratóriuma által végzett általános vízkémiai és toxikus fém vizsgálatok képezik. Ezek térképi ábrázolása csak azokra a komponensekre készül el, ahol azok meghaladják a 10/2000. (VI.2.) KöM-EüM-FVM-KHVM együttes rendeletben megadott, a felszín alatti vízre vonatkozó „A” háttérkoncentrációs értékeket.

— Építésföldtani, építésalkalmassági térképek a már ismert talajmechanikai osztályozások, szempontok alapján készülnek. Itt általában önkormányzati–főépítési egyeztetés is történik.

— Szennyeződéserzékenységi térképek a magyaráróban található elvek szerint készülnek.

— Környezetföldtani veszélyforrások térképe: saját bejárás és önkormányzati adatok felhasználásával készül.

2007-ben megoldott feladatok: Befejeztük Budapest XI. kerülete környezetföldtani térképsorozatát 1:40 000 méretarányban, valamint elkészítettük a terület összefoglaló településföldtani értékelését. Ennek egy része a kerületi Önkormányzat kérése szerint lett kialakítva.

Földtani változatok:

- Megkutatottsági térkép
- Felszíni képződmények földtani térképe
- Fedetlen földtani térkép
- Elvi rétegoszlop és fúrású rétegsor

Vízföldtani változatok:

- A talajvíz átlagos mélysége a felszín alatt
- A talajvíz átlagos tengerszint feletti magassága
- A talajvíz becsült maximális szintje a felszín alatt
- A talajvíz becsült maximális tengerszint feletti magassága
- Vízföldtani összefoglaló–hidrodinamikai térkép

Környezetföldtani változatok:

- A talajvíz szulfáttartalma (2007. 04–05.)
- A talajvíz nitráttartalma (2007. 04–05.)
- A talajvíz bórtartalma (2007. 04–05.)
- A talajvíz ólomtartalma (2007. 04–05.)
- A talajvíz szeléntartalma (2007. 04–05.)
- A talajvíz összes oldott anyag tartalma (2007. 04–05.)
- Szennyezésérzékenységi térkép
- Környezetföldtani veszélyforrások térképe

Építésföldtani változat:

- Építésalkalmassági térkép

Tovább folytattuk a III. kerület környezetföldtani térképsorozatának szerkesztési munkálatait. Elvégeztük a talajvíz-mintavételeket és az ehhez kapcsolódó laboratóriumi vizsgálatokat és azok kiértékelését. Ennek alapján megszerkesztettük a vízkémiai térképváltozatokat.

Együttműködő partnerek: Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet (ELGI)

Kapcsolódó pályázatok, szerződések: A XI. kerületi Önkormányzatával kötött szerződés keretén belül elkészítettük és átadtuk a XI. kerület egy adott részének településföldtani térképsorozatát.

Termék: Budapest XI. kerülete környezetföldtani térképsorozata (\\Srv-geo\Agro\XXI. kerület)

A klímaváltozás hatásának vizsgálata erdei termőhelyeken (Gazdasági Versenyképesség Operatív Program [GVOP] pályázat)

A kutatás célja: az agrogeológiai termőhelyi tényezők hatásának vizsgálatához a különböző erdőtípusok bolygatóstűrési szakértői modelljének földtani megalapozása. A terepi felmérések és a laboratóriumi vizsgálatok eredményeinek feldolgozását és értelmezését a különböző erdőművelési módok agrogeológiai megalapozása, az erdőt érő éghajlati hatások mérséklésének céljából végezzük.

Előzmények: Az intézetben folyó agrogeológiai munkák keretében 1998 óta végzünk közös kutatást az Erdészeti

Tudományos Intézet (ERTI) és az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) munkatársaival a különböző területek erdészeti problémáinak megoldása céljából. A jelenlegi pályázatot 2005-ben indítottuk a klimatikus tényezők az erdő fejlődésére gyakorolt hatásának vizsgálata céljából. A pályázat 2007-ben zárult.

2007-ben megoldott feladatok: Befejeztük a valkói mintaterület és a bükki mintaterületek teljes feltárását, a minták laboratóriumi vizsgálatát és az adatok feldolgozását. Tevékenyen részt vettünk az „Erdészeti gazdálkodási számításokat megalapozó, vízgazdálkodást befolyásoló erdőművelési modell” elméleti alapjainak kidolgozásában, és a földtani, talajtani, meteorológiai, domborzati és erdészeti alapadatokat tartalmazó adatrendszer fölállításában. Elvégeztük a szükséges értékeléseket, számításokat, rendszerezéseket a földtani adatblokk összeállításához. Elkészítettük a hegyvidéki valamint a sík- és dombvidéki területre külön-külön a földtani adatbázisrészlet, amelyet átadtuk a projekt erdészeti szakmai vezetőjének.

A földtani vizsgálatok (terepi szelvényleírás, geokémiai és szedimentológiai adatok kiértékelése) további eredményeként definiáltuk a talajképző üledéket. Véleményünk szerint domb- és hegyvidéki területen a talajképződés szempontjából kiemelt fontosságú a talajképző üledék genetikájának és korának megállapítása.

Együttműködő partnerek: Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI), Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ).

Termék: Az erdészettervezési modell földtani alapjainak megfogalmazása, és adatszolgáltatás a modellhez. A kutatás nem publikált anyaga a Környezetföldtani osztályon, az előadások bemutató anyaga a Magyar Állami Földtani Intézet (MÁFI) illetve az Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI) honlapján érhető el.

A talaj-alapkőzet-talajvíz rendszer nitrátérzékenysége (Jedlik Ányos pályázat)

A kutatás célja: Magyarország potenciális bemosódás és a potenciális lemosódás szempontjából nitrátérzékeny területeinek a kijelölése és térképi ábrázolása, a nitrátszennyeződés lehetőségeinek és mértékének kutatása különböző mezőgazdasági használatú mintaterületeken, kapcsolódva a Nitrát Keretirányelvben megfogalmazott feladatok végrehajtásához (91/676/EGK).

Előzmények: Az 1990-es évek közepe óta végzünk eredményes környezetvédelmi kutatási tevékenységet a Magyar Tudományos Akadémia Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézete (MTA TAKI), a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Résztársaság (Vituki Rt.), a COWI Magyarország Tanácsadó és Tervező Kft. részvételével. E sikeres együttműködés eredményeként készítettük ezt a pályázati munkát is, mely szervesen tartalmazza az Európai Unió Nitrát Keretirányelv magyarországi feladatainak jelentős részét. A 2007. év a pályázat második éve volt.

2007-ben megoldott feladatok:

— A Magyar Állami Földtani Intézet hasonló jellegű földtani kutatási eredményeire alapozva megfogalmaztuk

a nitrátrérezékenység földtani alapú definícióját (felszín alatti vízbe történő bemosódás, illetve felszíni vízbe történő lemosódás esetére) a mezőgazdasági eredetű nitrátszenyezéshez. Az érzékenység ilyen jellegű megfogalmazása a keretirányelvtől eltérően egy valószínűsíthető folyamatot vesz figyelembe, nem egy állapot alapján értékeli.

— Meghatározó részt vállaltunk a felszíni vizek nitrátszenyezését okozó lemosódás-, és a felszín alatti vizek nitrátszenyezését okozó bemosódástérképek módszertani megalapozásában és a térképek jelkulcsainak kidolgozásában

— Magyarország 1:100 000-es földtani térképét alapul véve megszerkesztettük Magyarország felszínének litológiai térképét, amely a különböző kőzetek genetikájától, korától és sztratigráfiai helyzetétől függetlenül azt ábrázolja, hogy a felszínen milyen kőzettípusok találhatók.

— A korábban a fúrási adatok felhasználásával szerkesztett 1:100 000-es talajvízmélység térkép és az 1:100 000-es kőzetkifejlődés térkép felhasználásával elkészítettük a talajvíz feletti zóna érzékenységi térképét.

— Mintaterületi kutatás részfeladatait végeztük a Velencei-tó térségében. A kutatás célja különböző mezőgazdasági környezetekben (csak növénytermesztés, csak állattartás, ill. vegyes gazdálkodás) a talaj nitrátrprofil-változásának nyomon követése lehetőség szerint a talajvízzel együtt.

Együttműködő partnerek: Magyar Tudományos Akadémia Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézete (MTA TAKI), a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Részvénytársaság (Vituki Rt.), a dániai COWI A/S magyarországi leányvállalata a COWI Magyarország Tanácsadó és Tervező Kft (COWI).

Termék: 1:100 000-es digitális térképek (\\Srv-geo\projekt\Eu_Nitrat), a pályázattal kapcsolatos egyéb szakmai anyagok a www.eunitrat.hu honlapon érhetők el.

Régiógeológiai térképi és numerikus adatbázisok közreadása

A kutatás célja: A MÁFI belső hálózatán, illetve részben az interneten a 2001–2006. évek között a Régiógeológiai Osztály által készített környezetföldtani, szennyeződéserzékenységi, mérnökgeológiai, hidrogeológiai és nyersanyag-potenciál térképek közreadása, az adatbázisok integrálása.

Előzmények: A Régiógeológiai és Nyersanyag-potenciál osztály a 2001–2006. években összegyűjtötte és digitálisan feldolgozta a régiók alkalmazott földtani adatait, kéziratossá térképeit.

2007-ben megoldott feladatok: Pilot-projekt keretében elvégeztük négy korábban megszerkesztett tematikus 1:100 000-es térkép (CORINE adatbázis, felszíni képződmények áteresztőképessége, felszíni képződmények kőzet-tani, mérnökgeológiai osztályozása, a talajvíz mélysége a felszín alatt) ArcGIS-be konvertálását.

Termék: A digitális térképek a \\Srv-geo\projekt\RIR_terkepek könyvtárban találhatóak.

Magyarország 1:100 000-es agrogeológiai térképsorozata

A kutatás célja: A földtani térképezés adatainak mezőgazdasági célú értékelése, olyan alkalmazott földtani térkép-változatok kidolgozása, amely a felszín közeli képződmények mindazon tulajdonságaival, illetve a bennük lejátszódó mindazon földtani folyamatokkal foglalkozik, amelyek döntő jelentőségűek a mezőgazdasági termelés szempontjából, befolyásolják a mezőgazdasági kultúrák telepítésének feltételeit, információt nyújtanak a talaj-alapkőzet- talajvíz rendszerről, a talajvíz helyzetéről és minőségéről, a felszín érintő természetes és emberi hatások okozta változásokról. Az évek óta folyó agrogeológiai térképezés a Talaj Keretirányelvhez kapcsolódó feladatokat alapozza meg.

Előzmények: 1986-ban, az Alföld 1:100 000-es földtani térképezésének lezárását követően indult el a MÁFI agrogeológiai kutatási programja, amely a hangsúlyt a felszíni és felszín közeli képződmények, a talaj-alapkőzet-talajvíz rendszer vizsgálatára, agrogeokémiai kutatásokra, valamint a talaj termékenységét gátló tényezők (szikesedés, savanyosodás, láposodás, erózió, defláció stb.) kutatására és prognosztizálására helyezte. E program szerves része Magyarország 1:100 000-es méretarányú agrogeológiai térképsorozatának megszerkesztése az adott terület földtani térképezését követően, a térképezés adatainak felhasználásával.

2007-ben megoldott feladatok: A Kisalföld földtani térképezése adatainak felhasználásával megszerkesztettük a Celledömök jelű M=1:100 000-es térképlap következő agrogeológiai változatait:

1. A felszín alatti 10 m-es összetétel kőzetkifejlődési térképe
2. A talajvíz keménysége
3. Az öntözhetőség földtani okai
4. A belvíz elöntést okozó földtani tényezők

A sorozatot kiegészítettük „A talajvíz mélysége a felszín alatt”, „A talajvíz összes oldott anyag tartalma” és „A talajvíz kémiai típusai” térképek korábban megszerkesztett változataival.

Termék: Digitális térképlapok (\\Srv-geo\projekt\kornyezetfdt25). A megszerkesztett és nyomtatásban megjelent korábbi térképek a Magyar Állami Földtani Intézet Könyvtárában megvásárolhatók.

Környezeti állapotfelmérés külső megbízó által kijelölt területeken

A kutatás célja: A megbízó által kijelölt területek környezeti állapotának felmérése a hatósági engedélyeztetési folyamat részeként.

Előzmények: 2006-ban az IDAG Hungaria Kft. megbízta az intézetet több, általuk kijelölt terület környezeti állapotfelmérésére. 2006-ban környezeti állapotfelméréseket végeztünk Budakeszi, Cegléd és Nyíregyháza kijelölt területein.

2007-ben megoldott feladatok: 2007 elejére áthúzódott a Budapest Váci út 30. sz. alatti terület vizsgálata, melyet februárban elvégeztünk. A környezeti állapotfelmérésről elkészült jelentéseket átadtuk a megrendelőnek.

Termék (jelentés):

VATAI J. 2007: Budapest IV. ker. Váci út, Környezetvédelmi állapotfelmérés és talajmechanikai szakvélemény.

Geotermitia

A kutatás célja: A fosszilis energiahordozók véges készletei, valamint az ezek elégetéséből származó üvegházhatású gázok növekvő kibocsátása és ezek környezetre gyakorolt kedvezőtlen hatása az utóbbi évtizedekben világméretben az alternatív energiaforrások felhasználása felé irányította a figyelmet. Több Európai Unió és hazai jogszabály, ajánlás is megfogalmazta a megújuló energiaforrások növekvő mértékű kívánatos részarányát az energiamérlegben. Hazánkban a geotermális energia jelenlegi felhasználásának mértéke csekély, annak ellenére, hogy az egyik legnagyobb potenciállal rendelkező energiaforrásunk. Ennek oka részben az energiatermelési célból felhasználandó melegvíz, és a fenntartható vízgazdálkodás, valamint a felhasznált termálvíz visszasajtolása kapcsán fellépő környezetvédelmi előírások közötti ellentmondásokra is visszavezethető. A kutatás célja a geotermikus energiapotenciál felméréséhez történő hozzájárulás, elsősorban a földtani térmodell fejlesztésével, valamint a termálvíz fenntartható és többcélú hasznosítását elősegítő vízföldtani munkálatok végzésével.

Előzmények: Az Intézetben több olyan kutatás folyik más témák keretében, amelyek jelenleg még nem érettek arra, hogy önállóan jelenjenek meg a tervben, de kiemelt fontosságuk miatt külön is említésre méltóak, ezeket stratégiai kutatási témaként kezeltük. A geotermitia, mint ilyen téma mind hazai, mind nemzetközi szinten az érdeklődés homlokterében van, és a jövőben kiemelt fontosságú kutatási témája lehetnek az intézetnek. 2007-ben célunk volt egy olyan szakértői gárda, kapcsolatrendszer, valamint adatbázis kialakítása volt, amely képessé teheti az intézetet e témakörben jelentős méretű külső finanszírozású projektek elvégzésére.

2007-ben megoldott feladatok:

— Az országos hidrogeotermikus modell fejlesztése keretében a fejlesztés alatt álló hidrogeotermikus adatbázisunkat kiegészítettük a túlnyomósan övek adataival, létrehoztuk a fúrásokban mért, vagy visszszámított mélységi hőmérsékleti részadatbázist és megkezdtük ennek integrálását a vízföldtani és vízgeokémiai adatbázisokba. Elkészítettük a medenceterületek összekapcsolt geotermikus és vízáramlási koncepcionális modelljét, azaz előkészítettük a hosszabb távon kiépítendő országos hidrogeotermikus modell alapjait.

— Az MBFH felkérésére véleményeztük a geotermikus védőidom kormánytervezetét.

— A budapesti termálkarsztrendszerrel kapcsolatos lehetséges megbízások előkészítéseként véleményeztük a solymári PEMŰ karsztvíz-visszasajtolási lehetőségét és Szentendre város folyamatban lévő hévízfeltárását.

— Pályázatot készítettünk a Velencei-tó környékének hévízföldtani viszonyaival kapcsolatos tanulmányhoz.

— Megbízás keretében (Disa GmbH, Németország) az

ELGI-vel közös tanulmányt készítettünk DK-Magyarország geotermikus viszonyairól.

Együttműködő partnerek: Eötvös Loránd Geofizikai Intézet, Magyar Bányászati és Földtani Hivatal

Kapcsolódó pályázatok szerződések: Disa GmbH, Németország.

Termék: a hidrogeotermikus adatbázis a \\Srv-geo\ Vizfoldtan\Modellezes könyvtárban található.

JUHÁSZ, GY., BODA, E., JELCSEL, H., SZAMOSFALVI, Á. 2007: Geologic framework and temperature distribution of the Pannonian s.l. basin fill in the area of Orosháza and Hódmezővásárhely. — Manuscript, 43 p.

A klímaváltozás hatásainak vizsgálata

A kutatás célja: A geotermiához hasonlóan, a klímaváltozás hatásaival kapcsolatos kutatások is stratégiai témaként szerepeltek a 2007. évi kutatási tervben, amelynek keretében önálló feladatokat nem nevesítettünk, hanem az intézet különböző területein (elsősorban medenceanalízis, vízföldtan és agrogeológia) az ezzel kapcsolatos témák részeredményeit integráltuk, és igyekeztünk meghatározni azokat az irányvonalakat, amelyek mentén a jövőben pályázatok, szerződéses megbízások elnyerésére van lehetőség.

A klímaváltozás hatásainak vizsgálatához és a válaszadási stratégiák kidolgozásához elengedhetetlen magának a változásnak és jellegének az ismerete, amely a földtörténeti múlt klímaváltozásainak ismerete nélkül nem lehetséges, és amely számos alapkutatási témát foglal magába.

A hatásvizsgálat kapcsán jó néhány jelenség további vizsgálatának alapját olyan különböző alkalmazott földtani térképváltozatok jelenthetik, amelyek elkészítését évtizedek óta végzi a Magyar Állami Földtani Intézet. A klímaérzékenységi térképek gyakorlatilag olyan tematikus térképek, amelyek országos léptékben mutatják a belvíz- és árvíz veszélyeztetettségét, az alapkőzet-talaj-talajvíz kölcsönhatásainak függvényében aszályveszélyes területeket, vagy a deflációnak, talajerózióknak, földcsuszamlásoknak fokozottan kitett térségeket, de ide tartoznak még az egyes károk felmérésének alapjául szolgáló településgeológiai, építésföldtani, geotechnikai térképek is. A hatásvizsgálat kapcsán egy másik nagyon fontos kérdés a klímaváltozások és a felszín alatti vizek kapcsolata, a fenntartható vízgazdálkodás kérdései.

Előzmények: Az éghajlat megváltozása napjaink egyik legidősebb globális kihívásává vált. Mind a gazdasági és politikai döntéshozók körében, mind a környezetért aggódó közvélemény számára egyre nyilvánvalóbb, hogy a természeti katasztrófákkal, aszályal és árvizekkel járó éghajlatváltozás a nemzetgazdaságokat fenyegető súlyos kockázat. Az éghajlatváltozással kapcsolatos világméretű (Kiotói jegyzőkönyv), illetve Európai Unió szabályozások elsősorban az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését igyekeznek szabályozni.

A hazai éghajlatkutatások is legalább negyedszázadra tekintenek vissza. Az egyik legjelentősebb átfogó program a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium és az Magyar Tudományos Akadémia együttműködésében 2003 nyarán

indított „A globális klímaváltozás: hazai hatások és válaszok — VAHAVA” projekt, melyben több száz tudós, kutató, szakember, így az intézet munkatársai is részt vettek.

2007-ben megoldott feladatok:

— Alapkutatási jelleggel a negyedidőszaki klímaváltozások folyóvízi üledékképződésre gyakorolt hatását, így elsősorban az egykori csapadékviszonyok változásának követését a medenceanalízis kutatási témái, illetve az ehhez kapcsolódó OTKA és TÉT pályázatok keretében elemeztük.

— A klímaváltozások felszín alatti vizekre, és ezzel összefüggésben a vízgazdálkodás stratégiájára gyakorolt hatása kapcsán a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium felkérésére elkészítettük a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia felszín alatti vizekkel foglalkozó fejezetét, illetve annak szakmai háttéranyagát. Ez az anyag a Víz Keretirányelvvel kapcsolatban a hazai vízgyűjtő-gazdálkodási stratégia kialakításának is fontos dokumentuma.

— A klímaváltozás hatásainak vizsgálata területén a harmadik nagy kutatási témakör a talaj-közet-talajvíz rendszer kutatása. Ennek keretében agrogeológia mintaterületeken vizsgáltuk a talajképző közetek mállási folyamatait. Meglévő adatok és sekélyfúrások alapján a laza és a tömör közetek szedimentológiai, ásvány-kőzettani és geokémiai vizsgálatát végeztük el különböző mintaterületeken.

Együttműködő partnerek: Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium

Kapcsolódó pályázatok, szerződések: „A klímaváltozás hatásának vizsgálata erdei termőhelyeken” (GVOP-3.1.1.-2004-05-0190/3.0); A neotektonika és a klíma szerepe a folyó- és felszínfejlődésben a késő-pleisztocén és a holocén során a Körös-medence területén (OTKA T.46307); A neotektonika és a klíma szerepe a folyó- és felszínfejlődésben a késő-pleisztocén és a holocén során: a Körös medence (Magyarország) és a Ganga–Yamuna síkság (India) összehasonlító vizsgálata alapján (TÉT IND/1-03);

Termék: publikációk (1. intézeti publikációs lista)

TÓTH GY., ROTÁRNÉ SZALKAI Á., NÁDOR A. 2007: A klímaváltozás hatása a hazai felszín alatti vizekre. — Kézirat, 17 p.

3. Közszolgálati feladatok

Közszolgálati tevékenységünk keretében részben kutatási feladataink anyagvizsgálatai, informatikai, szakirodalmi és összehasonlító gyűjteményi igényeit elégítjük ki, részben eleget teszünk intézetünk nemzeti közintézményi jellegéből adódó információszolgáltatási kötelezettségeinek.

Országos Földtani Szakkönyvtár

Könyvtár

— A 2007. évi tervben megfogalmazottaknak eleget téve a teljesség igényével gyűjtöttük a Kárpát-medence földtani irodalmát, melyet állományba építettünk, és az olvasók kérésének megfelelően szolgáltatunk.

— Kutatóink és olvasóink szakirodalmi ellátását segítjük olvasótermeinkben, illetve biztosítottunk azt a TinWeb könyv-adatbázisból, a világhálón elérhető könyvtárak, kiadók adatbázisaiból, on-line folyóiratokból. Diákoknak segítséget nyújtottunk témakeresésben, szakirodalmi kutatásban, bibliográfia összeállításban, a földtudományi szakirodalom megismerésében.

— Aktualizáltuk számítógépes adatbázisainkat és a retrospektív állományellenőrzés folyamán javítottuk manuális katalógusainkat is. Adatbázisainkban 111 fő részére 236 témakörben végeztünk keresést. A találatok száma 1655 volt. A Tinlib adatbázisa 261 tétellel gyarapodott. A rendszerben jelenleg kereshető dokumentumok száma: 12 918. Cserés partnereink adatbázisát változó adataikkal frissítettük. 100 bibliográfiai egységet küldtünk a GEOREF adatbázisa számára, eleget téve a szerződési kötelezettségünknek. A Magyar Földtani Adatbázis, mely elérhető az intézet honlapjáról is, év végén 2917 rekordot tartalmazott.

— Közszolgálati feladatként a könyvtár muzeális anyagainak referálását végeztük a MOKKA-R könyvtári program keretében (2007. évben 56 tétel Tinlib-rendszerben).

2007-ben saját és társintézményeink (MÁFI, ELGI, MGSZ) munkatársain kívül a külső olvasók száma 297 fő, ebből a budapesti és vidéki egyetemekre járók száma 149 fő volt. A beiratkozott diák olvasóknak járó kedvezményes másolt oldalak száma 2289.

Olvasótermeinkben a helyben használt dokumentumok mennyisége kb. 30 000 leltári egység és a kikölcsönzött dokumentumok száma közel 15 000 leltári egység.

Könyvtárunkhoz 283 írásos könyvtárközi kérés érkezett, melyet 2760 oldal másolat vagy elektronikus, ill. postai küldés formájában teljesítettük. Mi 22 esetben kértünk segítséget. 2007 végén 478 partnerrel álltunk cserés kapcsolatban. Az inaktív cserés partnerek miatt az adatbázis felülvizsgálata folyamatban van.

Az állomány védelme érdekében kutatóinknak, olvasóinknak 13 346 oldalt másoltunk. Szintén az állomány védelme érdekében gyakran használt régi könyveink digitális archiválását végeztük kb. 300 oldal terjedelemben.

Az év folyamán 261 darabbal emelkedett a könyvek száma, több mint 1600 folyóiratot vettünk leltárba. A leltározott térképek száma 65 egységgel gyarapodott. A nyári zárás idején végzett leltári számsorrendi és személyi ellenőrzés folyamán 38 esetben pótolta a hiányzó állományt. A CD, DVD, video nyilvántartásba 40 új egységet jegyeztünk be. 2007-re a Harrassowitz cégnél 26 féle folyóiratot rendeltünk meg.

A duplum állományból november végén (nov. 26–29) 4 napos vásárt rendeztünk, melynek során jelentős mennyiségű duplum anyagot értékesítettünk. Ezzel helyet nyertünk a további hagyatéki és ajándékba kapott anyagok rendezésére. Az intézeti kiadványokat tartalmazó kiadványtárból 1816 db könyvet, 704 db térképet, 38 db digitális térképet és 120 CD-t értékesítettünk, több mint 2 000 000 Ft értékben. 2007-ben postáztuk a 2006–2007. évben megjelent 4 intézeti kiadványt. Cserés partnereinknek összesen 1 086 db. kiadványt + 9 CD-t postáztunk. Együttműködési mun-

kaanyagként 856 könyvet és térképet, 63 CD-t, kutatói házi-példányként 126 könyvet és térképet osztottunk ki az intézeti kiadványaiból.

Kiadványszerkesztés

— Németh K., U. Martin: Practical volcanology. 207. Alkalmi kiadvány (Sorozatszerk. Maros Gyula). A munka tartalmazta 200 nyomdai oldal javítását, 48 oldal színes tábla elkészítését, a teljes anyag tördelését, korrektúráját. Termék: 222 oldalas nyomtatott kötet.

— Szives O.: Aptian–Campanian ammonites of Hungary. Geologica Hungarica series Palaeontologica (Sorozatszerk. Kordos László). Lektoráltatás, javítás, tördelés, korrektúra. Termék: 186 oldalas nyomtatott kötet

— Bárdossy Gy.: A halimbai bauxitelfordulás 208. Alkalmi kiadvány (Sorozatszerk. Maros Gyula). Lektoráltatás, ábrakészítés, tördelés, korrektúra. Termék: 120 oldalas nyomtatott kötet

— A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése 2006 (Sorozatszerk. Balla Zoltán). A 2007-es évben elvégeztük 12 cikk lektoráltatását, a sorozatszerkesztői bírálatát, a szerzői javítás utáni korrektúráját. 3 cikk tördelése, egy cikk sorozatszerkesztő utáni javítása maradt hátra. Két cikket a szerzők visszavontak.

Együttműködő partnerek: a Földtani gyűjtőkörű könyvtárak, Könyvtárosok Egyesülete Műszaki szekciójának tagja a könyvtár.

Országos Földtani Múzeum

Megoldott feladatok: A gyűjtemény állománya 2007-ben 1497 új leltári tétellel gyarapodott, és ezzel a teljes állomány 2007. december 31-én 174 036. A leltározási tervben meghatározott legalább háromezer tétel teljesítését jelentősen hátráltatta az a tény, hogy az új rendszerű, kötelezően előírt Természettudományi leltárkönyv országosan hiányzik, ezért azt önállóan, az eredeti tartalmi és formai követelményeinek teljesen megfelelően, számítógépes úton kellett létrehozni. Az ily módon alkalmazott leltárkönyvek a hitelesítést követően minden jogszabályi előírásnak megfelelnek. A múzeum első, több mint 15 éves Ariadne rendszerű nyilvántartását a szoftvert tervező Országgyűlés Györggyel kötött szerződés alapján sikerült áttelepíteni, és ezáltal azt fejlettebb rendszerben tovább alkalmazni.

A Kézirati Gyűjtemény leltározott állományának tételes felülvizsgálatával megkezdődött a több évig tartó leltári revízió. A revízióhoz kapcsolódva kialakítottuk a kétszintű számítógépes nyilvántartási rendszert, az egész múzeumi állományt felölelő gyors keresést biztosító információk, valamint az egyes gyűjteményekre adaptált sajátos nyilvántartást.

A múzeum állománya önálló gyűjtésből a rudabányai felső-miocén hominoida-lelőhelyen végzett ásatás leleteivel, a csordakúti külfejtés eocén Sirenia-leletének részleges begyűjtésével gyarapodott. Az adományok között ki kell emelni Cserpák Ferenc több száz tételes, több gyűjteményre kiterjedő ősmaradványokból (gerinces, botanikai, puhatestű) álló anyagát.

Az állomány tanulmányozása céljából 2007-ben 126 bel- és 28 külföldi kutató kereste fel a múzeumot. Kölcsönzésre 45 esetben, több esetben különböző, az állandó kiállításokon bemutatott tárgyak meghosszabbítására (Óbuda, Pásztó, Sopron, Zirc, Érd, Budapest XII. kerület) került sor.

A fűrési magminta gyűjtemény tanulmányozását 2007-ben 4 esetben vették igénybe (14 fűrész, 82 magláda). Központi beruhásként megvalósult a szolnoki magmintaraktár új csarnokának beállványozása, amivel a következő ütemekben lehetőség nyílik a többi magmintaraktár anyagának racionális apasztására, és a megőrzésre minősített minták fokozott védelmére.

A múzeum munkatársai biztosították az Intézet és kiállításainak nyilvános látogathatóságát. 2007-ben 2921 látogató kereste fel az intézetet, amelyből 1040 diák és nyugdíjas, 47 Budapest kártyás, és a nyílt napokat igénybe vevő 1334 fő volt. Lebonyolítottuk az április 22-i Föld Napjához kapcsolódó, a Zuglói Önkormányzattal közös rendezvényt, valamint szeptemberben az Európai Kulturális Örökség napjain az intézet bemutatását.

Új állandó kiállításként megnyitottuk a Tasnádi Kubacska András emlékkiállítást, valamint a Szent Borbála ábrázolások időszakos kiállítását.

Laboratórium

2007-ben megoldott feladatok:

Anyagvizsgálati szolgáltatások végzése az alábbi mintaszámok mellett (* nap):

Megnevezés	Igényelt	Elkészült	Áthúzódo
			db
Törés	2551	1292	1259
Kőzetkémia	2179	665	1514
Vízke kémia	2010	1046	964
ICP-MS kőzet	191	54	137
ICP-MS víz	833	648	185
Hg kőzet	84	84	0
Hg víz	388	354	34
Szerves geokémia	173	54	119
Csiszolót készítés	1170	662	508
Fázisanalízis	516	443	73
Szediment vizsgálat	1218	1138	80
Őslénytani előkészítés	232	232	0
Scanning vizsgálat*	7	0	7
Összesen	11552	6672	4880

Egyéb feladatok:

— Az ICP-MS technika használatának kiterjesztése kőzetminták nyomelem-tartalmának közvetlen meghatározására lézeres elpárologtatással (lézerek-abláció) téma keretében a 2004-ben megnyert pályázati (GVOP 3.2.1) PerkinElmer ICP-MS-hez tartozó New Wave Research UP-213 LA-feltét

beüzemelését, megismerését, a rutinszerű alkalmazás feltételeinek megteremtését és a kalibrálás előkészítését végeztük. Jelenleg Magyarországon három helyen található lézerablációs feltét (ELTE, MTA Izotópkutató Intézet, MÁFI) de rutinszerűen egyik sem működik még. Az ICP-MS-sel összeköthető LA-feltét olyan mérési lehetőség, amely nyomelemeket, izotópokat, in situ, kis térfogatból (4–300 µm), mintegy pontszerűen képes mérni. Ezáltal ásványokon belüli zonációk, nyomelem- és izotópváltozások nyomonkövetésére képes. A műszer beüzemeléséből adódó kezdeti nehézségeket követően folytattuk a pénzérmék és üvegyöngyök (kőzetekből Lítium-tetraborátos feltárással készült) mérését, kalibrálását. A pénzérmékből (100 Ft-os és 20 Ft-os) fémek összetételét mértük, a változást a peremi és a belső összetételben. Ezt követően üvegyöngyöket mértünk, amelyeknek ismerjük a pontos összetételét, ezeket kezdtük el a kalibrációkhoz is felhasználni. A hatféle — ijolit-szienit (GBW-07109), trachit-andezit (GBW-07110), granodiorit (GBW-07111), gabbró (GBW-07112), riolit (GBW-07113), dolomit (GBW-07114) — üvegyöngy a pontos összetételek ismeretében nagyszerű kiindulási alap a kalibrációhoz.

— A Magyar–Szlovák határmenti közös felszínalatti víztestek környezetállapota és fenntartható használata című Interreg 3a (ENWAT) projektben részt veszünk. A laboratóriumi mérések (beleértve a kontrollminták meghatározását) elkészültek, az előrehaladási jelentéseket időben leadtuk.

— A LIFE05ENV/H/000418 számú, „A dél-magyarországi arzéntartalmú talajvizek fenntartható kezelése (SUMANAS)” projektben közreműködőként vettünk részt, a laboratóriumi kontrollméréseket végeztük, és ellátta a minőségellenőri feladatot. A rutinmérések mellett HPLC-ICP-MS csatolt technikával végeztünk arzén módosulat analitikai meghatározásokat.

— A Mexikói–magyar TÉT együttműködés keretében 124 mexikói minta elemzését végeztük el. A munkából több közös publikáció született a mexikói féllel.

— „A talajvíz nagy arzén tartalmának eredete fiatal medencékben c. OTKA” pályázat keretében módszerfejlesztési feladatokat végzünk, különösen a terepi oxidációs állapot tartóssága tekinthető kulcskérdésnek. Ennek megfelelően a terepi tartóssági technikákat fejlesztjük összehangolva a laboratóriumi csatolt (HPLC-ICP-MS) mérésekkel. Ezenkívül a projekt mintáinak elemzését is elvégzi a laboratórium.

— Balaton-felvidéki bazaltok üregkitöltő ásványainak (zeolit, szmektit, karbonátok stb.) ásványtani, geokémiai és genetikai vizsgálatát végeztük.

— Közreműködőként vettünk részt a „Platinafémek előfordulása a Darnó-öv és környezetének mezozoos és paleogén korú magmás kőzeteiben” c. OTKA pályázatban.

— Laboratóriumi vizsgálatok eredményeinek értelmezését és feldolgozását végeztük a MÁFI projektek igényei alapján.

— A laboratóriumi vizsgálatok reambulációs feldolgozása, adatbázisba rendezése kapcsán az év során elsősorban röntgen laborban történt nagy mennyiségű adat bevitele. Megkezdjük az Geoinformatikai Osztállyal közösen a központi fúrás adatbázis anyagvizsgálati feltöltésének kiépítését.

— A TXM-el kötött szerződéses munkában különböző analitikai és értelmező feladatokat látunk el a felmerült igényeknek megfelelően. Időközi és zárójelentéseket egyaránt készítettünk a munka során.

— Mivel a laboratórium akkreditáltsági státusza 2007. novemberben lejárt, elkészítettük az új minőségirányítási könyvet, és elindítottuk az akkreditálási folyamatot. Az eljárást lefolytatták, néhány kisebb hiánypótlást benyújtottunk. Egy komolyabb hiánypótlás van hátra (a headspace kromatogramok csatolása), melyeket január végén fogunk leadni, amennyiben a berendezést a szervíz kijavítja. Várhatóan a 2008. februári NAT ülésen kaphatjuk meg az új akkreditáltságot.

Együttműködő partnerek: a Földtani OTKA Műszerközpont tagintézetei, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Szegedi Tudományegyetem, Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Rt., MTA Atommagkutató Intézete, MTA Geokémiai Kutatóintézet, Debreceni Egyetem Ásvány-Földtani Tanszék, Debreceni Egyetem Izotópkémiai Tanszék, Szegedi Tudományegyetem Ásványtani Geokémiai Tanszék, Finn és Szlovák Földtani Intézet, Bálint Analitika, Smaragd Kft., Hydrosys Kft., Joint Research Center-Institute of Reference Materials and Measurements, EuroGeoSurveys Geochemical Working Group-ban résztvevő (11 ország) európai földtani intézetek laboratóriumi, Debreceni Egyetem Orvosegészségügyi Centrum III. sz. Belgyógyászati Klinika, Reumatológiai Tanszék

Informatikai szolgáltatás

A Geoinformatikai Osztály, a kutatási témákhoz kapcsolódó, illetve önálló térinformatikai feladatai mellett az alábbi szolgáltatásokat látta el:

— Rendszeradminisztráció: az intézet informatikai infrastruktúrájának felügyelete, szervezése.

— Üzemeltetési szolgáltatások: a mafi.hu tartomány, levelezés, intanet, internet, vírusvédelem stb. folyamatos üzemeltetése.

— Technikai eszközszolgáltatások: speciális eszközökkel végzett szolgáltatások (nyomtatás, szkennelés, adatmentés).

— Szoftveralkalmazás szolgáltatások: a rendelkezésre álló szoftverek, alkalmazások segítségével elvégzett adatfeldolgozás.

— Megoldás szolgáltatások: egy adott probléma teljes körű megoldása, technológia kidolgozása és értéknövelt adatok szolgáltatása.

— Termékszolgáltatás: kartografált térkép, kiadvány és adatbázis előállítás.

— Módszertani munkák, belső oktatás.

4. Irányítás, oktatás, külkapcsolatok

A tevékenység keretében az intézet irányítása, szerteágazó szakmai és gazdasági tevékenységének koordinálása, eredményességének biztosítása, kapcsolatrendszerének fenntartása tartozik. A feladatok magukban foglalják az igazgatási, titkársági, intézeti adminisztrációs feladatok ellátását,

a szakmai és gazdasági tervezést, a minőségirányítást, a humánpolitikát és munkaügyet, a hazai és nemzetközi kapcsolatok koordinálását. A feladatok az intézményrendszer átszervezése miatt 2007-től az ingatlan-üzemeltetéssel egészültek ki létszámbővítés nélkül.

Gazdasági, szakmai irányítás

Kiemelkedően fontos a kutatási feladatok magas színvonalú teljesítéséhez szükséges feltételek, a költségvetési előirányzatok optimális felhasználásának biztosítása. Az intézet gazdasági, szakmai irányításának legfontosabb feladatai a következők voltak: a 2006. évi költségvetési beszámoló elkészítése (Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Gazdasági Főosztályával közösen) a 2006. évről szóló beszámolók megtartása és értékelése, a 2007. évi gazdasági feladatok ellátása, a 2007. évi kutatási feladatok végrehajtásának segítése, a 2008. évi költségvetési tervezés (eredménye a költségvetési támogatás közel szinten tartása). Pénzügyi téren a legnehezebb feladat a maradványtartási kötelezettség teljesítése volt.

(2007-es végleges pénzügyi beszámoló előtti adatok)

Bevétel (eFt)		Kiadás (eFt)	
támogatás	472 700	személyi	440 188
működési bevétel	294 279	járadékok	139 957
támogatás ért. bev.	110 416	dologi	286 699
tám.ért.felhalml.bev.	4 380	támért. működési	4 888
maradv.átvét	31 764	ei.maradv.átadás	1 162
kölcsönök	700	pe.átad.áht-n kívülre	10
pénzforgalom nélk.bev.	50 346	beruházás	33 873
összesen	963 885	felújítás	13 920
maradvány	44 260	kölcsönök	700
		összesen	919 625

Az intézet számtalan résztevékenységéből összeálló működése folyamatos és mind szakmai, mind gazdasági téren eredményes volt. Folyamatosan megőriztük fizetőképességünket 2007-ben is az irányítási, oktatási, külkapcsolatokat és az ingatlanok teljes üzemeltetési költségét saját bevételből kellett finanszírozni.

Az év kiemelt feladata volt a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium intézményei közfeladat felülvizsgálatban történt közreműködés; feladatvégzés a GKM intézmények támogató funkcióinak átvilágításában; a GKM által finanszírozott beruházási program végrehajtása (mintaraktár, informatika); a jogszabályok által előírt, a gazdasági tevékenység végzéséről szóló megállapodás aláírása a Magyar Bányászati és Földtani Hivatallal; a Kormány által előírt 20 fős létszámcökkentés zökkenőmentes végrehajtása és a költségek központi finanszírozásának megteremtése; a Magyar Bányászati és Földtani Hivatalnak a székházból történt kiköltözésének biztosítása; az új Szervezeti és Működési Szabályzat elkészítése és jóváhagyásra történő benyújtása; a 2205/2006. (XI.27.) Korm. határozat 4. pontjában foglaltakkal kapcsolatos feladatok ellátása.

Jelentős eredmény a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Intézmény-felügyeleti osztályával kialakított konstruktív, jó együttműködés.

A Koordinációs iroda és a Titkárság gondoskodik az utasítások, körlevelek, tájékoztatók kiadásáról, a kézbesítésről, postai szolgáltatásokról és az irattározásról is. A központi szolgáltatások közül kiemelendő az egészségügyi ellátás biztosítása, a központi gyorsmásoló üzemeltetése. Tanácsadó segítségével a Koordinációs iroda biztosítja az intézet jogi képviseletét. Az iroda lebonyolítja — 2007-től önállóan — az intézet kezelésében lévő ingatlanokkal kapcsolatos valamennyi ügyet, irányítja a biztonságtechnikai feladatok ellátását. Jelentős épület- és eszközfelújításokat is végeztünk.

Minőségirányítás

Az Intézet 2001 óta minőségirányítási rendszer keretében szabályozza földtani kutatási és közszolgálati tevékenységét, valamint mindezek minőségére alapvetően kiható folyamatait. Ennek keretében a rendszer alapküldetése a Minőségirányítási Kézikönyv, amely 2007. év folyamán is aktualizálásra került. A 2006-ban megújított és auditált MSZ EN ISO 9001:2001 szabvány szerint minősített rendszerünk 2007-ben is időközi auditálásra került, mely sikeres volt. Megújításra került a Laboratórium és a Vízmintavevő Csoport Nemzeti Akkreditáló Testület általi akkreditációja, melyben a minőségirányítás jelentős szerepet játszott.

Humán erőforrás-gazdálkodás

Folyamatosan karbantartottuk az intézet közalkalmazottainak személyi adatait tartalmazó adatbázisait, a személyi anyagokat. A nyilvántartási programok adatfeltöltését és karbantartását folyamatosan végeztük. Teljesítettük az intézet negyedéves, illetve havi és a soron kívül előírt statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségeit a KSH felé. Elkészítettük a dolgozók által igénybe vett szabadságok nyilvántartását, illetve igazoltuk és nyilvántartottuk a jogosultak részére a munkába járással kapcsolatos utazási költségeket. Biztosítottuk a munkatársaink részére az 50%-os vasúti igazolványok érvényességének meghosszabbítását. Előkészítettük a jubileumi jutalmazottak személyügyi anyagait.

Biztosítottuk az intézetben a doktori fokozatot elérők számára a tanulmányi szabadság igénybevételét, a tudományos fokozat anyagi és erkölcsi elismerését. Eleget tettünk az MBFH és a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium által kért adatszolgáltatási kötelezettségeinknek. Folyamatosan módosítottuk a közalkalmazottak kinevezéseit a személyi adatok változásainak megfelelően, alkalmazva és korszerűsítve a munkajogi előírásoknak eleget tevő okmányokat. Biztosítottuk a szükséges tanulmányi-, vagy fizetés nélküli szabadság igénybevételét a külföldi kiküldetésekhöz, tanulmányutakhoz, munkavégzéshez, eleget téve a Kollektív Szerződésben foglaltaknak. A Kollektív Szerződés előírásait betartva intéztük a munkabér, illetve illetményelőleg felvételét, vezetve az ezzel kapcsolatos nyilvántartást az MBFH Bércsoportjával közösen. A megszerzett

állami nyelvvizsgákat követően módosítottuk az érintettek kinevezési okmányait. 2007. évben Földtani Intézetért Emlékéremet Brezsnyszky Károly és Síkhegyi Ferenc kapta. Indoklás:

Brezsnyszky Károly több évtizedes intézeti munkássága, és különösen a tíz éven keresztül tartó igazgatósága alatt jelentősen közreműködött a MÁFI hazai és nemzetközi elismertetéséhez, bevezette az intézetet az Európai Geológiai Szolgálatokat összefogó EuroGeoSurveys-be. Elősegítette az intézet tevékenységét meghatározó földtani kutatásokat, kezdeményezője volt, és irányításával meg is valósult az ország 1:100 000-es digitális fedett földtani térképe.

Síkhegyi Ferenc megalapozta a kisalföldi térképezés rendszerét, egyik kezdeményezője volt a az egységes nevezéktanra épülő 1:100 000-es digitális térképeknek. Új technológiákat vezetett be, amelyek eredményeként kialakult az áttekinthető rendszerű intézeti honlapunk.

Igazgatói dicséretben 7 fő részesült. 2007-ban központi intézkedések miatt az Intézet létszámát 20 fővel kellett csökkenteni (felmentések, nyugdíjazások, prémium évek program alkalmazása). Az év végén az engedélyezett létszám 114 fő volt. 2007 végén a GKM támogatásával egy havi jutalmat tudtunk kifizetni munkatársainknak.

Oktatási tevékenység

Az Intézet 2007-ben is biztosította az ELTE Regionális Földtani Tanszék működésének feltételeit. Az Intézet kutatói folytatták aktív oktatói tevékenységüket az alábbi okta-

tási intézményekben: ELTE, Miskolci Egyetem, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Debreceni Egyetem, Pécsi Egyetem, Szegedi Egyetem, Szent István Egyetem, Veszprémi Egyetem. Számos esetben került sor iskolai csoportoknak tartott intézeti bemutatóra.

Nemzetközi tevékenység

A MÁFI a 2007. évben, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően folytatta nemzetközi tevékenységét, azaz az elsősorban az egyes projektek szintjén születtek a döntések nemzetközi pályázatokban és rendezvényeken való részvételről, közös témák kidolgozásáról, tanulmányutak szervezéséről. Folytattuk munkánkat az EuroGeoSurveys, IUGS szervezeteiben.

Pályázatok

A 2007. évi költségvetési és szakmai terv teljesítésében a korábbi éveknek megfelelően jelentős szerep jutott a hazai és külföldi pályázatoknak. E pályázatok nemcsak a kutatók szakmai felkészültségének elismerései, hanem az Intézet tudományos munkájának, nemzetközi elismerésének fontos fokmérői is. Az Intézet 2007-ben számos hazai és nemzetközi pályázatot nyújtott be (Norvég Alap, EU 7-es keretprogram, TÉT Alapítvány, OTKA). Ezek elbírálása folyamatban van. Jelentős erőt fordítottunk két jelentős KEOP pályázat előkészítésére, mely a Víz-keretirányelv feladatainak végrehajtását fogja segíteni 2008–2009-ben.

A Rudabányai- és Aggteleki-hegység szerkezetföldtani vizsgálata	Fodor László	OTKA
A szél hatása a késő-neogén–negyedidőszaki üledékképződésre és a domborzat alakulására a Magyar-középhegység előterében	Müller Pál	OTKA
A Mecseki- és a Villányi-Bihari-zóna ösföldrajzi viszonyainak feltárása a felső-triász–középső-kréta képződmények sokoldalú elemzése alapján	Császár Géza	OTKA
A Pannon-tó jelentősebb relatív vízszintingadozásainak vizsgálata az Alföld Ény-i behordási területén	Juhász Györgyi	OTKA
Triász és jura lejtőfaciések jelentősége a Neotethys ÉNy-i végének geodinamikai értelmezésében	Brezsnyszky Károly	OTKA
Triász platform- és medencefaciések	Budai Tamás	OTKA
A talajvíz nagy arzéntartalmanak eredete fiatal medencékben	Szöcs Teodóra	OTKA
Magyar–mexikói együttműködés (TÉT)	Scharek Péter	TÉT
Magyar–argentín együttműködés (TÉT)	Németh Károly	TÉT
Erdészeti beavatkozások fejlesztése az éghajlatváltozás káros hatásainak csökkentése érdekében, a természeti értékek megtartása mellett	Kuti László	NKTH KPI
Magyar–cseh együttműködés (TÉT)	Chikán Géza	TÉT
Vizek nitrátszennyezés elleni védelme	Kuti László	NKTH KPI
Magyar–indiai együttműködés (TÉT)	Nádor Annamária	TÉT
Magyar–román határmenti földtani térképezés (TÉT)	Gyalog László	TÉT
Magyar–szlovák határmenti közös felszín alatti víztestek környezetállapota és fenntartható használata (Interreg)	Brezsnyszky Károly	INTERREG
E-water adatbázis	Rotárné Szalkai Ágnes	EU
A drávai térség negyedidőszaki térk.	Marsi István	TÉT
DK-Dunántúli és szlavóniai löszök korrelálása	Koloszár László	TÉT
A Dunántúli-középhegység középső-triász földtört.	Budai Tamás	OTKA
A Vértes előterének szerkezetfejlődése és annak kapcs.	Fodor László	OTKA
A várpalotai neogén medence középső-miocén....	Kókay József	OTKA
Magyarországi kvartermalokológiai adatbázis kiépítése	Krolopp Endre	OTKA
Körös-medence vízhálózatfejlődésének vizsgálata	Nádor Annamária	OTKA
Talajvízkészlet minőségi változásának idő-és térbeli elemzése a Bihari-síkon	Kerék Barbara	OTKA
Felszín alatti vizek kémiai értékelése	Tóth György	KvVM
Felszín alatti vizek jellemzéséhez szükséges határértékrendszer kidolgozásával	Tóth György	KvVM
Szigetközi monitoring 2007.	Scharek Péter	KvVM

**A MAGYAR ÁLLAMI FÖLDTANI INTÉZET MUNKATÁRSAI
A 2007. ÉVBEN**

Az Intézet vezető beosztású munkatársai

Kordos László dr.	igazgató
Halmi János dr.	igazgató általános helyettese (2007. 02. 01-től)
Nádor Annamária dr.	kutatási igazgatóhelyettes (2007. 02. 01-től)
Bartha András dr.	osztályvezető
Budai Tamás dr.	osztályvezető (2007. 12. 01-ig)
Cserny Tibor dr.	osztályvezető (2007. 04. 01-ig)
Csongrádi Jenőné dr.	osztályvezető (2007. 04. 01-ig)
Csonka Ágnes	humánpolitikai vezető
Kuti László dr.	osztályvezető
Maros Gyula dr.	osztályvezető (2007. 12. 01-től)
Piros Olga dr.	osztályvezető (2007. 04. 01-től)
Szőcs Teodóra dr.	osztályvezető (2007. 04. 01-től)
Turcsi Gábor dr.	osztályvezető
Vukánné Tolnai Judit	minőségirányítási vezető

Az Intézet munkatársai

Angyal Jolán	Galambos Csilla	Koloszár László dr.
Albert Gáspár	Gál Nóra Edit dr.	Koroknai Balázs
Ács István	Gáspár Anita	Kovács Pálffy Péter dr.
Ádámné Incze Szilvia	Geller Péterné	Kónya Péter
Babinszki Edit	Gulácsi Zoltán	Kutasi Géza
Balázs Regina	Gyalog László	Laczkóné Őri Gabriella
Balla Zoltán dr.	Gyuricza György dr.	Lajtos Sándor
Ballók Istvánné	Hartyáni Zita	Lantos Zoltán dr.
Balóné Lehmayr Judit	Hatvani Istvánné	Madarász Istvánné
Barczikayné Szeiler Rita	Havas Gergely	Magyar Árpád dr.
Bátori Miklósné	Hála József dr.	Maigut Vera
Bedő Gabriella dr.	Hála Józsefné dr.	Marsi István dr.
Beke Zsuzsanna	Hegyiné Ruzsnyák Éva	Marsó Károly
Bertalan Éva dr.	Hermann Viktor	Matyikó Mónika
Bodnár Erika	Hlogyik Józsefné	Muráti Judit
Branner Lászlóné	Horváth István	Musitz Balázs
Breznyánszky Károly dr.	Horváth Zsolt	Müller Tamás
Budai Ferenc	Jakus Péter	Nagy Péter
Chikán Géza dr.	Jerabek Csaba	Németh András
Császár Géza dr.	Jocha Károlyné	Németh Károly dr.
Csillag Gábor dr.	Jordán Győző dr.	Ollnm Attila
Csirik György	Jordánné Szűcs Andrea	Orosz László
Demény Krisztina	Juhász Györgyi dr.	Pálfi Éva
Don György	Katona Gabriella	Palotás Klára
Dudás A. Imre	Kazár Emes dr.	Papp Péter
Farkas Juszttina	Kákay Szabó Orsolya.	Partényi Zoltánné
Fenesi Ferenc	Kercsmár Zsolt	Paulheim Gáspár
Fodor László	Király Edit dr.	Pentelényi Antal
Földvári Mária dr.	Kiss Károlyné	Petrócziné Gecse Zsuzsanna
Fügedi Péter Ubul dr.	Kókai András	Péterdi Bálint
Rezessy Attila	Szalka Edit	Tullner Tibor dr.
Rotárné Szalkai Ágnes	Szabó Renáta	Ujháziné Kerék Barbara dr.
Róth László	Szegő Éva	Unger Zoltán dr.
Sásdi László	Szentpétery Ildikó dr.	Vad Altanceceg
Scharek Péter dr.	Szlepák Tímea	Varga Renáta
Selmeczi Ildikó dr.	Szurkos Gábor	Vargáné Barna Zsuzsanna
Síkhegyi Ferenc	Tamás Gábor	Vatai József

Simonyi Dezső	Thamóné Bozsó Edit dr.	Váczai Blanka
Solt Péter	Tiefenbacher Ildikó	Végh Hajnalka
dr. Sonfalviné Szeibert Ildikó	Tihanyiné Szép Eszter	Viktor Zsuzsanna
Szabadosné Sallay Enikő	Tóth György	Zsámbok István
Szabó Árpádné	Tóthné Makk Ágnes dr.	
Szabó Lászlóné	Treszné Szabó Margit	

**A MAGYAR ÁLLAMI FÖLDTANI INTÉZET
2007. ÉVI PUBLIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGE**

- ADÁM L., SZTANÓ O., FODOR L. 2007: Sequence-stratigraphical analysis and age of the eastern Borsod coal sequence, and its tectonic significance [A Kelet-Borsodi-széntelepes öszzlet szekvencia-sztratiográfiái vizsgálata, kora, és az új adatok szerkezeti jelentősége]. — *Abstracts of the Annual Meeting of the Hungarian Geological Society, HUNTEK Workshop, Sopron, Hungary, 20–22/09/2007*, pp. 22–23. [Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése, HUNTEK Workshop, Sopron, 2007. szeptember 20–22., Előadáskivonatok, pp. 22–23].
- BABINSZKI E. 2007: „Amikor én még Himalája voltam...” — szemelvények egy kvarcsemce életéből. — *Természet Világa* 138 (9), pp. 392–394.
- BABINSZKI E., MAGYAR I. 2007: Az ősi élet szenzációi — Ipolytarnóc és Bükkábrány. — *Természet Világa* 138 (12), pp. 543–546.
- BABINSZKI E., MÁRTON E., MÁRTON P., KISS L. F. 2007: Widespread occurrence of greigite in the sediments of Lake Pannon: Implications for environment and magnetostratigraphy. — *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*, 252, pp. 626–636.
- BADA, G., GRENERCZY, GY, TÓTH, L., HORVÁTH, F., STEIN, S., CLOETHING, S., WINDHOFFER, G., FODOR, L., PINTER, N., FEJES, I. 2007: Motion of Adria and ongoing inversion of the Pannonian Basin: Seismicity, GPS velocities and stress transfer. — *Geological Society of America Special Paper* 425, doi: 10.1130/2007.2423(16).
- BADA, G., HORVÁTH, F., FODOR, L., SZAFIÁN, P., RUSZKICZAY-RÜDIGER, ZS., CLOETHING, S. 2007: On the topography development of the Pannonian basin: results from geophysics, geomorphology, and active tectonic studies. — *Geophysical Research Abstracts* 9, 03561. (EGU Meeting, Vienna, Austria).
- BADA, G., SZAFIÁN, P., FODOR, L., VINCZE, O., TÓTH, ZS., HORVÁTH, F. 2007: High-resolution seismic investigations at Lake Balaton, Transdanubia, II: Neo- and morphotectonics. — *Abstracts of the Annual Meeting of the Hungarian Geological Society, HUNTEK Workshop, Sopron, Hungary, 20–22/09/2007*, pp. 33–34. [Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése, HUNTEK Workshop, Sopron, 2007. szeptember 20–22., Előadáskivonatok, pp. 33–34].
- BARNA G., CSERNY T., FÓRIZS I. 2007: Balatoni kagylóhéjak (*Unio pictorum* LINNÉ) stabil-izotópos vizsgálata. — *Hidrológiai Közlemény* 87 (6), pp. 17–18.
- BEDŐ G., CSEPREGI I., SZURKOS G. 2006: A földtani természetvédelem kialakulásának és hazai történetének rövid áttekintése a természet védelméről szóló törvény elfogadásáig. — *Acta Geographica ac geologica et meteorologica Debrecina, Geology, Geomorphology, physical geography* 1, pp. 107–121.
- BEGUN, D. R., KORDOS L. 2007: New Skeletal elements of *Dryopithecus branchoi* from Rudabánya, Hungary. — *American Journal of Physical Anthropology Supplement*, 41, p. 71.
- BLOOM, J. E., YURETICH, R. F., GAL, N. E., 2007: Environmental consequences of acid mine-drainage from Davis pyrite mine, Rowe, Massachusetts. — *Northeastern Geology & Environmental Sciences* 29 (2), pp. 107–120.
- BOHNNÉ HAVAS M., LANTOS M., NAGYMAROSY A., SELMECZI I., SZEGŐ É. 2007: Badeni képződmények korrelációja nyugat- és észak-magyarországi szelvényekben. — *10. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, Budapest, 2007 május 24–26. Program, előadáskivonatok, kirándulásvezető*, pp. 11–12.
- BOHNNÉ HAVAS M., SZEGŐ É., SELMECZI I., LANTOS M. 2007: Miocén képződmények bio-, lito- és magnetosztratiográfiai korrelációja a Sopron S–89, Nagylózs Nlt–1 és Síta S–75 fúrásokban. (Bio-, litho- and magneto stratigraphic correlation of Miocene formations in boreholes Sopron S–89, Nagylózs Nlt–1 and Síta S–75). — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése 2005-ről*, pp. 47–75.
- BREZSNYÁNSZKY, K., SÍKHEGYI, F. 2007: Das Ungarische Geologische Institut, eine herausragende werkstatt der thematischen Kartographie. — *Nova Acta Leopoldina*, Halle, NF 94 (349), pp. 49–69
- BUDAI T, CSILLAG G. 2007: Mit tudunk a Kasza-völgy és környéke földtani felépítéséről? Meteorkráter Veszprém mellett? — *Élet és Tudomány* 62 (11), 2007. március 16., pp. 326–327.
- BUDAI, T. (ed.) 2007: Middle to Late Triassic platforms and basins of the Bakony Mts. Geological excursion on the Balaton Highland and on the Veszprém Plateau, 1–2 June 2007. Field guide. — Hungarian Geological Society, Sedimentological Subcommittee Hungarian Academy of Sciences, 19 p.
- CSÁSZÁR G., GÖRÖG Á., GYURICZA GY., SIEGLNÉ FARKAS Á., SZENTE I., SZINGER B. 2007: A Vasasi Márga földtani, őslénytani és üledékföldtani jellegei a Zsibrik és Ófalu közötti területen. — *Földtani Közlemény* 137 (2), pp. 193–226.

- CSÁSZÁR G., KORDOS L. 2007: Beremend, kőfejtő. — In: PÁLFY J., PAZONYI P. (szerk.): Óslénytani kirándulások Magyarországon és Erdélyben. Hantken Kiadó, Budapest, pp. 172–179.
- CSEERNY T., PRÓNAY Zs. 2007: Limnogeológiai vizsgálatok alkalmazása környezeti állapot jellemzésére, a Gyöngyösorszi Ipari-vízátározó példáján. — In: TÖRÖK Á., VÁSÁRHELYI B. (szerk.): *Mérnökgeológia-Kőzetmechanika*, pp. 131–152
- CSILLAG G., FODOR L., JORDAN G. 2007: Morphotectonic interpretation of denudation surfaces by means of digital terrain modelling in the Vértes Mts., Hungary. — *Carpatho-Balkan-Dinaric Conference on Geomorphology, Pécs, Hungary, 24th–28th October 2007, Institute of Geography, University of Pécs, Book of Abstracts*, p. 14.
- CSILLAG G., FÖLDVÁRI M. 2007: Felső triász gyanta-töredék a Balatonfelvidékről. Upper Triassic amber fragments from the Balaton Highland, Hungary. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése 2005-ről*, pp. 37–46.
- CSILLAG G., FODOR L., JORDÁN, GY. 2007: Morphotectonic interpretation of denudation surfaces by means of digital terrain modelling in the Vértes Mts., Hungary. — *Book of Abstracts of the Carpatho-Balkan-Dinaric Conference on Geomorphology of the International Association of Geomorphologists (IAG), Carpatho-Balkan-Dinaric Regional Working Group (CBDRWG), Pécs (Hungary), 24th–28th October 2007, Institute of Geography, University of Pécs*, p. 14.
- FAGEL, N., THAMÓ-BOZSÓ, E., HEIM, B. 2007: Mineralogical signatures of Lake Baikal sediments: Sources of sediment supplies through Late Quaternary. — *Sedimentary Geology* 194, pp. 37–59.
- FEJFAR, O., HEINRICH, W.-D., KORDOS, L., LINDSAY, E. 2007: Miklós Kretzoi (1907–2005). — *Society of Vertebrate Paleontology. News Bulletin*, 198, pp. 26–29.
- FODOR L. 2007: Tertiary evolution of paleostress field and fault pattern in the Pannonian-Carpathian domain. — *Abstracts of the Workshop on Collision and Extension in the Alpine-Carpathian-Pannonian System, Siófok, Hungary, September 14–16, 2007*.
- FODOR L., CSILLAG G., LANTOS Z., KISZELY M., TOKARSKY, A. 2007: Late Miocene to Quaternary deformation and landscape evolution in the Vértes and forelands: inferences from geological mapping. — *Abstracts of the Annual Meeting of the Hungarian Geological Society, HUNTEK Workshop, Sopron, Hungary, 20–22/09/2007*, pp. 37–38. [*Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése, HUNTEK Workshop, Sopron, 2007. szeptember 20–22., Előadáskivonatok*, pp. 37–38.
- FODOR, L. I. 2007: Segment linkage and stress field in transtensional strike-slip fault array: Field examples from the Pannonian Basin. — In: CUNNINGHAM, D., MANN, P. (eds): *Tectonics of Strike-slip Restraining and Releasing Bends. Geological Society Special Publications*, 290, pp. 417–431
- FODOR, L., GERDES, A., DUNKL, I., KOROKNAI, B., PÉCSKAY, Z., TRAJANOVA, M., BALOGH, K. HORVÁTH P., JELEN, B., VRABEC, M., VRABEC, M. 2007: Formation age, exhumation and deformation of the Pohorje pluton: implications for Cretaceous and Miocene deformations of the Eastern Alps-Pannonian basin junction. — *Abstract volume of the 8th Workshop on Alpine Geological Studies, Davos, Switzerland, 10–14/10/2007*, pp. 18–19.
- FÖLDVÁRI M. 2007: Termoanalízis alkalmazása radioaktív hulladéklerakók földtani kutatása során. The use of thermal analysis for the geological research of the disposal of Radioactive Waste. — *Acta Geographica ac Geologica et Meteorologica Debrecina series Geology, Geomorphology, Physical Geography Series* 1. pp. 24–33.
- FÖLDVÁRI M. KOVÁCS-PÁLFFY P. 2007: Montmorillonit rétegekőzi terében lévő egy- és kétértékű kationok termoanalitikai vizsgálata. (Thermoanalytical investigation of mono- and bivalent interlayer cations in montmorillonite). — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése 2005-ről*, pp. 167–176.
- FÜGEDI U., HORVÁTH I., ÓDOR L. 2007: Geokémiai hátterértékek Magyarország hegyvidéki területein. — *Földtani Közöny* 137 (1), pp. 63–74.
- GAÁL Z., TÓTH G., DEBRECZENI B.-NÉ, HERMANN T., KUTI L., MAKÓ A., MÁTÉ F., NÉMETH T., NIKL I., SPEISER F., SZABÓ B., SZABÓNÉ KELE G., SZAKADÁT I., TÓTH Z., VASS J., VÁRALLYAI GY. 2007: D-e-Meter? Földminőség és földhasználati információ a környezetbarát gazdálkodás versenyképességének javításáért c. országos konferencia kiadványa, pp. 3–8.
- GÁBRIS, GY., NÁDOR, A. 2007: Long-term fluvial archives in Hungary: response of the Danube and Tisza rivers to tectonic movements and climate changes during the Quaternary, a review and new synthesis. — *Quaternary Science Reviews* 26, pp. 2758–2782.
- GYALOG L. 2007: A Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzetek földtani térképe, M=1:100 000. In: KISS G., BARÁZ Cs., GAÁLOVÁ K., JUDIK B.: *A Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet Nógrád és Gömör határán. — Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, Eger, B térképmelléklet.*
- GYALOG L. 2007: A MÁFI egységes jelkulcsa, fúrás és térképi adatbázisa. (The Hungarian Legend System, the Borehole- and the Map-database of the Geological Institute of Hungary). — *Absztrakt. IX. Székelyföldi Geológus Találkozó, Geológia és környezet. (The 9th Geologist Meeting in Széklerland. Abstracts volume.) Sapientia EMTE, Csíkszereda (Miercurea Ciuc), 2007. október 25–28*, pp 11–15.
- HADOBÁS S., HÁLA J. MÁTÉ GY. (szerk.) 2007: Ifj. NOSZKY J.: *Salgótarján barnaszénbányászata, különös tekintettel a néprajzi viszonyokra.* — Érc- és Ásványbányászati Múzeum Alapítvány, Rudabánya, 92 p.
- HÁLA J. 2006: „*Kalataszeg vázolata*”. *Régi írásk és képek Kalotaszegről.* — Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 692 p.

- HÁLA J. 2007: Az agyagpala bányászata és felhasználása Magyarországon. — *Természet Világa* 138 (12), pp. 572–574.
- HÁLA J. 2007: Néhány anekdota és történet a magyar néprajztudomány köréből. — In: UJVÁRY Z. (szerk.): Az Alföld vonzásában. Tanulmányok a 60 esztendő Novák László Ferenc tiszteletére. — *Acta Musei János Arany Nominati (Az Arany János Múzeum Közleményei)* Nagykőrös–Debrecen 12, pp. 3–7.
- HÁLA J. 2007: Pajor István leírása a palóc „vendégség”-ről 1845-ből. — *Agria (Eger)*, 43, pp. 375–397.
- HÁLA J., ILYÉS S., POZSONY F., TÁNCZOS V. (szerk.) 2006: A moldvai csángók bibliográfiája. — Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 376 p.
- HÁLA J., MÁTÉ Gy. (összeáll.) 2007: Rövid hírek, tudósítások. — *Néprajzi Hírek* 36(1–2), pp. 118–136.
- HÁLA J., PALÁDI-KOVÁCS A. 2007: Előszó. — In: Ifj. NOSZKY J.: *Salgótarján barnaszénbányászata, különös tekintettel a néprajzi viszonyokra*. — Érc- és Ásványbányászati Múzeum Alapítvány, Rudabánya, p. 5..
- JORDAN G., SZILASSI P., VAN ROMPAEY A W., CSILLAG G. 2007: Mire tanít bennünket a területhasználat történeti változása? A WATEM/SEDEM eróziómodell alkalmazása a Káli-medencében. Lessons learnt from historical land use change? Application of the WATEM/SEDEM erosion model to the Káli basin, Balaton highlands, Hungary. — In: CENTERI Cs. (szerk.) Beszámoló a 6. Eróziós Kerekasztal előzményeiről és eseményiről. *Tájökológiai Lapok* 5 (1), p. 202.
- JORDAN, G. 2007: Digital terrain modelling in a GIS environment. — In: PECKHAM R. J., JORDAN G. (Eds): Digital Terrain Modelling. Development and Applications in a Policy Support Environment. Series: Lecture Notes in Geoinformation and Cartography. Springer, Berlin. 313 p.
- JORDAN, G.: Risk-based Inventory and Assessment of Mine Sites in the European Union. Methods and Approaches. — *Abstracts, Geological Society of America 2007 Annual Meeting, Denver, October 2007*.
- JUHÁSZ Gy., POGÁCSÁS Gy., MAGYAR I. 2007: Canyon development in a lake basin? A case study from the Central Pannonian Basin, Hungary. — *IAS 2007 Patras, Greece, Abstracts*, p. 98.
- JUHÁSZ, Gy., POGÁCSÁS Gy., MAGYAR I. 2007: Óriáskanyonrendszer szeli át a pannóniai üledékeket? — *Földtani Közlemények* 137 (3), pp.307–326
- JUHÁSZ, Gy.; POGÁCSÁS, Gy.; VAKARCS, G.; MAGYAR, I. 2007.: Tectonic vs. climatic control in the evolution of fluvio-deltaic systems in a lake basin, Eastern Pannonian Basin. — *Sedimentary Geology* 202, pp. 72–95
- KALMÁR J. 2007: About some problems of the ore mining objects and their environmental impacts. — *Studis Universitatis Babeş-Bolyai, Seria Ambientum* I (1–2), pp. 111–124., Editura EFES, Cluj Napoca.
- KAZÁR E., KORDOS L., SZÓNOKY M. 2007: Danitz-pusztá, homokbánya. — In: PÁLFY J., PAZONYI P. (szerk.): *Őslénytan kirándulások Magyarországon és Erdélyben*, Hantken Kiadó, Budapest, pp.131–132.
- KERCSTMÁR Zs. 2007: Szerkezetföldtani kutatások alkalmazása paleogén és negyedidőszaki medenceanalízisben. — *Abstract. „Konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából”, Berzsenyi Dániel Főiskola Természet-tudományi és Műszaki Kar, 2007. november 20.* pp. 1617.
- KERCSTMÁR Zs., FODOR L., SÁSDI L. 2007: Vöröskalcsit-előfordulások földtani problémái a Dunántúli-középhegység ÉK-i részén. — *Abstract. IX. Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencia, Buziásfürdő, 2007. 03. 29 – 04. 01. Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság*, pp. 211–213
- KERCSTMÁR, Zs., FODOR, L. PÁLFALVI, S. 2007: Tectonic control and basin evolution of the Northern Transdanubian Eocene Basins (Vértes Hills, Central Hungary). — *Abstracts of the Annual Meeting of the Hungarian Geological Society, HUNTEK Workshop, Sopron, Hungary, 20–22/09/2007*, pp. 43–45. *Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése, HUNTEK Workshop, Sopron, 2007. szeptember 20–22., Előadáskivonatok*, pp. 43–45.
- KISS, A., FODOR, L. I. 2007: The Csesznek Zone in the northern Bakony Mts: a newly recognised transpressional element in dextral faults of the Transdanubian Range, western Hungary. — *Geologica Carpathica* 58 (5), pp. 465–475.
- KÓNYA P. 2007: A Gulács bazaltjának üregkitöltő ásványai. — *Ametiszt és ammonitesz* II (5), pp. 3–7.
- KÓNYA P. 2007: A máriahalmi homokbánya. — *Ametiszt és ammonitesz* II (5), pp. 9–10.
- KÓNYA P. 2007: Az Országos Földtani Múzeumban (MÁFI) található Balaton-felvidéki bazaltok üregkitöltő ásványai. — *Geoda* 17 (2), pp. 25–29.
- KÓNYA P. 2007: Földtani és ásványtani kirándulás a Balaton-felvidék keleti részének bazaltvulkánjain. — *Ametiszt és ammonitesz* II (6), pp. 5–10.
- KÓNYA P. 2007: Phillipsit ikertípusok a Tátika-csoport bazaltjainak hólyagüregeiben — *Geoda* 17 (1), pp. 24–29.
- KORDOS L. 2007: A Kárpát-medence emlősfajájának kialakulása. — In: BIHARI Z., CSORBA G., HELTAI M. (szerk.): *Magyarország emlőseinek atlasza*. Kossuth Kiadó, Budapest, pp.25–42.
- KORDOS L. 2007: A Kárpát-medence őstörténete. Emberszabásúak és emberek a Kárpát-medencében. — *Világtörténeti enciklopédia I.*, Kossuth Kiadó, Budapest, pp. 36–39.
- KORDOS L. 2007: A Kárpát-medence tengeri ősemelősei. — *Szemelvények az OTKA támogatásával készült alapkutatások újabb eredményeiből*, OTKA, Budapest, pp. 39–40.
- KORDOS L. 2007: A Tisza. — In: GYUKICS P., HAJÓS B., TÓTH E.: *Hidak mentén a Tiszán*. — Yuki Stúdió, Budapest. pp. 14–17.
- KORDOS L. 2007: Dinoszauruszok testközelben. — *História* 29(3), pp. 15–18.
- KORDOS L. 2007: Globális klímaváltozás és az élővilág. — *„Klíma-21” Füzetek*, Budapest, pp. 38–44.

- KORDOS L. 2007: Globális klímaváltozások és hatások az élővilágra. — *A Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése*, Sopron, pp. 10–11.
- KORDOS L. 2007: Görnyedő atlaszok alatt — Palota a Stefánián. — *Országépítő* 18 (3–4), pp. 44–51.
- KORDOS L. 2007: Hasznos, Vár-hegy. — In: PÁLFY J., PAZONYI P. (szerk.): *Óslénytani kirándulások Magyarországon és Erdélyben*. Hantken Kiadó, Budapest, pp. 194–195.
- KORDOS L. 2007: Late Pleistocene and Holocene Climatic and Environmental Changes. — In: JEREM E., MESTER, Zs. BENCZÉS R. (eds): *Archaeological and Cultural Heritage, Presevation*. EPOCH Lecture Notes, Archaeolinqua, Budapest, pp. 27–28.
- KORDOS L. 2007: Megkövesült erdők Bükkábrányból és máshonnan. — *Természet Világa* 138 (12), pp. 546–547.
- KORDOS L. 2007: Újabb Rudapithecusok. Emberré válás: többet tudunk, kevesebbet látunk. — *Természet Világa* 138(2), pp. 50–53.
- KORDOS L., GAÁL L. 2007: Ősmaradványok a Karancs, a Medves és a Cseres-hegység vidékén. — In: KISS J. et al. (szerk.): *A Karancs-Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet, Nógrád és Gömör határán*. Bükki Nemzeti Park, Eger, pp.43–50.
- KORDOS L., HÁLA J. 2007: Palota a Stefánián. *A Magyar Állami Földtani Intézet*. — *Honismeret*, 35 (4), pp. 56–61.
- [KORDOS L.] 2007: In memoriam Dénes Jánossy (1926–2005). — *Praehistoria, Miskolc* 6, p. 10.
- [KORDOS L.] 2007: In memoriam Miklós Kretzoi (1907–2005). — *Praehistoria, Miskolc* 6, p. 9.
- KOROKNAI B., ÁRKAI P., HORVÁTH P., BALOGH, K. 2007: Anatomy of a transitional brittle-ductile shear zone developed in a low-T meta-andesite tuff: a microstructural, petrological and geochronological case study from the Bükk Mts. (NE Hungary). — *Journal of Structural Geology*,
- KOVÁČ, M., ANDREYEVA-GRIGOROVICH, A., BAJRAKTAREVIĆ, Z., BRZOBHATÝ, R., FILIPESCU, S., FODOR, L., HARZHAUSER, M., OSZCZYPKO, N., NAGYMAROSY, A., PAVELIĆ, D., RÖGL, F., SAFTIĆ, B., SLIVA, L., STUDENCKA, B. 2007: Badenian evolution of the Central Paratethys Sea: paleogeography, climate and eustatic sea level changes. — *Geologica Carpathica* 58 (6).
- KOVÁCS-PÁLFFY P., KALMÁR J., VERESS M. 2007: A Tihanyi-félsziget algás eredetű forrásüledékeinek ásványkőzettani vizsgálata. — *Karsztfelődés XII.*, Szombathely, pp.111–135.
- KOVÁCS-PÁLFFY P., KÓNIA P., FÖLDVÁRI M., KÁKAY SZABÓ O., BODORKÓS Zs. 2007: A Bazsi, Prága-hegy (Karikás-tető) bazaltjának üregkitöltő ásványai.(The cavity filling minerals of the basalt from Karikás-tető (Prága Hill, Balaton Highland, Transdanubia). — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése 2005*, pp. 95–118.
- KÖVÉR, SZ., FODOR, L., JUDIK, K., ÁRKAI, P., KOVÁCS, S. 2007: Temperature and pressure constraints on the metamorphism of the Telekesoldal Nappe (s.s. Meliata?) and the s.s. Torna Unit in NE Hungary — a summary. — *Abstract volume of the 8th Workshop on Alpine Geological Studies, Davos, Switzerland, 10–14/10/2007*, pp. 33–34.
- KÖVÉR, SZ., FODOR, L., KOVÁCS, S. 2007: Structural position of the Jurassic sequences in Rudabánya Hills: an overview of old and new concepts. — *Abstracts of the Annual Meeting of the Hungarian Geological Society, HUNTEK Workshop, Sopron, Hungary, 20–22/09/2007*, p. 18. [*Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése, HUNTEK Workshop, Sopron, 2007. szeptember 20–22., Előadás-kivonatok*, p. 18.
- KUTI L, FÜGEDI, KALMÁR J, MÜLLER T, SZENDREINÉ KOREN E 2007: A Pornóapáti–Dozmat terület felszínközeli üledékeinek geológiai-geokémiai vizsgálata. — *Földtani Közöny* 137 (3), pp. 369–386.
- KUTI L. 2007: Agrogeological investigation of soil fertility limiting factors in the soil-parent rock-groundwater system, in Hungary. — *Environment & Progress* 10, pp. 131–145.
- KUTI L., KALMÁR J., FÜLEKI GY. 2007.: Eltemetett folyómedrek a hevesi síkságon, a kömlői mintaterületen végzett szedimentológiai kutatások alapján. — *Hidrológiai Közöny* 87, (4), pp. 2–6.
- KUTI L., KALMÁR J., SZENTPÉTERY I. ÉS KERÉK B. 2007: Talajképző kőzet és talajtermékenység. — *Földminőség, földértékelés és földhasználati információ a környezetbarát gazdálkodás versenyképességének javításáért c. országos konferencia kiadványa*, pp. 91–96.
- KUTI L., KERÉK B. 2006: Acidification sensibility of the Quaternary sediments of the western boundary of the Danube-Thisza Hilly Region. — *Acta Geographica ac geologica et meteorologica Debrecina, Geology, Geomorphology, physical geography series*, 1, pp. 77–83.
- KUTI L., VATAI J., POCSAI T., MÜLLER T., 2007: A talajvízminőség változása a klimatikus elemek változásának függvényében. — *VAHAVA Konferencia CD kiadványa MTA Budapest*.
- MAGYAR, I., LANTOS, M., ÚJSZÁSZI, K., KORDOS, L. 2007: Magnetostratigraphic, seismic and biostratigraphic correlations of the Upper Miocene sediments in the North western Pannonian Basin System. — *Geologica Carpathica* 58 (3), pp. 277–290.
- MAGYARI Á., KERCSMÁR Zs., UNGER Z., THAMÓNÉ BOZSÓ E 2007: Neotektonikai vizsgálatok Érmellék területén — *IX. Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencia, Buziásfürdő, Románia, 2007 márc. 9 – ápr 1., Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság*, p. 225.
- MAGYARI Á., MUSITZ B., THAMÓ BOZSÓ E., CSONTOS L. 2007: Late Pleistocene neotectonic movements on the northern part of the Transdanubian Hill (Hungary) — *Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése, "Nyugat Magyarország és a határmenti régiók geológiája és geofizikája"*, HUNTEK Workshop, Sopron, 2007. szeptember 20–22., *Absztrakt kötet*, pp. 34–35.
- MAGYARI Á., MUSITZ B., THAMÓ-BOZSÓ E., CSONTOS L., VAN VLIET-LANOE B. 2007: Late Pleistocene neotecton-

- ic movements on the northern part of the Transdanubian Hills (Hungary). XVII INQUA Congress, Cairns, Australia, 28 July to 3 August 2007, — *Quaternary International*, 167–168 (Supplements), pp. 261–262.
- MAROS, Gy. 2007: Bátaapáti, Shafts in the Mórággy Granite. — In: VARGA, Gy., FÁBIÁN, Sz. Á. (eds): *Carpatho-Balkan-Dinaric Conference on Geomorphology, Field Guide. Pécs, 2007. október 24–28.*, p.39.
- MARÓTI É., KALMÁR J. 2007.: Római kori falak anyaga, szerkezete és az építkezés periódusai Ulcisia Castra (Szentendre) katonai táborának területén. — *EMT IX. Bányászati, kohászati és földtani konferencia, Buziásfürdő*, pp. 231–235.
- MARÓTI É., KALMÁR J. 2007: Római kori falak anyaga, szerkezete és az építkezés periódusai Ulcisia Castra (Szentendre) katonai táborának területén. — *Építőanyag 2007 (2)*, pp. 30–36.
- MÁRTON P., MÁRTONNÉ SZALAY E., BABINSZKI E., KISS L. F. 2007: Környezeti hatások kutatása a vasszulfid-tartalmú üledékes kőzetek mágnesez tulajdonságai alapján. (Study of the environmental effects using magnetic characteristics of sedimentary rocks with Fe-sulphides.) (in Hungarian with English abstract). — *Magyar Geofizika* 126 (4), pp. 183–186
- MERCERON, G., SCHULZ, E., KORDOS, L. KAISER T. M. 2007: Paleoenvironment of *Dryopithecus brancoi* of Rudabánya, Hungary: evidence from dental meso- and micro-wear analyses of large vegetarian mammals. — *Journal of Human Evolution* 2007, pp. 1–19.
- MURÁTI J., TÓTH Gy. 2007: Numerical heat transport modeling of the temperature profiles of the Danube river at Paks, Hungary, — *ModelCARE 2007 Conference. Calibration and Reliability in Groundwater Modelling; Pre-published proceedings. Copenhagen, Denmark.*
- MURÁTI J., TÓTH Gy. 2007: Numerical Heat Transport Modeling of the Temperature Profiles of shallow groundwater along the Danube River at Paks, Hungary. — *XXXV. International Assotiation of Hydrogeologist, IAH Portugese Chapter, 2007.szeptember 16–21., Lisszabon, Portugália.*
- NÁDOR A., MAGYARI Á., THAMÓ-BOZSÓ E., BABINSZKI E. 2007: Fluvial responses to vertical crustal movements Late Weischelian climate changes: the Berettyó Körös System, E Hungary). — XVII INQUA Congress, Cairns, Australia, 28 July to 3 August 2007, *Quaternary International* 167–168 (Supplements) pp. 295–296.
- NÁDOR A., THAMÓ-BOZSÓ E., MAGYARI Á., BABINSZKI, E. 2007: Fluvial responses to tectonics and climate change during the Late Weichselian in the eastern part of the Pannonian Basin (Hungary). — *Sedimentary Geology* 202, pp. 174–192.
- NÁDOR A., THAMÓNÉ BOZSÓ E., MAGYARI Á., BABINSZKI E., DUDKO A., TÓTH Z. 2007: Neotektonika és klímaváltozás együttes hatása a Körös-medence késő-pleisztocén vízhálózat-fejlődésére. (Neotectonic and climatic control on the Late Pleistocene drainage pattern development of the Körös Basin, Great Hungarian Plain.) (in Hungarian with English abstract). — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése 2005-ről*, pp. 131–148.
- NÁDOR A., TULLNER T., TURCZI G. 2007: Construction the Geological Spatial Infrastructure of the Pannonian Basin. — *Nova Acta Leopoldina* NF 94 (249), pp. 175–165.
- NAGY, A, CSERNY T., F. ELBAZ-POULICHET 2007: Szennyezett-e nyomelemekkel a Zala–Kis-Balaton–Keszthelyi-öböl víz-üledék rendszere? — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése 2005-ről*, pp. 149–165.
- NÉMETH, K., MARTIN, U., CSILLAG, G. 2007: Pitfalls in erosion level calculation based on remnants of maar and diatreme volcanoes. — *Géomorphologie: relief, processus, environnement*, 2007 (3), pp. 25–36.
- OTTOMÁNYI K., KALMÁR J. 2007.: Kőeszközök vizsgálata a budaörsi ásatási területen. — *EMT IX. Bányászati, kohászati és földtani konferencia, Buziásfürdő*, pp. 255–259.
- PÁLFY, J., MUNDIL, R., RENNE, P. R., BERNOR, R. L., KORDOS, L., GASPARIK, M. 2007: U–Pb and ⁴⁰Ar/³⁹Ar dating of the Miocene fossil tracksite at Ipolytarnóc (Hungary) and its implications. — *Earth and Planetary Science Letters* 258, pp. 160–174.
- PAPP P. 2007: A Magyarhoni Földtani Társulat megemlékezései. — *Földrajzi Múzeumi Tanulmányok* 15, pp. 85–86.
- PAPP P. 2007: Egy arasznyi a múltunkból. — Mészáros Miklós Emlékkonferencia, Kolozsvar, p. 15.
- PECKHAM, R. J., JORDAN, G. (Eds) 2007: Digital Terrain Modelling. Development and Applications in a Policy Support Environment. — Series: *Lecture Notes in Geoinformation and Cartography*. Springer, Berlin. 313 p.
- PÉTERDI B., HORVÁTH T., SZAKMÁNY Gy., KASZTOVSZKY, Zs. 2007: Balatonöszöd (Temetői dűlő) lelőhely késő rézkori kőeszközeinek közzetani vizsgálata. — *Poszter. Az ásványok és az ember a mai Magyarország területén a XVIII. század végéig. Fókuszban az ásványi anyag című konferenciára (Miskolci Egyetem, 2007. március 2.)*
- PÉTERDI, B. 2007: Tasnádi Kubacska András emlékkiállítás az Országos Földtani Múzeumban. — *Poszter. Természettudományos Muzeológusok XXV. Országos Találkozója (Pécs 2007. augusztus. 28–30.)*
- POROS, Zs., MOLNÁR, F., KOROKNAI, B., MAROS, Gy., LESPINASSE, M. 2007: Application of fluid inclusion planes for reconstruction of fracture development and plaeofluid flow pattern in the Mórággy Granite Formation (Bátaapáti, Mecsek Mts). — *A Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése és HUNTEK Workshop, Sopron 2007. szeptember 20–22.* p. 48.
- PRÓNAY Zs., CSERNY T., MISKOLCI R 2007: New results of high resolution seismic measurements at Lake Balaton. — *Proceedings of the 13th European Meeting of Environmental and Engineering Geophysics, Istanbul, Turkey, CD*
- RINGER Á., SZOLYÁK, P., KORDOS, L., REGŐS, J. 2007: A Herman Ottó-barlang és a Herman Ottó-kőfülke paleolit leletanyagának revíziós lehetőségei (Revision possibili-

- ties of the Palaeolithic Assemblages of the Herman Ottó Cave and the Herman Ottó Rock-shelter. — *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve, Miskolc, 45, 5–23.*
- RUSZKICZAY-RÜDIGER, Zs., BADA, G., CSILLAG, G., DUNAI, T., FODOR, L. 2007: Landforms and timing of Quaternary deflation in the western Pannonian Basin, Hungary, using in situ produced cosmogenic ¹⁰Be. — *Book of Abstracts of the Carpatho-Balkan-Dinaric Conference on Geomorphology of the International Association of Geomorphologists (IAG), Carpatho-Balkan-Dinaric Regional Working Group (CBDRWG), Pécs (Hungary), 24th–28th October 2007*, Institute of Geography, University of Pécs, p. 57.
- RUSZKICZAY-RÜDIGER, Zs., FODOR, L. I., HORVÁTH, E. 2007: Neotectonics and Quaternary landscape evolution of the Gödöllő Hills, Central Pannonian Basin, Hungary. — *Global and Planetary Change* 58 (1–4), pp. 181–196.
- SCHAREK P. 2007.: A régiógeológiai kutatások környezetföldtani és mérnökgeológiai eredményei. — In: TÖRÖK Á., VÁSÁRHELYI B. (szerk.): *Mérnökgeológia–Kőzetmechanika*. Budapest pp. 49–52
- SCHAREK P. 2007: Az Eurogeológus cím és ami mögötte van. — *IX. Székelyföldi Geológus Találkozó, Csíkszereda*, pp. 18–19,
- SCHAREK, P. 2007: Mapping of natural hazards and urban geology: Hungary. — *European Geologist Magazine* 23, pp. 19–21
- SEBE, K., CSILLAG, G., KONRÁD, G. 2007: Morphotectonic evolution of the Western Mecsek Mts. and their foreland (SE Transdanubia, Hungary). — *Carpatho-Balkan-Dinaric Conference on Geomorphology, Pécs, Hungary, 24th–28th October 2007*, Institute of Geography, University of Pécs, *Book of Abstracts*, p. 63.
- SELMECZI I. 2007: Fóti Somlyó-hegy, Lőtéri feltárás. Miocén (felső-ottnangi–kárpáti), Bántapusztai (?) és Fóti Formációk. — *10. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, Budapest, 2007 május 24–26. Program, előadáskivonatok, kirándulásvezető*, pp. 43–45.
- SELMECZI I. 2007: Fóti Somlyó-hegy, Lőtéri feltárás. Miocén (felső-ottnangi–kárpáti), Bántapusztai (?) és Fóti Formációk. — In: PÁLFY J., PAZONYI P. (szerk.): *Őslénytani Kirándulások Magyarországon és Erdélyben. Geokalauz 1.*, — Hantken Kiadó, Budapest, pp. 17–20.
- SELMECZI I., HABLY L. 2007: Új oligocén flóra Oroszlányból. — *10. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, Budapest, 2007 május 24–26. Program, előadáskivonatok, kirándulásvezető*, p. 33.
- SOLT P., DON Gy., FEGYVÁRI T. 2007: Telkibánya környéki újabb bányakutatások. — *Archeometriai Műhely* 2007 (1), pp.77–87.
- SWIERCZEWSKA, A., TOKARSKI, A., BANAS, M., FODOR, L. 2007: Why fractured clasts? — *Meeting of the Tectonic Studies Groups, Glasgow, 05–06/01/2007. Geological Society, London.*
- SZÓCS, T., HORVÁTH, I., TÓTH, Gy. 2007: Chemical evolution of groundwater along flow paths in fractured granite, Hungary. — In: BULLEN, T., WANG, Y. (eds): *Proceedings of the 12th International Symposium on Water-Rock Interaction*. Taylor & Francis Group, London. pp. 793–796.
- SZÓCS, T., HORVÁTH, I., TÓTH, Gy. 2007: Using stable isotope data to characterise flow systems in the Pannonian Basin, Hungary. — *ModelCARE 2007 Conference. Calibration and Reliability in Groundwater Modelling; Pre-published proceedings. Copenhagen, Denmark 1*, pp. 230–235.
- TCHISTIakov A., JELEMA J., SCHUBERT G., HEYLEN C., CAPOVA D. BELICKAS J., ROTAR-SZALKAI A., BALLOFET E., HEIRMAN A., RODRIGUEZ J. 2007: eWater: the European distributed hydrogeological information system. — *Geophysical Research Abstracts* 9, 01258.
- THAMÓ-BOZSÓ E., MAGYARI Á., KERCSMÁR Zs., UNGER Z., NAGY A. 2007: OSL dating and heavy mineral analysis of the Late Quaternary sediments in the valleys of Ér- and Berettyó rivers to study the effect of neotectonic movements to the river network of the Great Hungarian Plain. — *Abstract. Methods of Absolute Chronology 9th International Conference, 25–27 april, 2007, Gliwice, Poland*, p. 98
- THAMÓ-BOZSÓ E., MAGYARI Á., MUSITZ B. 2007: Timing of Late Pleistocene neotectonic movements on the northern part of the Transdanubian Hills (Hungary) by optically stimulated luminescence dating. XVII INQUA Congress, Cairns, Australia, 28 July to 3 August 2007. — *Quaternary International*, 167–168 (Supplements), p. 417.
- THAMÓ-BOZSÓ E., MAGYARI Á., NAGY A., UNGER Z. KERCSMÁR Zs. 2007: OSL dates and heavy mineral analysis of upper Quaternary sediments from the valleys of the Ér- and Berettyó rivers. — *Geochronometria* 28, pp.17–23.
- THAMÓ-BOZSÓ E., MURRAY, A.S., NÁDOR A., MAGYARI Á., BABINSZKI E. 2007: Investigation of river network evolution using luminescence dating and heavy mineral analysis of Late-Quaternary fluvial sands from the Great Hungarian Plain. — *Quaternary Geochronology*, 2, pp. 168–173.
- THAMÓ-BOZSÓ, E., Ó.KOVÁCS, L. 2007: Evolution of Quaternary to modern fluvial network in the Mid Hungarian Plain, indicated by heavy mineral distributions and statistical analysis of heavy mineral data. — In: MANGE, M. A., WRIGHT, D. (eds): *Heavy minerals in use. Development in sedimentology* 58, pp. 491–514.
- THAMÓNÉ BOZSÓ E. 2007: Kenguruk és koalák földjén. — *Élet és Tudomány* 43, pp. 1347–1348.
- TÓTH, Gy. 2007: Our Waters. — In: ENDERLEIN R. (ed): UN Economic Commission for Europe, International Working Group. Joining Hands Across Borders, First assessment of transboundary rivers, lakes and groundwaters. United Nations, New York and Geneva p.374.
- TÓTH-MAKK, Á. 2007 : Late Miocene sequence stratigraphy of the Pannonian Basin fill (Kiskunhalas–Mélykút region, Hungary): how core, electric log and seismic

- data fit together? — *Geologica Carpathica* 58. (4) pp. 353–366.
- TURCZI G. 2007: Magyarország felszín alatti vizeinek földtani térinformatikai adatbázisa. — *Térinformatika* 2007 (6), pp.8–10.
- UNGER Z. 2007: A vetőstatistika és fraktálgeometria földtani alkalmazásai. — In: LACKÓ A. A. (szerk.): IX. Székelyföldi Geológus Találkozó, Sapientia EMTE, Csíkszereda, pp. 18–19.
- UNGER Z., SÍKHEGYI F. 2007: A távérzékelés jelentősége földtani térképezésben II., avagy válasz egy tavaly feltett kérdésre, Líbiai esettanulmány. — In: LACKÓ A. A. (szerk.): IX. Székelyföldi Geológus Találkozó, Sapientia EMTE, Csíkszereda, pp. 41–42.
- UNGER Z., SÍKHEGYI F. 2007: A távérzékelés jelentősége földtani térképezésben, Líbiai esettanulmány. — In: LACKÓ A. A. (szerk.): VIII. Székelyföldi Geológus Találkozó, Sapientia EMTE, Csíkszereda, pp. 87–88.
- UNGER Z., TIMÁR G., WANEK F. 2007: Morfológiai sajátosságok szerkezetföldtani jelentősége. — In: WANEK F., PROKOP Z. (szerk.): Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság, IX. Bányászati-Kohászati-Földtani Konferencia, Buziásfürdő, p. 283.
- UNGER Z., TIMÁR G., WANEK F. 2007: Morfológiai sajátosságok szerkezetföldtani jelentősége. — In: LACKÓ A. A. (szerk.): IX. Székelyföldi Geológus Találkozó, Sapientia EMTE, Csíkszereda, pp. 50–51.
- VAN DESSEL, W., VAN ROMPAEY, A., SZILASSI, P., JORDAN, G., CSILLAG, G. 2007: Minimum data accuracy of land cover maps for statistical land cover change modeling. — *International Conference Framing Land Use Dynamics II, 18–20 April 2007, Utrecht University, The Netherlands. Abstractbook*, p. 198.
- VÖRÖS A., KORDOS L.: Villány, Templom-hegy. — In: PÁLFY J., PAZONYI P. (szerk.): *Őslénytani kirándulások Magyarországon és Erdélyben*. Hantken Kiadó, Budapest, pp. 162–171.
- VÖRÖS A., PIROS O., BUDAI T., HAAS J., LOBITZER, H. 2007: Ammonitesz lumasella a Wettersteini Mészköben (anisusi, Feuerkogel, Höllengebirge, Ausztria). — *Poszter, MFT 10. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, 2007. 05. 24–26., Budapest*.
- VÖRÖS, A., PIROS, O., BUDAI, T., HAAS, J., LOBITZER, H. 2007: Cephalopod coquina beds in the Wetterstein Limestone of the eastern Höllengebirge Mts. (Salzkammergut, Upper Austria). — *Poszter, Meeting of Paleontological Society, Bad Mittendorf*.
- A MAGYAR ÁLLAMI FÖLDTANI INTÉZET
MUNKATÁRSAINAK 2007. ÉVI ELŐADÁSAI**
- ÁDÁM L., SZTANÓ O., FODOR L. 2007: Sequence-stratigraphical analysis and age of the eastern Borsod coal sequence, and its tectonic significance [A Kelet-Borsodi-széntelepes öslesztet szekvencia-sztratigráfiai vizsgálata, kora, és az új adatok szerkezeti jelentősége]. — *Annual Meeting of the Hungarian Geological Society, HUNTEK Workshop, Sopron, Hungary September 20–23, 2007. [Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése, HUNTEK Workshop, Sopron, 2007. Szeptember 20–23.]*.
- BABINSZKI E., MÁRTON P., MÁRTON E., KISS L. F. 2007: Környezeti hatások kutatása a vasszulfid tartalmú üledékes kőzetek mágneses tulajdonságai alapján. — *Geofizikai OTKA projektek IV. seregszemléje, 2007. január 15. Budapest*.
- BADA, G., HORVÁTH, F., FODOR, L., SZAFIÁN, P., RUSZKICZAY-RÜDIGER, ZS., CLOETINGH, S. 2007: On the topography development of the Pannonian basin: results from geophysics, geomorphology, and active tectonic studies. — *EGU Meeting, Vienna, Austria*.
- BADA, G., SZAFIÁN P., FODOR L., VINCZE O., TÓTH ZS., HORVÁTH, F. 2007: High-resolution seismic investigations at Lake Balaton, Transdanubia, II: Neo- and morphotectonics. — *Annual Meeting of the Hungarian Geological Society, HUNTEK Workshop, Sopron, Hungary, 20–22/09/2007. [Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése, HUNTEK Workshop, Sopron, 2007. Szeptember 20–23.]*.
- BARTHA A., BALLÓK M., BERTALAN É. 2007: Geológiai és környezeti minták meghatározása JY ULTIMA 2C ICP-AES berendezéssel. — „*Francelab Tudományos Napok*” konferencia. Budapest 2007. február 21.
- BARTHA A., BERTALAN É., BALLÓK M., BÁLINT M. 2007: Nyomelemzések a MÁFI analitikai laboratóriumában ICP-MS módszerrel. — *Perform ICP-MS felhasználói találkozó. Budapest 2007. november 6.*
- BARTHA A., BERTALAN É., TÓTH E., WEISZBURG T. G., JEFFRIES, T., WILLIAMS, C. T. 2007: On the role of accessory minerals in clay mineral REE patterns (celadonite-glaucanite group examples). — *Frontiers in Mineral Sciences 2007, 2007. június 26–28. Cambridge*
- BOHNÉ HAVAS M., LANTOS M., NAGYMAROSY A., SELMECZI I., SZEGŐ É. 2007: Bádeni képződmények korrelációja nyugat- és észak-magyarországi szelvényekben. — *10. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, Budapest, 2007. május*.
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: 2008 a Föld éve. — *A Föld Bolygó Éve Magyar Nemzeti Bizottság alakuló ülése, Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 2007. 06. 05.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: 2008 a Föld éve. — *Magyar Természettudományi Társulat közgyűlése, Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 2007. 06. 06.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: 2008 a Föld éve. — *Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron, 2007. 09. 12.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: 2008: a Föld Bolygó Nemzetközi Éve. — *A Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése, Sopron, 2007. 09. 20.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: 2008: A Föld Bolygó Nemzetközi Éve. — *I. Országos Középiskolai Földtudományi Diákkonferencia, Miskolc, 2007. 11. 09.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: 2008: A Föld Bolygó Nemzetközi Éve. — *Mit tegyünk a MÁFI-ban? — Igazgatói Tanácsülés, előadás, MÁFI, Budapest, 2007. 12. 03.*

- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: A Föld éve. — *Teleki Pál Országos Földrajz-földtan Verseny Döntője, Balatonalmádi, 2007. 05. 11.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: A Magyar Állami Földtani Intézet tevékenysége és eredményei 2004–2006-ban. — *Beszámoló ülés, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, 2007. 02. 20.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: A Magyar Állami Földtani Intézet tevékenysége és eredményei 2004–2006-ban. — *Előadás. Beszámoló ülés, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest 2007. 02. 20.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: A verseny megnyitója. — *Hevesy György Országos Kémiai Verseny Döntője, Eger, 2007. 05. 18.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: Hogyan tegyük sikeressé „A Föld Éve” rendezvénysorozatát? — Vitaindító, „A Föld Éve”, Az ELTE Földrajz- és Földtudományi Intézetének nyitórendezvénye. — *Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar, Budapest, 2007. 02. 07.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: Darwin nyomában, az Andokban. — *Magyarhoni Földtani Társulat Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály, Általános Földtani Szakosztály záróülés, Budapest, 2007. 12. 03.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: El Instituto Geológico Nacional de Hungría (MÁFI) se presenta. — *Foro Internacional de Consulta sobre las Características y Organización de los Servicios Geológicos Nacionales del Siglo XXI, 18 al 22 de Junio 2007, Santo Domingo, República Dominicana, 2007. 06. 22.*
- BREZSNYÁNSZKY K. 2007: Relaciones institucionales de los Servicios Geológicos y cooperación internacional. — *Foro Internacional de Consulta sobre las Características y Organización de los Servicios Geológicos Nacionales del Siglo XXI, 18 al 22 de Junio 2007, Santo Domingo, República Dominicana, 2007. 06. 22.*
- BREZSNYÁNSZKY K., SÍKHEGYI F., CSONGRÁDI M. 2007: The role of the Geological Library of MÁFI, Budapest. [A könyvtári digitalizáció helyzete és eredményei. State of art and advantages of digitalization in government managed libraries Hungary]. — *Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, 2007. 01. 25.*
- BREZSNYÁNSZKY K., SZARKA L. 2007: A Föld Bolygó Nemzetközi Éve — új lehetőségek a földtudományi oktatásban és ismeretterjesztésben. — *MTA Földtudományok Osztálya „A földtudományok oktatásának hazai helyzete” tudományos előadói ülés, MTA Budapest, 2007. 11. 15.*
- CHIKÁN G. 2007: Gazdaság ± földtan = gazdaságföldtan? — *Plenáris előadás, IX. Bányászati-kohászati-földtani Konferencia, 2007. március 29 – április 1., Buziásfürdő.*
- CSERNY T. 2007: A Balaton komplex kutatása földtani módszerekkel. — *Kékkút, 2007. július 21.*
- CSERNY T. 2007: A Balaton Régió földtani környezete és a tó kialakulása. — *Balaton Partnerségi Program, Balatonföldvár, 2007. május 9.*
- CSERNY T. 2007: A Balaton Régió földtani környezete és a tó kialakulása. — *Balaton Partnerségi Program, Balatonlelle, 2007. szeptember 18.*
- CSERNY T., GÁL N., JOCHÁNÉ EDELÉNYI E. 2007: A felszín alatti víztestek földtani alapjai. — *XIV. Konferencia a felszín alatti vizekről, 2007. március 28, Balatonfüred.*
- CSERNY T., NAGYNÉ BODOR E., TULLNER T. 2007: A Balaton földtani kutatásának eredményei. — *XLIX. Hidrobiológus Napok, Tihany 2007. október 3.*
- CSERNY T., PRÓNAY ZS. 2007: Limnogeológiai vizsgálatok alkalmazása környezeti állapot jellemzésére, a Gyöngyösorszi Ipari-víztározó példáján. — *2007. november 15.*
- CSILLAG G. 2007: Karsztos mélyedések a Veszprémi-fennsíkon és a Déli-Bakonyban. — *Meteorokráterek Magyarországon Konferencia, Veszprém, 2007. június 13.*
- CSILLAG G. 2007: Miért érdekes? Miért értékes? Miért szép? A Káli-medence története. — *Theodora Közhasznú Alapítvány Előadásai, Kékkút, 2007. július 21.*
- FODOR L. 2007: A Dunántúli-középhegység szerkezetfejlődése. — *III. HUNTEK Találkozó, Budakalász, 2007. 02. 09.*
- FODOR, L. 2007: Tertiary evolution of paleostress field and fault pattern in the Pannonian–Carpathian domain. — *Collision and Extension in the Alpine–Carpathian–Pannonian System, Workshop in Siófok, Hungary, September 14–16, 2007.*
- FODOR, L., GERDES, A., DUNKL, I., KOROKNAI, B., PÉCSKAY, Z., TRAJANOVA, M., BALOGH, K., HORVÁTH P., JELEN, B., VRABEC, M., VRABEC, M. 2007: Formation age, exhumation and deformation of the Pohorje pluton: implications for Cretaceous and Miocene deformations of the Eastern Alps – Pannonian basin junction. — *8th Workshop on Alpine Geological Studies, Davos, Switzerland, 10–12. October, 2007.*
- FÖLDVÁRI M. 2007: Ásványok hőbomlási rendszere és példák a termogravimetria földtani alkalmazására. — *MTA Geokémiai és Ásvány-Kőzettani Tudományos Bizottsága 2007. június 26.*
- FÖLDVÁRI M. 2007: Az ásványok termogravimetriai vizsgálatának rendszere és geológiai alkalmazások. Egy még kéziratban lévő szakkönyv bemutatása. — *MTA Termoanalitikai Munkabizottsága, 2007. február 20.*
- FÖLDVÁRI M., VARGÁNÉ BARNÁ ZS., VETŐ I. 2007: A kén diagenezise a Makói árokban. — *Geokémiai és Ásvány-Kőzettani Tudományos Bizottság Szerves Geokémiai Albizottsága, 2007. december 20.*
- GULÁCSI Z., PEREGI ZS., KIRÁLY E. 2007: Mórággyi Gránit: újabb terepi és geokémiai adatok. — *Magyarhoni Földtani Társulat, Általános Földtani Szakosztály 2007. május 15.*
- GYALOG L. 2007: A MÁFI egységes jelkulcsa, fúrási és térképi adatbázisa. (The Hungarian Legend System, the Borehole- and the Map-database of the Geological Institute of Hungary). — *IX. Székelyföldi Geológus Találkozó, 2007. október 26–27, Csíkszereda.*
- GYALOG L., BALLA Z. 2007: A Mórággyi-rög földtani kutatásának legújabb eredményei. — I. Bevezető — a térképezés előnyei és kerete. — *A Magyarhoni Földtani Társulat Általános Földtani Szakosztályának és Buda-*

- pesti Területi Szervezetének előadóülése, 2007. május 15. Budapest
- HAAS J., BREZSNYÁNSZKY K. 2007: A Föld Éve — bemutatás, 2008-as rendezvény tervek. — *Magyarhoni Földtani Társulat Választmányi ülése, Budapest, 2007. 11. 30.*
- HÁLA J. 2007: A kővé változott pénzek — XV–XX. századi mondák, énekek, költemények Szent László királyunkról. — *Honismereti Akadémia, Rétság, 207. március 22.*
- HÁLA J. 2007: Ásványok, kőzetek, hagyományok — adalékok a Dél-Alföld „népi geológiájához”. — *Magyar Vár Tábor, Pomáz, 2007. július 26.*
- HÁLA J. 2007: Az ipolysági „kanászhangverseny” — Bartók Béla és Gyórfy István népzene gyűjtése Hont vármegyében. — *Dunakeszi, Kölcsey Ferenc Könyvtár, 2007. január 22.*
- HÁLA J. 2007: Az ipolysági „kanászhangverseny” — Bartók Béla és Gyórfy István népzene gyűjtése Hont vármegyében. — *Iffjú Muzsikás Táncház, Budapest, 2007. március 16.*
- HÁLA J. 2007: Az ipolysági „kanászhangverseny” — Bartók Béla és Gyórfy István népzene gyűjtése Hont vármegyében. — *Bernecebaráti Napok, Bernecebaráti 2007. augusztus 11.*
- HÁLA J. 2007: Ipolyi Arnold emlékezete. — *Ipoly napok, Ipolyság, 2007. augusztus 12.*
- HÁLA J. 2007: Lukács László: A tisztas ipar emlékei — Céhek. Céhemlékek, az iparosok hagyományai Fejér megyében és Székesfehérváron (Székesfehérvár, 2007) c. könyvének bemutatása. — *Szent István Múzeum, Székesfehérvár, 2007. december 13.*
- HÁLA J. 2007: Néprajzi filmek a Börzsönyből és környékéről. — *Bernecebaráti Napok, Bernecebaráti, 2007. augusztus 10.*
- HÁLA J., SZABÓ Z. 2007: Bartók Béla és Kodály Zoltán dudallam-gyűjtései az európai művelődéstörténet tükrében. — *Erkel Ferenc Zeneiskola, Tatabánya, 2007. március 23.*
- HAVAS G. 2007: Vízföldtani projektek (terepi adatoktól a térinformatikai adatbázisig). — *ESRI Magyarország Felhasználói Konferencia, 2007. október 25. Budapest.*
- HERNÁNDEZ-SILVA, G., SOLORIO-MUNGUÍA, G., BARTHA, A., SOLIS-VALDEZ, S., SCHAREK, P., TULLNER, T., MERCADO-SOTELO, I., VASSALLO-MORALES L., HERRERA-MUÑOZ, A., MEJÍA-PÉREZ CAMPOS, E. 2007: Contenido de mercurio en suelos, sedimentos, terreros y huesos arqueológicos derivado de actividades mineras prehispánicas y modernas en San Joaquín, Querétaro, México. — *Latin amerikai talajtani konferencia, León, Mexikó, szeptember 6.*
- JUHÁSZ, GY., POGÁCSÁS, GY. 2007: Lake-level change related sedimentological phenomena and evidences in the Late-Miocene of the Pannonian Basin (Hungary). — *Neogene of Central and Eastern Europe, Kapfenstein*
- KERCSMÁR ZS., FODOR L., SÁSDI L. 2007: Vöröskalcit előfordulások földtani problémái a Dunántúli-középhegység ÉK-i részén. (Geological problems of red calcite occurrences on the northeastern part of the Transdanubian Range.) — *EMT.*
- KERÉK B., JORDÁN GY. 2007: Agrogeológia az Európai Talaj Direktívában. — *MFT Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály, MAE Talajtani Társaság, Agrogeológiai előadóülés, 2007. november 28., MÁFI*
- KORDOS L. 2007: Gondolatok az emberré válásról. — *Filozófiai Vitakör, Pataki István Művelődési Ház, 2007. november 16.*
- KORDOS L. 2007: 50 éve halt meg Kadić Ottokár, a hazai barlangkutató megalapítója. — *Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat, Kessler Hubert Emlékülés, 2007. november 24.*
- KORDOS L. 2007: 80 év az őslénytan szolgálatában — Kretzoi Miklós. — *Magyar Állami Földtani Intézet, 2007. február 8.*
- KORDOS L. 2007: A béraltavári őslényrablásról. — *Klub Rádió, 2007. április 17.*
- KORDOS L. 2007: A dinoszauruszok kihalásáról. — *Magyar Rádió, Szonda, 2007. november 14.*
- KORDOS L. 2007: A Földtani Intézet — hagyományok életközéleben. — *Katolikus Rádió, 2007. június 17.*
- KORDOS L. 2007: A Földtani Intézet Országos Földtani Múzeuma az oktatásban. — *Magyar Tudományos Akadémia, X. Osztály, 2007. november 15.*
- KORDOS L. 2007: A Homo habilis-ről és a Homo erectus-ről. — *Kossuth Rádió, 2007. augusztus 10.*
- KORDOS L. 2007: A klímaváltozásról. — *Katolikus Rádió, 2007. augusztus 7.*
- KORDOS L. 2007: A Magyar Állami Földtani Intézetről. — *Geobörze, ELTE., 2007. május 10.*
- KORDOS L. 2007: A makói gázlelőhelyről és a Rudapithecus-ról. — *Petőfi Rádió, Gordius, 2007. január 20.*
- KORDOS L. 2007: A mamutok kihalásáról. — *Kossuth Rádió, Szonda, 2007. június 24.*
- KORDOS L. 2007: A mamutokról. — *Lánchíd Rádió, 2007. szeptember 6.*
- KORDOS L. 2007: A neandervölgyi emberről. — *ATV, 2007. november 8.*
- KORDOS L. 2007: A Suba-lyuk jelentősége. — *Egri Televízió, 2007. május 11.*
- KORDOS L. 2007: A subalyuki ősember és a mamutsztyepp. — *Bükki Nemzeti Park, Suba-lyuk tudományos emlékülés, Felsőtárkány, 2007. május 11.*
- KORDOS L. 2007: Aranyemberek. — *Kossuth Rádió, 2007. június 16.*
- KORDOS L. 2007: Az emberiség jövőjéről. — *RTL, 2007. július 31.*
- KORDOS L. 2007: Dinoszauruszok Argentínából. — *m1 (Magyar Televízió), Híradó, 2007. március 9.*
- KORDOS L. 2007: Emberré válás és környezetváltozás. — *Magyar Tudományos Akadémia, Geonómiai Tudományos Bizottság, Veszprém, 2007. május 23.*
- KORDOS L. 2007: Emberré váltunk. — *m2 (Magyar Televízió), 2007. június 19.*
- KORDOS L. 2007: Föld Napja megnyitó. — *Magyar Állami Földtani Intézet, 2007. április 22.*

- KORDOS L. 2007: Globális klímaváltozások és hatások az élővilágra. — *Magyarhoni Földtani Társulat, Vándorgyűlés, Sopron, 2007. szeptember 20.*
- KORDOS L. 2007: Globális változások. — *m2 (Magyar Televízió), Tudásakadémia, 2007. június 5.*
- KORDOS L. 2007: Globális változások. — *Tata, 2007. május 27.*
- KORDOS L. 2007: Hogyan tovább? Tendenciák, különös tekintettel a földtani ismeretterjesztésről. — *Magyarhoni Földtani Társulat, Tudománytörténeti Szakosztály, 2007. november 14.*
- KORDOS L. 2007: Időutazás Juhász Árpáddal és Kordos Lászlóval. — *m2 (Magyar Televízió), I–VI. rész, 2007. július–augusztus.*
- KORDOS L. 2007: Jégkorszaki nagyemlősök — kiállítás megnyitó. — *Pásztói Múzeum, 2007. január 31.*
- KORDOS L. 2007: Jégkorszaki óriások a Bakonyban. — *Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc (kiállítás megnyitó), 2007. szeptember 7.*
- KORDOS L. 2007: Klímaváltozás és faunafejlődés. — *Magyar Tudományos Akadémia, PAGES konferencia, 2007. május 17.*
- KORDOS L. 2007: Kozmikus hatások és az élővilág. — *ATV, 2007. július 11.*
- KORDOS L. 2007: Könyvismertetés: az „Ősállatok enciklopédiája”. — *Petőfi Rádió, 2007. február 19.*
- KORDOS L. 2007: Kretzoi Miklós. — *Magyarhoni Földtani Társulat, Tudománytörténeti Szakosztály, 2007. június 4.*
- KORDOS L. 2007: Lóczy Lajos. — *m2 (Magyar Televízió), 2007. június 18.*
- KORDOS L. 2007: Megnyitó — Dinoszauruszok Argentínából. — *Magyar Természettudományi Múzeum, 2007. március 9.*
- KORDOS L. 2007: Nagy Szilvia kiállításának megnyitójáról. — *Magyar Rádió, 2007. november 28.*
- KORDOS L. 2007: Nopcsa Ferencről. — *m1 (Magyar Televízió), 2007. július 25.*
- KORDOS L. 2007: Palota a Stefánián. — „Mesélő cégtáblák”. — *m2 (Magyar Televízió), 2007. január 6.*
- KORDOS L. 2007: Szárazföldi emlősökre alapított neogén és kvarter rétegtani rendszerek. — *ELTE Őslénytani Tanszék, 125. éves emlékülés, 2007. szeptember 5.*
- KORDOS L. 2007: Tájékoztató a Magyar Állami Földtani Intézetről. — *Magyar Tudományos Akadémia, X. Osztály, 2007. március 27.*
- KORDOS L. 2007: Tasnádi Kubacska András. — *Magyar Állami Földtani Intézet, 2007. április 21.*
- KORDOS L. 2007: The Vertebrate Fauna of the Szeleta Cave. — *Szeleta Workshop, Miskolc, 2007. október 13.*
- KORDOS L. 2007: Újabb szibériai mamutbébi. — *Klub Rádió, 2007. július 12.*
- KORDOS L. 2007: Villány ősmaradványairól. — *Duna Televízió, 2007. június 19.*
- KOROKNAI B. 2007: Tektonometamorf fejlődés az Upponyi- és Szendrői-paleozoikumban. — *Meghívott előadás (Geo-tea) a Szegedi Tudományegyetemen, 2007. április, Szeged.*
- KOROKNAI B., GULÁCSI Z., KIRÁLY E. 2007: Kristályos képződmények — egy „elveszett” litosztratigráfiai egység (Bátaapáti Metahomokkő F.) és az Ófalui Formáció kőzettani és fejlődéstörténeti újraértékelése. — *Magyarhoni Földtani Társulat, Általános Földtani Szakosztály 2007. május 15.*
- KOROKNAI B., HARANGI SZ., GULÁCSI Z., BALLA Z. 2007: Kréta alkálivulkanit-telérek: új kőzettípusok, kor- és korrelációs problémák. — *A Magyarhoni Földtani Társulat Általános Földtani Szakosztályának és Budapesti Területi Szervezetének előadóülése, 2007. május 15. Budapest.*
- KOVÁCS-PÁLFFY P., VELLEDETS F., KÓNYA P., FÖLDVÁRI M., GÁL-SÓLYMOS K. 2007: Nordstrandit — újabb magyarországi lelőhely. — *A Magyarhoni Földtani Társulat Alföldi Területi Csoport és a MTA Debreceni Akadémiai Bizottság által a Tudomány Napja alkalmából szervezett előadóülés. 2007. november 23.*
- KÖVÉR SZ., FODOR L., KOVÁCS S. 2007: Structural position of the Jurassic sequences in Rudabánya Hills: an overview of old and new concepts. — *Annual Meeting of the Hungarian Geological Society, HUNTEK Workshop, Sopron, Hungary 20–22/09/2007. [Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése, HUNTEK Workshop, Sopron, 2007. Szeptember 20–22.]*
- KUTI L., FÜGEDI U. 2007: A talajvíz kémiai változása térben és időben az agrogeológiai mintaterületen. — *Magyar Hidrológiai Társaság Hidrogeológiai Szakosztályának előadóülése, 2007. május 22., Budapest.*
- KUTI L., KALMÁR J., FÜGEDI U., MÜLLER T. 2007: Földtani vizsgálatok a mintaterületeken. — „Erdészeti beavatkozások fejlesztése az éghajlatváltozás káros hatásainak csökkentése érdekében, a természeti értékek megtartása mellett” beszámoló ülés 2007. június 20., Nagykovácsi.
- KUTI L., KALMÁR J., SZENTPÉTERY I., FÜGEDI U., MÜLLER T. 2007: A talaj–alapkőzet összefüggései hegyvidéki területeken. — *Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály, MAE Talajtani Társaság, Agrogeológiai előadóülés, 2007. november 28.*
- KUTI L., KALMÁR J., SZENTPÉTERY I., KERÉK B. 2007: Talajképző kőzet és talajtermékenység. — *Földminőség, földértékelés és földhasználati információ a környezetbarát gazdálkodás versenyképességének javításáért c. országos konferencia, 2007. november 22–23. Keszthely*
- KUTI L., VATAI J., POCSAI T., MÜLLER T. 2007: A talajvízminőség változása a klimatikus elemek változásának függvényében. — *VAHAVA Konferencia CD kiadványa MTA Budapest.*
- M. NAGY, N., KÓNYA, J., KOVÁCS-PÁLFFY, P. FÖLDVÁRI, M. 2007: Preparation and structure of rare earth element (REE) bentonites. — *Euroclay 2007 Conference Aveiro, Portugal, 2007. július 22–29.*
- MARSI I., MAGYARI Á., KOLOSZÁR L., LANTOS Z. 2007: Új eredmények a kvarter-kutatásban és térképezésben. — *A Magyarhoni Földtani Társulat Általános Földtani*

- Szakosztálya 2007. május 15-i előadói ülésén „A Mórágvár-főföldtani kutatásának legújabb eredményei” címmel.
- MURÁTI J., TÓTH GY. 2007: A Paksi Atomerőmű hőterhelésének numerikus modellezése a Duna két szelvényében. — XIV. Konferencia a felszín alatti vizekről, Felszín Alatti Vizekért Alapítvány, 2007. március 28–29. Balatonfüred.
- MURÁTI J., TÓTH GY. 2007: Numerical Heat Transport Modeling of the Temperature Profiles of shallow groundwater along the Danube River at Paks, Hungary. — XXXV. International Association of Hydrogeologists, IAH Portuguese Chapter, 2007. szeptember 16–21. Lisszabon.
- MURÁTI J., TÓTH GY. 2007: Numerical heat transport modelling of the temperature profiles of the DANUBE River at Paks, Hungary. — ModelCARE 2007, Koppenhága, 2007. szeptember 9–13.
- MÜLLER T. 2007: Agrogeológiai célú sekélyfúrás adatbázis a MÁFI-ban. — Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály, MAE Talajtani Társaság, Agrogeológiai előadói ülés, 2007. november 28.
- NÁDOR A., MAGYARI Á., THAMÓ-BOZSÓ E., BABINSZKI E., TÓTH MAKK Á., KERCSMÁR ZS. 2007: Tectonic vs. Climatic controls on changes in sediment supply and storage: the Quaternary alluvial record of the Central Pannonian Basin. — Workshop on „Collision and extension in the Alpine–Carpathian–Pannonian system”, 2007. szeptember 14–16. Siófok.
- PAPP P. 2007: A Természettudományi Társulat geológiai könyvkiadása. — Magyarhoni Földtani Társulat, Tudománytörténeti Szakosztály, 2007. november 14.
- PAPP P. 2007: Egy arasznyi a múltunkból. — Mészáros Miklós Emlékkülés, Kolozsvár, 2007. december 1.
- PAPP P. 2007: Gölnictől Debrecen át a magyar geológia tudománytörténetében. — Magyarhoni Földtani Társulat, Tudománytörténeti Szakosztály, Székyné Fux Vilma emlékkülés, 2007. március 26.
- PÉTERDI B. 2007: Az ásványok és az ember a mai Magyarország területén a XVIII. század végéig — Fókuszban az ásványi anyagok. — Miskolci Egyetem, 2007. március 2.
- PRÓNAY ZS., CSERNY T., MISKOLCI R. 2007: New results of high resolution seismic measurements at Lake Balaton. — 13th European Meeting of Environmental and Engineering Geophysics, Istanbul, Turkey, 3–5 September 2007.
- ROTÁRNÉ SZ. Á., TÓTH GY. 2007: Klímaváltozás hatása a felszín alatti vizekre. — ÖKOTECH, Klímaváltozás hatása a vízbázisokra, 2007. november 6. Budapest.
- ROTÁRNÉ SZ. Á., NAGY P., TULLNER T., BALLOFFET, E., AREVALO, J. R., ARUSTIENE, J., ASMAN, M., CAPOVA, D., HANSEN, M., JELLEMA, J., TCHISTIAKOV, A. A., SEVERI, P., SINIGOJ, J., MALIK, P., SCHUBERT, G. 2007: A vízföldtani adatokat nyilvántartó szervezetek kapcsolatai és az adatok nyilvántartási módja az eWater projekt résztvevő országokban. — Konferencia a felszín alatti vizekről, Balatonfüred 2007. március 28–29.
- RUSZKICZAY-RÜDIGER ZS., BADA G., CSILLG G., DUNAI T., FODOR L. 2007: Landforms and timing of Quaternary deflation in the western Pannonian Basin, Hungary, using in situ produced cosmogenic ¹⁰Be. — Carpatho-Balkan-Dinaric Conference on Geomorphology, 2007. október 24–28. Pécs.
- RUSZKICZAY-RÜDIGER ZS., FODOR L., BADA G., DUNAI T., LEÉL-ÖSSY SZ., HORVÁTH E. 2007: Extrém gyors bevágódás? A Dunakanyar negyedidőszaki fejlődéstörténete. — „A Föld éve” az ELTE Földrajz Földtudományi Intézete nyitórendezvénye, 2007. febr. 7. Budapest.
- RUSZKICZAY-RÜDIGER ZS., FODOR L., BADA G., DUNAI T., LEÉL-ÖSSY SZ., HORVÁTH E., TELBISZ T. 2007: Szerkezeti és klimatikus hatások a Pannon-medence központi részének negyedidőszaki felszínfejlődésében. — III. HUNTEK Találkozó, 2007. 02. 09., Budakalász.
- RUSZKICZAY-RÜDIGER, ZS., BADA, G., CSILLAG, G., DUNAI, T., FODOR, L. 2007: Landforms and timing of Quaternary deflation in the western Pannonian Basin, Hungary, using in situ produced cosmogenic ¹⁰Be. — Carpatho-Balkan-Dinaric Conference on Geomorphology of the International Association of Geomorphologists (IAG), Carpatho-Balkan-Dinaric Regional Working Group (CBDRWG), Pécs (Hungary), 24–28 October 2007.
- SCHAREK P. 2007: A régiógeológiai kutatások környezetföldtani és mérnökgeológiai eredményei. — Mérnökgeológia és kőzetmechanika 2007, BME-MFT ülés, 2007. november 15. Budapest.
- SCHAREK P. 2007: Környezetföldtani munkák eredményei a Ny-magyarországi és É-dunántúli régiókba. — MTA Veszprémi Bizottság ülése, 2007. november 29. Veszprém.
- SCHAREK P. 2007: Összefoglaló a monitoring eredményeiről. — Az MTA Szigetközi Munkacsoport beszámolója, Magyar Tudományos Akadémia 2007. szeptember 25.
- SCHAREK P., PENTELENYI A. 2007: Magyarország 1:100 000-es talajvíz mélység térképe. — Felszínalatti vizek konferencia, 2007. március 28. Balatonfüred.
- SCHUBERT, G., ALLARD, R., ARUSTIENE, J., ASMAN, M., BALLOFFET, E., BELICKAS, J., BERKA, R., CAPOVA, D., CORABOEUF, D., CENTINEO, M., DUMONT, B., JELLEMA, J., GARGULAK, M., HANSEN, M., HEYLEN, C., HEIRMAN, A., KOOIJMAN, J., KOMAC, M., KUKURIC, N., LOPEZ, J., LUGARD, F., MACHARD, H., MIZAK, J., NAGY, P., PALUMBO, A., PRESTOR, J., RAFFAELLI, K., RODRIGUEZ, J., ROTÁR-SZALKAI A., SEVERI, P., SINIGOJ, J., TCHISTIAKOV, A., THEELEN, J., VAN TRIEST, H., ÜRBAN, S., RAPSEVICIUS, V. 2007: eWater: the European distributed hydrogeological information system. — COG 2007, Salzburg, 2007. 07. 04.
- SEBE K., CSILLAG G., KONRÁD GY. 2007: Morphotectonic evolution of the Western Mecsek Mts and their foreland (SE Transdanubia, Hungary). — Carpatho-Balkan-Dinaric Conference on Geomorphology, 2007. október 24–28. Pécs.

- SZARKA L., CSERNY T., WESZTERGOM. V. 2007: Experiences in geo-environmental science education and outreach at the University of West Hungary, Sopron. — *EGU General Assembly Vienna, 20 April 2007*.
- SZÓCS T., TÓTH GY., BREZSNYÁNSZKY K., GAÁL G. 2007: Magyar–szlovák határmenti közös felszín alatti víztestek környezetállapota és fenntartható használata (ENWAT). — *Előadás és abstract. Felszín Alatti Vizekért Alapítvány, XIV. Konferencia a felszín alatti vizekről, Balatonfüred, 2007. 03. 28.*
- SZÓCS T., TÓTH GY., BREZSNYÁNSZKY K., GAÁL G. 2007: Magyar–szlovák határmenti közös felszínalatti víztestek környezetállapota és fenntartható használata (ENWAT). — *A Magyarhoni Földtani Társulat Vándorgyűlése, Sopron, 2007. 09. 20.*
- SZÓCS, T., HORVÁTH, I., TÓTH, GY. 2007: Chemical evolution of groundwater along flowpaths in fractured granite, Hungary. — *12. Víz-Kőzet Kölcsönhatás Konferencián (WRI-12) Kunmingban (Kína) 2007. július 31. – augusztus 05.*
- SZÓCS, T., TÓTH, GY., HORVÁTH, I. 2007: Using stable isotope data to characterise flow systems in the Pannonian Basin, Hungary. — *ModelCARE 2007, Koppenhága, 2007. szeptember 9–13.*
- SZURKOS G., KECSKÉS G. 2007: Budapest közműgeotechnikai térképe. — *A MFT Mérnökeológiai és környezetföldtani szakosztály előadóülése, 2007 február 26., MÁFI, Budapest*
- TCHISTIAKOV, A., JELEMA, J., SCHUBERT, G., HEYLEN, C., CAPOVA, D. BELICKAS, J., ROTÁR-SZALKAI, A., BALLOFET, E., HEIRMAN, A., RODRIGUEZ, J. 2007: eWater: the European distributed hydrogeological information system. — *EGU 2007. Vienna 2007. 04. 20.*
- TCHISTIAKOV, A., JELEMA, J., SCHUBERT, G., HEYLEN, C., CAPOVA, D. BELICKAS, J., ROTÁR-SZALKAI, A., BALLOFET, E., HEIRMAN, A., RODRIGUEZ, J. 2007: New European Information System for Cross-border Groundwater management. — *EWA 2007, Belgrad, 2007. 06. 08.*
- THAMÓ-BOZSÓ E., NÁDOR A., TÓTHNÉ MAKK Á., MAGYARI Á., JUHÁSZ GY., BABINSZKI E., KERCSMÁR ZS. 2007: Különböző léptékű klímaváltozások hatása a folyóvízi üledékképződésre: példák a hazai negyedidőszaki üledékképződésekből. — *PAGES (Past Global Changes) Konferencia, 2007. május 17. Budapest*
- TÓTH, GY. 2007: General information on the ENWAT INTERREG project. — *Working Group for Implementation of the WFD in the frame of the Slovak–Hungarian Commission on Transboundary Waters, 3rd Meeting at Ministry of Environment and Water Budapest, 2007. 05. 07.*
- VAN DESSEL, W., VAN ROMPAEY, A., SZILASSI, P., JORDAN, G., CSILLAG, G. 2007: Minimum data accuracy of land cover maps for statistical land cover change modeling. — *International Conference Framing Land Use Dynamics II, 18–20 April 2007, Utrecht University, The Netherlands*
- VATAI J., SZENTPÉTERY I. 2007: A földtani közeg nitrát érzékenysége új szerű megközelítése. — *Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály, MAE Talajtani Társaság, Agrogeológiai előadóülés, 2007. november 28.*
- VICZIÁN I. 2007: A Tengelici Vörös Agyag Formáció Beremendi Tagozatának genetikai kérdései. — *MFT Agyagásványtani Szakosztály, 2007. szeptember 10.*
- VICZIÁN I. 2007: Az üzbég földtan történetéhez (L. N. Lordkipanidze könyvének ismertetése). — *MFT Tudománytörténeti Szakosztály, 2007. május 7.*
- VICZIÁN I. 2007: DK-dunántúli pliocén–középső-pleisztocén vörös agyagok ásványos összetétele. A mennyiségi röntgendiffrakciós adatok áttekintése. — *MFT Agyagásványtani Szakosztály és MAE Talajtani Társaság, Talajásványtani Szakosztály, 2007. június 11.*
- VICZIÁN I. 2007: Székyné Fux Vilma agyagásványtani, talajtani és szedimentológiai munkássága. — *Székyné Fux Vilma emlékülés, MFT Elnöksége, Tudománytörténeti és Ásványtan-Geokémiai Szakosztály, 2007. március 26.*
- VICZIÁN I. 2007: Teremtéshit és természettudomány. Áttekintés a magyar nyelven megjelent irodalomról a teremtés — evolúció témaköréből. — *Jesenius Központ kerekasztal-beszélgetése, Károli Egyetem, 2007. április 24.*
- ZSÁMBOK I., SZURKOS G. 2007: Budapest környezetföldtani térképsorozata: elvek, módszerek és végtermékek a településgeológiában. — *Az MFT Mérnökeológiai és környezetföldtani szakosztály előadóülése, 2007 február 26., MÁFI, Budapest.*

Szakcikkek